

Sídliště kultury s lineární keramikou v Praze-Šeberově

Daniel Stolz – Tomáš Polišínský

ÚVOD, LOKALIZACE A GEOMORFOLOGICKÝ POPIS

V srpnu až září roku 2005 provedl Ústav archeologické památkové péče středních Čech v Praze-Šeberově záchranný archeologický výzkum vyvolaný stavbou bytových domů, při kterém byla prozkoumána část sídliště kultury s lineární keramikou a jámy po novověkém sadu. Výzkum probíhal na jižním okraji obce (*obr. 1*).¹ Plocha výzkumu leží v rovinnatém terénu s nepatrným sklonem k západu o nadmořské výšce 288–291 m. Nejbližší vodní zdroj představuje Kunratický potok protékající západně od lokality. Západní okraj výzkumu je od tohoto toku vzdálen cca 50 m. Geologický substrát je zde tvořen střídáním protezoroických prachovců a břidlic překrytý smíšeným kvartérním sedimentem jemnozrného charakteru. V místě výzkumu bylo odhaleno podloží skládající se ze zvětralé břidlice a z jílovité hlíny. V nejbližším okolí převládají protezoroické prachovce a břidlice a kvartérní hlinitokamenité sedimenty s pokryvem kambizemě. Region spadá do klimatické oblasti T2 – teplé, mírně suché s mírnou zimou. Průměrná roční teplota se pohybuje mezi 8 a 9 °C a průměrný roční úhrn srážek činí 550–600 mm.

HISTORIE VÝZKUMŮ NA KATASTRU OBCE

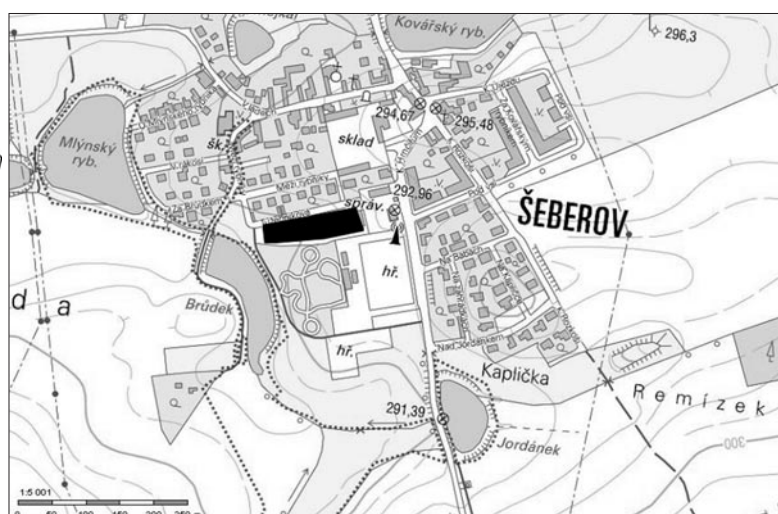
Doposud jediná archeologická lokalita na katastru obce byla odkryta při záchranném výzkumu na stavbě komunikací a inženýrských sítí na západním okraji obce v letech 2002–2003. Druhý z autorů zde prozkoumal dva objekty mladšího stupně kultury s vypíchanou keramikou (*Polišínský 2005*).

METODA A POSTUP VÝZKUMU

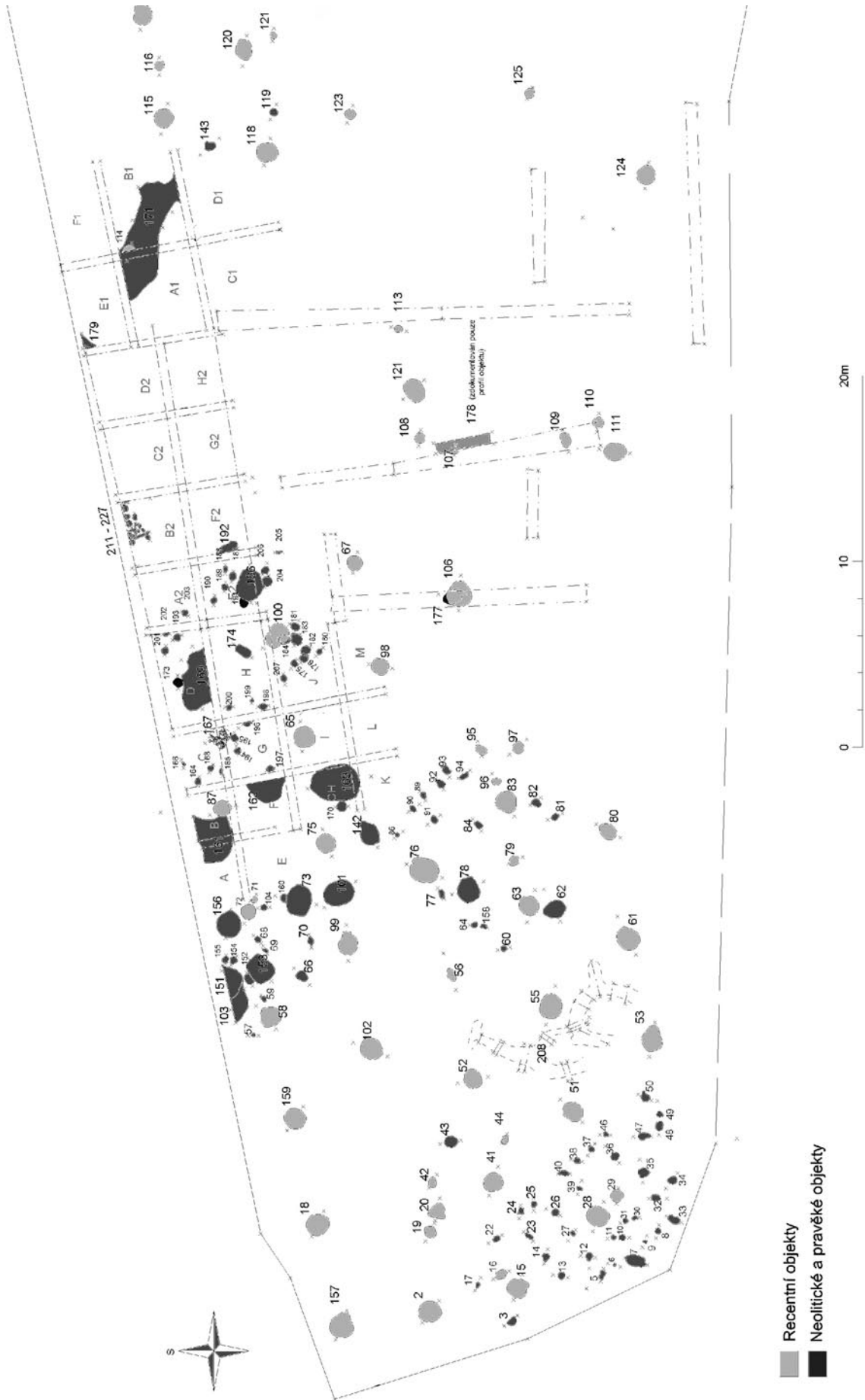
Celá plocha budoucího staveniště byla skryta bagrem s hladkou lžící pod archeologickým dozorem. Následovalo ruční začistění a poté výzkum standardními archeologickými metodami. Většina objektů byla odkryta v úplnosti. Archeologické situace byly nakonec kresebně a fotograficky zdokumentovány a geodeticky zaměřeny. Rovněž byly odebrány vzorky na geobotanickou analýzu. Archeologický výzkum trval od 15. 8. do 16. 9. 2005. Výzkum vedl Tomáš Polišínský.

Obr. 1. Praha-Šeberov. Výřez z mapy s vyznačením místa výzkumu (tmavá plocha). Vlevo: poloha lokality na mapě Prahy

¹ Souřadnice JTSK skryté plochy: 737588 1052311, 737586 1052309, 737595,5 1052313, 737592 1052324, 737588 1052331, 737581 1052334, 737581 1052335.

Obr. 2. Praha-Šeberov. Plán výzkumu. Tmavě šedě – neolitické objekty, světle šedě – novodobé objekty

POPIS NÁLEZOVÉ SITUACE A OBJEKTŮ

Výzkum byl komplikován přítomností jam pro stromy po novodobém sadu. Ve většině případů byly jámy identifikovány podle tvaru, rozmístění a výplně již během výzkumu. Další část jam byla vyselektována při zpracování na základě archeologických nálezů z jejich výplně. U několika drobných kůlových jam si však nejme s časovým zařazením úplně jisti.

Celkově bylo prozkoumáno 21 větších objektů, 110 kůlových jam a 1 žlábek. Větší objekty jsou v následujícím soupisu. Kůlové jámy jsou stručně popsány v *tab. 9–14*, kde jsou rozděleny podle příslušnosti k půdorysům jednotlivých kůlových domů a netypickému shluku kůlových jam. V *tab. 13* jsou zahrnuty osamocené kůlové jámy.

Obr. 3. Praha-Šeberov. Pohled na střední část zkoumané plochy

Objekt 7 (*obr. 4*)

Druh obj.: jáma. Dochování: celý. Rozsah odkryvu: celý. Tvar půdorysu: oválný. Stěny: přímé, šikmé. Zlom ode dna: pozvolný. Dno: ploché, rovné. Max. hloubka: 5 cm. Rozměry: 117 × 65 cm. Vrstvy: 1. šedohnědá písčitohlinitá, silně ul. (nahodile KA, ojediněle UH). Nálezy: 1 ks mazanice. Datace: kultura s lineární keramikou.

Objekt 43 (*obr. 4*)

Druh obj.: jáma. Dochování: celý. Rozsah odkryvu: celý. Tvar půdorysu: kruhový. Stěny: přímé, šikmé. Zlom ode dna: pozvolný. Dno: konkávní. Max. hloubka: 18 cm. Rozměry: průměr 69 cm. Vrstvy: 1. tmavší šedohnědá, hlinitopísčítá, mírně ul. (nahodile KA a UH, ojediněle MA). Nálezy: 2 ks keramiky a 13 ks mazanice. Datace: kultura s lineární keramikou.

Objekt 62 (*obr. 4*)

Druh obj.: jáma. Dochování: celý. Rozsah odkryvu: celý. Tvar půdorysu: oválný. Stěny: přímé, šikmé. Zlom ode dna: pozvolný. Dno: ploché, rovné. Max. hloubka: 20 cm. Rozměry: 127 × 97 cm. Vrstvy: 1. světlejší šedohnědá, hlinitopísčítá (recent); 2. tmavší šedohnědá, hlinitopísčítá, středně ul. (nahodile drobné KA a UH, ojediněle MA). Pozorování: narušení novodobým vkopem. Nálezy: 11 ks keramiky, 62 ks mazanice a 1 ks mlýnu. Datace: kultura s lineární keramikou.

Objekt 73 (*obr. 5*)

Druh obj.: jáma. Dochování: celý. Rozsah odkryvu: celý. Tvar půdorysu: oválný. Stěny: esovitě, u dna rozšířené. Zlom ode dna: ostrý. Dno: ploché, rovné. Max. hloubka: 40 cm. Rozměry: 178 × 145 cm. Vrstvy: 1. tmavá šedohnědá písčitohlinitá (hojně MA a UH). Pozorování: narušen objektem č. 160. Nálezy: 3 ks keramiky a 284 ks mazanice. Interpretace: zásobní jáma. Datace: kultura s lineární keramikou.

Objekt 78 (*obr. 4*)

Druh obj.: jáma. Dochování: celý. Rozsah odkryvu: celý. Tvar půdorysu: oválný. Stěny: přímé, šikmé. Zlom ode dna: pozvolný. Dno: ploché, skloněné. Max. hloubka: 16 cm. Rozměry: 148 × 124 cm. Vrstvy: 1. tmavší šedohnědá, hlinitopísčítá, středně ul. (nahodile UH, několik větších KA, ojediněle MA). Nálezy: 37 ks keramiky a 103 ks mazanice. Datace: kultura s lineární keramikou.

Objekt 101 (*obr. 4*)

Druh obj.: jáma. Dochování: celý. Rozsah odkryvu: celý. Tvar půdorysu: oválný. Stěny: přímé, šikmé. Zlom ode dna: pozvolný. Dno: ploché, skloněné. Max. hloubka: 18 cm. Rozměry: 174 × 133 cm. Vrstvy: 1. šedohnědá hlinitopísčítá, mírně ul. (hojně MA a UH, nahodile KA). Nálezy: 1 ks keramiky a 14 ks mazanice. Datace: kultura s lineární keramikou.

Objekt 103 (*obr. 5*)

Druh obj.: jáma. Dochování: ½ (pokračuje mimo nezkoumanou plochu). Rozsah odkryvu: celá odkrytá část (tj. cca ½ objektu). Tvar půdorysu: oválný. Stěny: přímé, šikmé. Zlom ode dna: nepostřehnutelný. Dno: ploché, rovné. Max. hloubka: 30 cm. Rozměry: nejméně 200 × nejméně 96 cm. Vrstvy: 1. tmavší šedohnědá hlinitopísčítá (nahodile MA, UH, KA). Pozorování: narušen objektem č. 151. Nálezy: 35 ks keramiky, 3 ks mazanice a 1 ks mlýnu. Datace: kultura s lineární keramikou.

Objekt 142 (*obr. 6*)

Druh obj.: jáma. Dochování: celý. Rozsah odkryvu: celý. Tvar půdorysu: nepravidelně oválný. Stěny: přímé, šikmé.

Objekt	Datace	KE	MA	BI	ŠI	Mlýny	BR	OTL	MAK. I.
7	LnK		1						
8	LnK	1							
23	LnK	1							
25	LnK	5							
26	LnK		3						
28	Recent	4							
39	LnK	1							
43	LnK	2	13						
51	Recent	1							
54	Recent	6							
58	Recent	2							
60	LnK		2						
62	LnK	11	62			1			
64	LnK	4	4						
65	Recent	1							
66	LnK		2						
73	LnK	3	284						
75	Recent	1							
78	LnK	37	103			1			
81	LnK		5						
82	LnK		6						
87	Recent	1							
93	LnK				10				
101	LnK	1	14						
103	LnK	35	3			1			
105	Recent	4			1				
111	Recent	2							
114	Recent	1							
115	Recent	5							
119	LnK	2	5						
125	Recent	2							
130	Recent	1							
132	Recent	1							
142	LnK	7	20						
143	LnK	11							
151	LnK	39	43	1			1		
152	LnK	2	2						
153	LnK	13	25						
154	LnK	1							
156	LnK	21	49						1
159	Recent	1							
161	LnK	8	8			1			
162	LnK	4							
163	LnK	119	17		1	2			
167	LnK	6				2			1
169	LnK		1						
171	LnK	141	43						
172	Recent			1					
173	LnK	2							
174	LnK	3							
177	LnK	1	12						
181	LnK	1	1						
182	LnK	2	1						
183	LnK	1	7						
186	LnK	5							
192	LnK		4						
196	LnK	2							
200	LnK	3	19						
201	LnK	1							
208	Přír. út.?	3							
Sonda VII	LnK	9	62					1	
Plocha				2	2				

Tab. 1. Praha-Šeberov. Celkové počty všech nálezů v objektech. KE – keramika, MA – mazanice, BI – broušená industrie, ŠI – štípaná industrie, BR – brousky, OTL – otloukače, MAK. I. – ostatní makrolitická industrie

Zlom ode dna: pozvolný. Dno: ploché, rovné. Max. hloubka: 10 cm. Rozměry: 123 × 100 cm. Vrstvy: 1. hnědošedá hlinitopísčítá, středně ul. (hojně pecky písku, nahodile KA a UH, ojediněle MA). Nálezy: 7 ks keramiky a 20 ks mazanice. Datace: kultura s lineární keramikou.

Objekt 151 (obr. 5)

Druh obj.: jáma. Dochování: ½ (pokračuje mimo nezkoumanou plochu). Rozsah odkryvu: celá odkrytá část (tj. cca ½ objektu). Tvar půdorysu: kruhový. Stěny: přímé, svislé až šikmé. Zlom ode dna: pozvolný. Dno: ploché, rovné. Max. hloubka: 63 cm. Rozměry: 185 × nejméně 94 cm. Vrstvy: 2. tmavá šedohnědá hlinitopísčítá. Pozorování: narušuje objekt č. 103; narušen novodobým výkopem. Nálezy: 39 ks keramiky, 43 ks mazanice, 1 ks broušené industrie a 1 ks brousku. Interpretace: zásobní jáma? Datace: kultura s lineární keramikou.

Objekt 153 (obr. 6)

Druh obj.: jáma. Dochování: celý. Rozsah odkryvu: celý. Tvar půdorysu: obdélníkový s oblými rohy. Stěny: esovité, u dna rozšířené až přímé, svislé. Zlom ode dna: pozvolný. Dno: ploché, rovné. Max. hloubka: 33 cm. Rozměry: 155 × 130 cm. Vrstvy: 1. světlejší šedohnědá, hlinitopísčítá (hojně MA a UH, nahodile KA). Pozorování: porušuje se s objektem č. 152. Nálezy: 13 ks keramiky a 25 ks mazanice. Interpretace: zásobní jáma. Datace: kultura s lineární keramikou.

Objekt 156 (obr. 7)

Druh obj.: jáma. Dochování: celý. Rozsah odkryvu: celý. Tvar půdorysu: kruhový. Stěny: přímé, šikmé až konvexní. Zlom ode dna: pozvolný. Dno: ploché, rovné. Max. hloubka: 36 cm. Rozměry: 146 × 138 cm. Vrstvy: 1. světlá šedohnědá až rezavě flekatá, prachovitohlinitá. Nálezy: 21 ks keramiky, 49 ks mazanice a 1 ks kamene. Interpretace: zásobní jáma. Datace: kultura s lineární keramikou.

Objekt 161 (obr. 8)

Druh obj.: jáma. Dochování: část (pokračuje mimo nezkoumanou plochu). Rozsah odkryvu: celá odkrytá část. Tvar půdorysu: oválný. Stěny: přímé, šikmé? Zlom ode dna: pozvolný. Dno: ploché, skloněné. Max. hloubka: 32 cm. Rozměry: 280 × nejméně 186 cm. Vrstvy: 1. splachová vrstva (není součástí objektu); 3. hnědošedá (nahodile KA). Nálezy: 8 ks keramiky, 8 ks mazanice a 1 ks mlýnu. Interpretace: možná stavební jáma k domu 2. Datace: kultura s lineární keramikou.

Objekt 162 (obr. 7)

Druh obj.: jáma. Dochování: celý. Rozsah odkryvu: celý, ale v jednom sektoru nebyl identifikován. Tvar půdorysu: asi oválný. Stěny: asi přímé, šikmé. Zlom ode dna: asi pozvolný. Dno: ploché, nerovné. Max. hloubka: 24 cm. Rozměry: 196 × nejméně 174 cm. Vrstvy: 1. splachová vrstva (není součástí objektu); 3. hnědošedá (nahodile KA). Pozorování: v sousedním sektoru se nepodařilo objekt identifikovat. Nálezy: 4 ks keramiky. Interpretace: možná stavební jáma k domu 2. Datace: kultura s lineární keramikou.

Objekt 163 (obr. 9)

Druh obj.: jáma. Dochování: celý. Rozsah odkryvu: celý. Tvar půdorysu: oválný. Stěny: přímé, šikmé. Zlom ode dna: pozvolný. Dno: ploché, nerovné. Max. hloubka:

21 cm. Rozměry: 275 × 200 cm. Vrstvy: 1. hnědošedá písčité, silně ul. Nálezy: 119 ks keramiky, 17 ks mazanice, 1 ks štípané industrie a 2 ks mlýnů. Datace: kultura s lineární keramikou.

Objekt 167 (obr. 10)

Druh obj.: jáma. Dochování: celý. Rozsah odkryvu: celý. Tvar půdorysu: asi oválný. Dno: ploché, rovné. Max. hloubka: neurčena (nejméně 5 cm). Rozměry: cca 140 × 140 cm. Vrstvy: 1. šedohnědá s rezavými ččkami, silně ul. (četné KA, ojediněle MA). Pozorování: nezřetelné okraje; na povrchu výrazná kumulace větších KA a drtidla. Nálezy: 6 ks keramiky, 2 ks mlýnů a 1 ks kamene. Datace: kultura s lineární keramikou.

Objekt 169 (obr. 11)

Druh obj.: jáma. Dochování: celý. Rozsah odkryvu: celý, ale v jednom sektoru nebyl identifikován. Tvar půdorysu: nepravidelný. Stěny: přímé, šikmé. Zlom ode dna: pozvolný. Dno: nerovné. Max. hloubka: 30 cm. Rozměry: 344 × nejméně 200 cm. Vrstvy: 1. tmavší šedohnědá písčitohlinitá, silně ul. (nahodile UH a koncentrace rezavého písku). Pozorování: v sousedním sektoru se nepodařilo objekt identifikovat. Nálezy: 1 ks mazanice. Datace: kultura s lineární keramikou.

Objekt 171 (obr. 12)

Druh obj.: jáma. Dochování: celý. Rozsah odkryvu: celý, ale v jednom sektoru nebyl identifikován. Tvar půdorysu: nepravidelný. Stěny: konvexní a konkávní. Zlom ode dna: pozvolný. Dno: nerovné. Max. hloubka: 60 cm. Rozměry: nejméně 750 × 205 cm. Vrstvy: 1. tmavší šedohnědá písčitohlinitá (nahodile KA, UH a MA); 2. světlejší šedorezavá hlinitopísčité, silně ul. (nahodile KA); 3. světlejší šedohnědá písčitohlinitá (nahodile KA). Pozorování: narušen recentním objektem č. 114; v dvou sektorech nepodařilo identifikovat začátek a konec objektu. Nálezy: 141 ks keramiky, 43 ks mazanice a 1 ks broušeného nástroje. Interpretace: stavební jáma? Datace: kultura s lineární keramikou.

Objekt 177 (obr. 6)

Druh obj.: jáma. Dochování: celý. Rozsah odkryvu: celý. Tvar půdorysu: oválný. Stěny: přímé, svislé. Zlom ode dna: pozvolný. Dno: ploché, rovné. Max. hloubka: 60 cm. Rozměry: 112 × 77 cm. Vrstvy: 3. černohnědá, silně ul. (nahodile MA, KA a UH). Pozorování: narušen recentním objektem č. 106. Nálezy: 1 ks keramiky a 12 ks mazanice. Interpretace: zásobní jáma. Datace: kultura s lineární keramikou.

Objekt 178 (obr. 6)

Druh obj.: jáma. Dochování: celý. Rozsah odkryvu: řez. Stěny: nezřetelné, asi přímé šikmé. Zlom ode dna: pozvolný. Dno: ploché, rovné. Max. hloubka: 75 cm. Rozměry: 280 cm. Vrstvy: 2. tmavší černohnědá, mazlavá, silně ul. (nahodile KA, MA, UH). Nálezy: žádné.

Objekt 186 (obr. 10)

Druh obj.: jáma. Dochování: celý. Rozsah odkryvu: celý. Tvar půdorysu: nepravidelně oválný. Stěny: přímé, šikmé. Zlom ode dna: pozvolný. Dno: ploché, šikmé. Max. hloubka: 23 cm. Rozměry: 190 × 160 cm. Vrstvy: 1. tmavší černohnědá jílovitohlinitá, silně ul. (nahodile KA, ojediněle UH a MA). Pozorování: porušuje se s objektem č. 191. Nálezy: 5 ks keramiky. Datace: kultura s lineární keramikou.

Objekt 192 (obr. 7)

Druh obj.: jáma. Dochování: celý. Rozsah odkryvu: celý. Tvar půdorysu: nepravidelně oválný. Stěny: konkávní a konvexní. Zlom ode dna: ostrý a pozvolný. Dno: ploché, rovné. Max. hloubka: 15 cm. Rozměry: 105 × 62 cm. Vrstvy: 1. tmavá šedočerná písčitohlinitá, ul. (četné KA). Nálezy: 4 ks mazanice. Datace: kultura s lineární keramikou.

Objekt - vrstva

Druh obj.: vrstva. Dochování: část (pokračuje pod nezkoumanou plochu). Rozsah odkryvu: větší část na skryté ploše. Max. hloubka: 15 cm. Rozměry: 40 × nejméně 12 m. Vrstvy: 1. hnědošedá písčitohlinitá (nahodile KA). Nálezy: 540 ks keramiky (nejméně 7 ks pozdně neolitické keramiky), 156 ks mazanice, 5 ks broušené industrie, 1 ks štípané industrie, 3 ks mlýnů a 2 ks makrolitické industrie. Datace: kultura s lineární keramikou a intruze z konce neolitu

Vrstva - sektor	Datace	KE	MA	BI	ŠI	Mlýny	BR	OTL	MAK. I.
A1	LnK	142	19	1	1	2			1
B1	LnK	131	22			1			
A	LnK	22	29						
A2	LnK	9	10						
B	LnK	5	1						
B2	LnK	2							
C	LnK	15	3						1
C1	LnK	4							
C2	LnK	4							
D	LnK	18	1						
D1	LnK	16							
D2	LnK	11							
E	LnK	7							
E1	LnK	18							
E2	LnK		21						
E_CH2	LnK	6	12						
F1	LnK	2							
G	LnK	20							
G2	LnK	1							
H	LnK	40	13	1					
H2	LnK	5							
CH	LnK	18	4						
CH_K	LnK	11							
I	LnK	6	4						
J	LnK	20	17						
Vrstva	LnK			3					

Tab. 2. Praha-Šeberov. Celkové počty všech nálezů ve vrstvě podle sektorů

POPIS NÁLEZŮ

Popis keramiky – viz. tab. 3–6, obr. 21–39

Objekt	Zlomků keramiky	Celkem jedinců	Velikost					Materiál						Fragmenty				Tvary		
			0-3 cm	3-6 cm	6-9 cm	9-12 cm	12-15 cm	Plavený jemný	Plavený hrubý	Plavený s kamínky	Plavený písčité	Neplavený hrubý	Neplavený s kamínky	Neplavený písčité	Stěny	Dna	Okraje	Části nádob	Kulovité tvary	Miska
8	1	1	1					1							1					
23	1	1		1							1				1					
25	5	1	5										1							
28	4	3	4					1	2											
39	1	1	1									1								
43	2	2	1	1							1			1						
51	1	1	1							1										
54	6	5	2	4				1 (1)	1		1	2			5					
58	2	2		2				1 (1)						1	1	1				
62	11	7	5	6				5						2	6		1		1 (1)	
64	4	4	1	3							2				2	4			1	
65	1	1	1								1									
73	3	3	1	2				1			1				1		1			1 (1)
75	1	1		1							1									
78	37	23	15	22				2	4 (1)	1	4	4		8	15		8		4 (4)	3 (3)
87	1	1		1											1	1				
101	1	1		1							1						1			1 (1)
103	35	28	4	25	4	2		11 (3)	7 (2)	2	1	2	1	4	17 (1)	(1)	9	1	10 (7)	2 (2)
105	4	4	3	1					3					1	4					
111	2	2	1	1					1		1									
114	1	1		1											1	1				
115	5	4	1	3	1				4						2		2		1 (1)	1 (1)
119	2	2	1	1					1		1				2					
125	2	2	1	1								1			1	2				
130	1	1				1									1	1				
132	1	1	1					1												
142	7	6	1	4	2				1		1		1	3	6					
143	11	9	7	3	1			3	1 (1)	1 (1)	1		1	2	7		2		2 (2)	
151	39	25	8	26	4	1		8 (1)	3 (1)	3	1	2	2	6	20		5		4 (3)	
152	2	2		2					1						1	2				
153	13	13	4	6	3			5 (1)	3 (1)		1 (1)		1	3	10		3		2 (2)	1 (1)
154	1	1		1										1	1					
156	21	21	8	12		1		3	4	2	2		4	6	18	2	1		1 (1)	
159	1	1	1												1		1			
161	8	8		6	2			2	2					4	6		2		1	2 (2)
162	4	4	1	2	1			1					1	2	4					
163	119	89	18	90	10	1		40 (6)	14 (2)	3 (1)	8	4	6	14	62 (3)	9	15 (3)		17 (13)	4 (4)
167	6	3	1	2	1	2					1			2	3				1	
171	141	104	11	97	25	7	1	20 (3)	12 (2)	4	4	11	12	41	78 (3)	9	14 (3)		20 (13)	4 (4)
173	2	2	1	1				1			1				1		1		1 (1)	
174	3	3		3							1	1	1		3					
177	1	1		1							1				1					
181	1	1		1							1						1		1 (1)	
182	2	2	2						1		1				2					
183	1	1				1			1 (1)						1					
186	5	5	3	1	1			2	1				2		4		1		1 (1)	
196	2	2	1	1							1			1	2					
200	3	3	1	2				1	1 (1)				1		2		1			
201	1	1		1					1						1					
208	3	2		3				1 (1)	1 (1)						(1)		1 (1)		2 (2)	
Son. VII	9	9	2	6	1			3	1	1	2			2	8		1		2 (1)	

Tab. 3. Praha-Šeberov. Objekty. Počet zlomků, počet jedinců, velikost zlomků, materiál, typ fragmentů a tvary neolitické keramiky. U materiálu jsou v závorce počty jedinců s příměsí keramiky. U fragmentů jsou v závorce počty jedinců, které náležejí dvěma různým nespojitelným typům (např. okraje a stěně). U tvarů jsou v závorce počty zjištěné na základě okrajů

Objekt	Zlomků keramiky	Celkem jedinců	Velikost					Materiál							Fragmenty				Tvary	
			0-3 cm	3-6 cm	6-9 cm	9-12 cm	12-15 cm	Plavený jemný	Plavený hrubý	Plavený s kamínky	Plavený písčité	Neplavený hrubý	Neplavený s kamínky	Neplavený písčité	Stěny	Dna	Okraje	Části nádob	Kulovité tvary	Miska
A1	142	119	3	110	28	1		20 (10)	15	12	9	5	11	47	94 (4)	7 (2)	13 (4)		16 (12)	4 (4)
B1	131	104	5	95	25	4	2	27 (9)	11 (4)	9	5	8	9	35	66 (4)	10	24 (4)		19 (16)	10 (10)
A	22	20	5	16	1			3 (1)	2	1	1		6	7	17 (1)	1	1 (1)		2 (2)	
A2	9	9	1	8				2 (1)		1		2		4	8		1		1 (1)	
B	5	5	2	3				1				1	1	2	5					
B2	2	2	1			1				1				1	1		1			
C	15	13	2	9	4			1	1	1	4		3	3	11 (1)		1 (1)		1 (1)	
C1	4	4		4							1		1	2	3		1		1 (1)	
C2	4	4		1	3				1	1				2	3	1				
D	18	17	4	11	3			4 (3)	3 (2)	1	1	1		7	13		4		2 (2)	1 (1)
D1	16	14	2	11	3				2	2	4		1	5	11	2	1			1 (1)
D2	11	11	2	6	3				1	1			2	7	8		3		2 (2)	1 (1)
E	7	5	1	5	1			1	2	1			1		4 (1)	(1)				
E1	18	16	1	11	6			3 (1)	2	2	1	1	1	6	10 (1)	5 (1)			4 (2)	4 (4)
E2_CH2	6	4	1	5				1 (1)	1		1			1	3		1		1 (1)	
F1	2	2		2									1	1	2					
G	20	19	2	18				4 (2)	3		2	1	5	4	14		5		4 (4)	1 (1)
G2	1	1		1										1	1					
H	40	31	7	30	3			5 (2)	4 (1)		5	3		14	25 (1)	1	4 (1)		4 (3)	1 (1)
H2	5	5		5				1				1	1	2	4		1		3 (1)	
CH	18	12	3	14	1			3 (1)	1 (1)		1	1	2	4	9	1	2		1 (1)	
CH_K	11	11	3	7	1			4 (2)	1	1	1	2		2	10		1		1 (1)	
I	6	6		5	1			1		1	1			3	2	2	2		1 (1)	
J	20	17	2	11	6		1	1	3 (1)	2 (1)	3		1	7	13 (1)	1	2 (1)		2 (2)	

Tab. 4. Praha-Šeberov. Vrstva rozdělená na sektory. Počet zlomků, počet jedinců, velikost zlomků, materiál, typ fragmentů a tvary neolitické keramiky

Popis mazanice²

Objekt 7

1 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost 0-3 cm; org. př. a trochu písku (ze stavební konstrukce); č. s. 179.

Objekt 26

3 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost 0-3 cm; org. př. (ze stavební konstrukce); č. s. 209 a 243.

Objekt 43

12 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost: 7 ks 0-3 cm, 5 ks 3-6 cm; org. př. a někdy trochu písku (ze stavební konstrukce); č. s. 55 a 270. – 1 ks plochého fragmentu s hrubě vyhlazenou jednou stěnou a s otiskem prutů, které jsou propleteny šikmo; velikost 9-12 cm, org. př. (ze stavební konstrukce); č. s. 55 (obr. 41).

Objekt 60

2 ks bez otisků a úpravy povrchu; oba velikost 0-3 cm; org. př. (ze stavební konstrukce); č. s. 293.

Objekt 62

42 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost: 12 ks 0-3 cm, 29 ks 3-6 cm, 1 ks 6-9 cm; výrazná org. př. (ze stavební konstrukce); č. s. 68 a 97. – 5 ks s hrubě vyhlazenou jednou stěnou; velikost: 4 ks 3-6 cm, 1 ks 6-9 cm; výrazná org. př. (ze stavební konstrukce); č. s. 68. – 2 ks s se stěnou vyhlazenou do oblouku; oba velikost 3-6 cm; výrazná org. př. (ze stavební konstrukce); č. s. 68. – 2 ks tenkých omazů; velikost: 1 ks 3-6 cm, 1 ks 6-9 cm; výrazná org. př.; č. s. 68. – 1 ks s otiskem tyče o pr. 3 cm; velikost 3-6 cm; org. př.; č. s. 97. – 1 ks výplně mezi štípaným/tesaným dřevem a kuláčem menšího průměru; velikost 6-9 cm; výrazná org. př.; č. s. 68 (obr. 40:1). – 1 ks s otiskem tyče (pr. 4,5 cm); velikost 6-9 cm; výrazná org. př.; č. s. 68. – 1 ks s otiskem tyče (pr. 4 cm); velikost 3-6 cm; výrazná org. př.; č. s. 68. – 1 ks s nezřetelným otiskem kuláče velkého průměru; velikost 3-6 cm; výrazná org. př.; č. s. 68. – 1 ks s nezřetelným otiskem kuláče; velikost 3-6 cm; výrazná org. př.; č. s. 68. – 1 ks s otiskem rovné plochy štípaného/tesaného dřeva; velikost 3-6 cm; výrazná org. př.; č. s. 68. – 1 ks s hrubě vyhlazenou jednou stěnou a nezřetelným otiskem štípaného dřeva na boku; velikost 6-9 cm; výrazná org. př.; č. s. 68. – 2 ks výplně trojúhelníkovitého tvaru mezi dvěma neurčitelnými dřevy (kuláči?); velikost: 1 ks 0-3 cm, 1 ks 3-6 cm; výrazná org. př.; č. s. 68 (obr.

² Pokud není uvedeno u kusů bez otisků nebo s vyhlazenou jednou stěnou, odkud pocházejí, tak to nelze určit. Všechny zlomky s otisky konstrukčních prvků mají samozřejmě svůj původ z konstrukce, ale z úsporných důvodů to u nich nepopisujeme.

Objekt	Celkem jedinců	LO	PO	TO	TZ	Prostá linie	Vyplňovaná páska	Noty na konci	Noty řídice řazené	Noty hustě řazené	Noty a vyplňovaná p.
8	1										
23	1	1				1					
25	1			1							
28	3										
39	1										
43	2	1							1		
51	1										
54	5	1						1			
58	2										
62	7	1						1			
64	4			1	1						
65	1										
73	3										
75	1										
78	23	8				7			1		
87	1										
101	1	1				1					
103	28	12		1	2	7	1	2	2		
105	4										
111	2	1				1					
114	1										
115	4	1						1			
119	2	1				1					
125	2										
130	1			1							
132	1	1				1					
142	6										
143	9	4				1		3			
151	25	5			1	2	1	1	1		
152	2										
153	13	4		1		3			1		
154	1										
156	21		1	3							
159	1										
161	8	1		1	1	1					
162	4										
163	89	25		1	4	18		6	1		
167	3										
171	104	20	4	7	7	11	3	3	1		2
173	2	1				1					
174	3										
177	1										
181	1										
182	2										
183	1										
186	5										
196	2										
200	3	1				1					
201	1										
208	2	2				1			1		
Son. VII	9	4				2			2		

Tab. 5. Praha-Šeberov. Výzdoba keramiky u objektů. Použité zkratky: LO – lineární ornament, PO – plastický ornament, TO – technický ornament, TZ – technické zařízení (pupky a ucha) a typy výzdoby

Objekt	Celkem jedinců	LO	PO	TO	TZ	Prostá linie	Vyplňovaná páska	Noty na konci	Noty řídice řazené	Noty hustě řazené	Noty a vyplňovaná p.
A1	119	26	2	6	4	11	1	2	4	8	
B1	104	30	2	3	6	19	4	5	1	1	
A	20		1	1							
A2	9										
B	5										
B2	2										
C	13			2							
C1	4										
C2	4										
D	17	1		2		1					
D1	14	3				3					
D2	11	1	1	1		1					
E	5	1				1					
E1	16				2						
E2_CH2	4										
F1	2										
G	19	3	1	1		3					
G2	1										
H	31	5			1	4		1			
H2	5	1			3				1		
CH	12	2				2					
CH_K	11	4		1	1	3	1				
I	6	2				1	1				
J	17	1		1	1				1		

Tab. 6. Praha-Šeberov. Výzdoba keramiky z vrstvy podle sektorů. Použité zkratky: LO – lineární ornament, PO – plastický ornament, TO – technický ornament, TZ – technické zařízení (pupky a ucha) a typy výzdoby

40:2). – 1 ks výplně mezi neurčitelným dřevem (štípanou tyčí?) a tyčí o pr. 3 cm; velikost 3–6 cm; výrazná org. př.; č. s. 68 (obr. 40:3).

Objekt 64

4 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost: 3 ks 0–3 cm, 1 ks 3–6 cm; org. př. (ze stavební konstrukce); č. s. 72.

Objekt 66

2 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost: 1 ks 0–3 cm, 1 ks 3–6 cm; org. př. a trochu písku (ze stavební konstrukce); č. s. 298.

Objekt 73

62 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost: 53 ks 0–3 cm, 9 ks 3–6 cm; bez org. př., občas trochu písku (ze dna pecí/ohnišť); č. s. 114, 133, 134 a 197. – 162 ks s vyhlazenou jednou stěnou; maximální síla 3,2 cm; velikost: 80 ks 0–3 cm, 81 ks 3–6 cm, 1 ks 6–9 cm; bez org. př., někdy trochu písku (ze dna pecí/ohnišť); č. s. 114, 133, 134 a 197. – 12 ks hrudek bez otisků a úpravy povrchu; velikost: 4 ks 0–3 cm, 8 ks 3–6 cm; org. př. a písek; č. s. 114 a 197. – 33 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost: 17 ks 0–3 cm, 16 ks 3–6 cm; org. př. a trochu písku (ze stavební konstrukce); č. s. 114, 133,

134 a 197. – 2 ks s hrubě vyhlazenou jednou stěnou; oba velikost 3–6 cm; org. př. a písek (ze stavební konstrukce); č. s. 133 a 134. – 1 ks s nerovným povrchem; velikost 6–9 cm; org. př. (ze stavební konstrukce); č. s. 133. – 1 ks s otiskem ostré hrany ze štěpu z kuláče s protilehlým nezřetelným otiskem kuláče velkého průměru; velikost 3–6 cm; org. př.; č. s. 133 (obr. 40:4). – 1 ks s hrubě vyhlazenou jednou stěnou a nejasným protilehlým otiskem asi štípaného/tesaného dřeva; velikost 3–6 cm; org. př. a trochu písku; č. s. 133 (obr. 40:5). – 2 ks s otiskem kuláče o pr. přes 10 cm; oba velikost 3–6 cm; org. př.; č. s. 133 a 134. – 2 ks tenkých omazů o síle 0,4–0,7 cm; oba velikost 3–6 cm; výrazná org. př.; č. s. 114. – 1 ks s otiskem prutu o pr. 1,5 cm; velikost 0–3 cm; org. př.; č. s. 114. – 2 ks s otiskem tyče o pr. 3 cm; oba velikost 3–6 cm; org. př.; č. s. 114 a 134. – 1 ks s otiskem tyče o pr. 3–4 cm; velikost 0–3 cm; org. př. a trochu písku; č. s. 114. – 1 ks s otiskem kuláče o pr. 5 cm; velikost 3–6 cm; org. př. a trochu písku a kamínků; č. s. 114. – 1 ks výplň spáry mezi dvěma kuláči či štípanými prkny; velikost 3–6 cm; org. př.; č. s. 197.

Objekt 78

2 ks bez otisků a úpravy povrchu; oba velikost 0–3 cm; hodně písku (asi dno pece/ohniště); č. s. 116. – 1 ks s hrubě vyhlazenou jednou stěnou; velikost 6–9 cm; málo org. př. a písek; č. s. 116. – 55 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost: 34 ks 0–3 cm, 20 ks 3–6 cm; 1 ks 6–9 cm; org. př. a trochu písku a kamínků (ze stavební konstrukce); č. s. 61, 116 a 120. – 27 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost: 16 ks 0–3 cm, 10 ks 3–6 cm; 1 ks 6–9 cm; výrazná org. př. (ze stavební konstrukce); č. s. 61 a 120. – 5 ks s hrubě vyhlazenou jednou stěnou; velikost: 4 ks 3–6 cm, 1 ks 6–9 cm; org. př. (4× trochu písku; ze stavební konstrukce); č. s. 61, 116 a 120. – 5 ks s hrubě vyhlazenou jednou stěnou; velikost: 2 ks 0–3 cm, 2 ks 3–6 cm, 1 ks 6–9 cm; výrazná org. př. (ze stavební konstrukce); č. s. 61 a 120. – 1 ks s otiskem prutu o pr. 2 cm; velikost 3–6 cm; org. př. a písek; č. s. 61. – 1 ks s dvěma souběžnými otisky prutů (1× pr. 2 cm); velikost 6–9 cm; výrazná org. př.; č. s. 61 (obr. 40:6). – 1 ks s otiskem prutu/tyče; velikost 3–6 cm; hodně písku; č. s. 116. – 1 ks výplň mezi tyčí (pr. 3 cm) a kuláčem (pr. 10–11 cm); velikost 3–6 cm; org. př., písek a trochu kamínky; č. s. 116 (obr. 40:7). – 1 ks s nezřetelným otiskem kuláče; velikost 3–6 cm; org. př.; č. s. 116. – 1 ks s otiskem kuláče o pr. 15 cm; velikost 9–12 cm; org. př.; č. s. 116 (obr. 40:8). – 1 ks s nezřetelným otiskem dvou kuláčů menšího pr. (5–10 cm); velikost 6–9 cm; org. př. a trochu písku; č. s. 116. – 1 ks výplně s nezřetelnými otisky (1× asi prut); velikost 9–12 cm; výrazná org. př.; č. s. 61.

Objekt 81

5 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost 4 ks 0–3 cm, 1 ks 3–6 cm; org. př. a trochu písku (ze stavební konstrukce); č. s. 99.

Objekt 82

1 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost 3–6 cm; org. př. a trochu písku; č. s. 103. – 5 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost 0–3 cm; org. př. (ze stavební konstrukce); č. s. 103.

Objekt 101

2 ks s vyhlazenou jednou stěnou; oba velikost 0–3 cm; bez org. př. a trochu písku (ze dna pece/ohniště); č. s. 196. – 10 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost: 9 ks 0–3 cm, 1 ks 3–6 cm; bez org. př. a trochu písku a kamínků (ze dna

Objekt	Mazanice	Typ mazanice		
		Ohniště/pec	Neurčeno	Stavební konstrukce
7	1			1
26	3			3
43	13			13
60	2			2
62	62			62
64	4			4
66	2			2
73	284	224	12	48
78	103	2	1	100
81	5			5
82	6		1	5
101	14	12		2
103	3	2		1
119	5			5
142	20	1	2	17
151	43			43
152	2			2
153	25		1	24
156	49			49
161	8			8
163	17		5	12
169	1		1	
171	43	36	4	3
177	12			12
181	1		1	
182	1			1
183	7		1	6
192	4	4		
200	19		4	15
Sonda VII	62		25	37
Vrstva A1	19	16	1	2
Vrstva B1	22	7	7	8
Vrstva A	29	7	1	21
Vrstva A2	10	4	6	
Vrstva B	1			1
Vrstva C	3	1	1	1
Vrstva D	1	1		
Vrstva E2	21	10	3	8
Vrs. E_CH2	12	12		
Vrstva H	13			13
Vrstva CH	4	2		2
Vrstva I	4		1	3
Vrstva J	17	15		2

Tab. 7. Praha-Šeberov. Počty mazanice v objektech a vrstvách podle sektorů a její typy

pece/ohniště); č. s. 138 a 196. — 2 ks s vyhlazenou jednou stěnou; velikost: 1 ks 0–3 cm, 1 ks 3–6 cm; org. př. (1× trochu písku a kamínků; ze stavební konstrukce); č. s. 138 a 196.

Objekt 103

2 ks s vyhlazenou jednou stěnou; oba velikost 3–6 cm; bez org. př. (ze dna pece/ohniště); č. s. 256. — 1 ks s otiskem neurčitelného dřeva; velikost 0–3 cm; org. př.; č. s. 256.

Objekt 119

5 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost 0–3 cm; org. př. (ze stavební konstrukce); č. s. 31.

Objekt 142

1 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost 0–3 cm; bez org. př. (ze dna pece/ohniště); č. s. 296. — 2 ks bez otisků a úpravy povrchu; oba velikost 0–3 cm; bez org. př. a trochu písku; č. s. 296. — 17 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost: 13 ks 0–3 cm, 4 ks 3–6 cm; výrazná org. př. a málo písku (ze stavební konstrukce); č. s. 54 a 296.

Objekt 151

31 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost: 17 ks 0–3 cm, 14 ks 3–6 cm; org. př. (někdy výrazná) a někdy trochu písku (ze stavební konstrukce); č. s. 84, 95, 151 245, 247 a 248. — 3 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost: 2 ks 0–3 cm, 1 ks 3–6 cm; výrazná org. př. (ze stavební konstrukce); č. s. 84. — 1 ks s hrubě vyhlazenou jednou stěnou; velikost 3–6 cm; výrazná org. př. a málo písek (ze stavební konstrukce); č. s. 84. — 1 ks s otiskem kuláče o pr. 12 cm; velikost 3–6 cm; org. př.; č. s. 151. — 1 ks s otiskem tyče o pr. 3 cm; velikost 3–6 cm; org. př. a málo písku; č. s. 245. — 1 ks s otiskem prutu o pr. 2,5 cm; velikost 3–6 cm; výrazná org. př. a málo písku; č. s. 84. — 1 ks s otiskem prutu; velikost 3–6 cm; org. př. a málo písku; č. s. 95. — 1 ks trojúhelníkovitá výplň spáry mezi kuláči (pr. 11 cm a přes 10 cm), výrazná org. př. a málo písku; č. s. 84 (*obr. 40:9*). — 2 ks s otiskem výplně trojúhelníkovitého tvaru mezi dvěma kuláči (pr. 6 cm a přes 10 cm); oba velikost 3–6 cm; org. př.; č. s. 151 (*obr. 40:10*). — 1 ks s otiskem výplně mezi štípaným a neurčitelným dřevem; velikost 3–6 cm; org. př.; č. s. 151.

Objekt 152

8 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost: 1 ks 0–3 cm, 1 ks 3–6 cm; org. př., a trochu písku (ze stavební konstrukce); č. s. 260

Objekt 153

1 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost 3–6 cm; bez org. př. a s pískem; č. s. 75. — 20 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost: 16 ks 0–3 cm, 4 ks 3–6 cm; org. př. a většinou trochu písku (ze stavební konstrukce); č. s. 75, 81, 90 a 199. — 2 ks s vyhlazenou jednou stěnou; oba velikost 3–6 cm; org. př. a trochu písku (ze stavební konstrukce); č. s. 75. — 1 ks s nezřetelným otiskem kuláče; velikost 3–6 cm; org. př.; č. s. 199. — 1 ks s nezřetelným otiskem tyče (pr. 4–5 cm); velikost 3–6 cm; org. př.; č. s. 199.

Objekt 156

46 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost: 36 ks 0–3 cm, 9 ks 3–6 cm, 1 ks 6–9 cm; org. př., písek (většinou) a někdy málo kamínky (ze stavební konstrukce); č. s. 71, 91 a 214. — 1 ks s hrubě vyhlazenou jednou stěnou; velikost 3–6 cm; org. př., písek a málo kamínky (ze stavební konstrukce); č. s. 214. — 1 ks s otiskem kuláče o pr. 14–16 cm; velikost 6–9 cm; org. př., písek a málo kamínky; č. s. 214. — 1 ks s nezřetelným otiskem kuláče o pr. 5–6 cm; velikost 3–6 cm; org. př. a málo písek; č. s. 71.

Objekt 161

8 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost: 3 ks 0–3 cm, 5 ks 3–6 cm; org. př., písek a někdy kamínky (ze stavební konstrukce); č. s. 291.

Objekt 163

4 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost 0–3 cm; bez org. př. (1× trochu písku); č. s. 162, 204 a 312. — 1 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost 3–6 cm; bez org. př. s pískem a kamínky; č. s. 163. — 12 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost: 10 ks 0–3 cm, 2 ks 3–6 cm; org. př. a někdy písek (ze stavební konstrukce); č. s. 187 a 204.

Objekt 169

1 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost 0–3 cm; bez org. př.; č. s. 173.

Objekt 171

5 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost: 3 ks 0–3 cm, 2 ks 3–6 cm; bez org. př. a 1× s trochou písku (ze dna pece/ohniště); č. s. 182, 189 a 192. — 31 ks s vyhlazenou jednou stěnou, max. síla 2,2 cm; velikost: 12 ks 0–3 cm, 19 ks 3–6 cm; bez org. př. a málo písku (ze dna pece/ohniště); č. s. 127, 182, 189 a 192. — 4 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost 0–3 cm; bez org. př. (1× písek); č. s. 192. — 2 ks bez otisků a úpravy povrchu; oba velikost 3–6 cm; org. př. (1× trochu písek a kamínky; ze stavební konstrukce); č. s. 189. — 1 ks s otiskem kuláče o větším pr. (přes 10 cm); velikost 3–6 cm; org. př. a málo písek; č. s. 182.

Objekt 177

12 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost: 9 ks 0–3 cm, 3 ks 3–6 cm; výrazná org. př. a písek (ze stavební konstrukce); č. s. 190 a 278.

Objekt 181

1 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost 3–6 cm; bez org. př. a s kamínky; č. s. 273.

Objekt 182

1 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost 3–6 cm; org. př. a málo písek a kamínky (ze stavební konstrukce); č. s. 281.

Objekt 183

1 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost 0–3 cm; bez org. př.; č. s. 264. — 6 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost 0–3 cm; org. př. (1× trochu písku; ze stavební konstrukce); č. s. 264.

Objekt 192

4 ks s vyhlazenou jednou stěnou; velikost 0–3 cm; bez org. př. (ze dna pece/ohniště); č. s. 292.

Objekt 200

4 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost: 3 ks 0–3 cm, 1 ks 3–6 cm; bez org. př. a s pískem a málo kamínky; č. s. 299. — 15 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost: 14 ks 0–3 cm, 1 ks 3–6 cm; org. př. a někdy málo písku (ze stavební konstrukce); č. s. 299.

Sonda VII

3 ks kompaktních hrudek; velikost 3–6 cm; bez org. př.; č. s. 102. — 22 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost: 14 ks 0–3 cm, 8 ks 3–6 cm; méně org. př. a písek; č. s. 102. — 35 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost: 20 ks 0–3 cm, 14 ks 3–6 cm, 1 ks 6–9 cm; výrazná org. př. a někdy málo písku a kamínků (ze stavební konstrukce); č. s. 102 a 160. — 1 ks s hrubě vyhlazenou jednou stěnou; velikost 6–9 cm; výrazná org. př. a málo písku a kamínků (ze stavební konstrukce); č. s. 160. — 1 ks s nevýrazným otiskem štípaného/tesaného dřeva; velikost 0–3 cm; výrazná org. př.; č. s. 102.

Vrstva – sektor A1

1 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost 0–3 cm; bez org. př. (ze dna pece/ohniště); č. s. 165. — 15 ks s vyhlazenou jednou stěnou; velikost: 12 ks 0–3 cm, 3 ks 3–6 cm; bez org. př. a málo písku (ze dna pece/ohniště); č. s. 165. — 1 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost 3–6 cm; písek a kamínky; č. s. 165. — 2 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost: 1 ks 0–3 cm, 1 ks 3–6 cm; org. př. a 1× málo písku (ze stavební konstrukce); č. s. 165.

Vrstva – sektor B1

3 ks s vyhlazenou jednou stěnou; velikost: 2 ks 0–3 cm, 1 ks 3–6 cm; bez org. př. a trochu písku (ze dna pece/ohniště); č. s. 164. — 4 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost: 3 ks 0–3 cm, 1 ks 3–6 cm; bez org. př. (ze dna pece/ohniště); č. s. 164. — 7 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost: 6 ks 0–3 cm, 1 ks 3–6 cm; málo písku; č. s. 141. — 8 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost: 7 ks 0–3 cm, 1 ks 3–6 cm; výrazná org. př. (ze stavební konstrukce); č. s. 141.

Vrstva – sektor A

3 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost 0–3 cm; bez org. př. (ze dna pece/ohniště); č. s. 135. — 4 ks s vyhlazenou jednou stěnou; velikost: 2 ks 0–3 cm, 2 ks 3–6 cm; bez org. př. a málo písku (ze dna pece/ohniště); č. s. 113. — 1 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost 3–6 cm; málo org. př., hodně písek a kamínky; č. s. 113. — 18 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost: 15 ks 0–3 cm, 3 ks 3–6 cm; org. př. a někdy málo písku (ze stavební konstrukce); č. s. 113 a 135. — 2 ks s hrubě vyhlazenou jednou stěnou; oba velikost 3–6 cm; org. př. a málo písku (ze stavební konstrukce); č. s. 113. — 1 ks s nezřetelným otiskem prutu; velikost 3–6 cm; org. př. a trochu písku a kamínků; č. s. 113.

Vrstva – sektor A2

4 ks s vyhlazenou jednou stěnou; velikost 3–6 cm; bez org. př., (1× trochu písku; ze dna pece/ohniště); č. s. 211. — 6 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost: 5 ks 0–3 cm, 1 ks 3–6 cm; kamínky, málo org. př. a trochu písku; č. s. 211.

Vrstva – sektor B

1 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost 0–3 cm; org. př. a písek (ze stavební konstrukce); č. s. 111.

Vrstva – sektor C

1 ks s vyhlazenou jednou stěnou; velikost 0–3 cm; bez org. př. (ze dna pece/ohniště); č. s. 161. — 1 ks s vyhlazenou jednou stěnou; velikost 3–6 cm; bez org. př., hodně kamínků; č. s. 161. — 1 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost 3–6 cm; org. př., písek a málo kamínky (ze stavební konstrukce); č. s. 161.

Vrstva – sektor D

1 ks s hrubě vyhlazenou jednou stěnou; velikost 3–6 cm; bez org. př., písek (ze dna pece/ohniště); č. s. 136

Vrstva – sektor E2

3 ks s vyhlazenou jednou stěnou; velikost 0–3 cm; bez org. př. (ze dna pece/ohniště); č. s. 274. — 7 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost: 5 ks 0–3 cm, 2 ks 3–6 cm; bez org. př. (ze dna pece/ohniště); č. s. 262 a 274. — 3 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost: 1 ks 0–3 cm, 2 ks 3–6 cm; trochu org. př. a písek; č. s. 262. — 6 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost: 5 ks 0–3 cm, 1 ks 3–6 cm; org. př. a někdy málo písku (ze stavební konstrukce); č. s. 262 a 274. — 1 ks s vyhlazenou jednou stěnou; velikost 3–6 cm; výrazná org. př. (ze stavební konstrukce); č. s. 262. — 1 ks s nezřetelným otiskem prutu; velikost 0–3 cm; org. př.; č. s. 262.

Vrstva – sektor E2-CH2

7 ks s vyhlazenou jednou stěnou; velikost 0–3 cm; bez org. př. (ze dna pece/ohniště); č. s. 307. – 5 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost 0–3 cm; bez org. př. (ze dna pece/ohniště); č. s. 307.

Vrstva – sektor H

5 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost: 2 ks 0–3 cm, 3 ks 3–6 cm; org. př., málo písek a kamínky (ze stavební konstrukce); č. s. 126 a 218. – 3 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost 0–3 cm; org. př., písek a kamínky (ze stavební konstrukce); č. s. 218. – 1 ks s vyhlazenou jednou stěnou; velikost 3–6 cm; org. př. a trochu písku a kamínků (ze stavební konstrukce); č. s. 126. – 1 ks s hrubě vyhlazenou jednou stěnou; velikost 6–9 cm; výrazná org. př. (ze stavební konstrukce); č. s. 126. – 1 ks s otiskem prutu o pr. 2 cm; velikost 0–3 cm; org. př. a trochu písku a kamínků; č. s. 126. – 1 ks s nezřetelným otiskem kuláče malého průměru; velikost 6–9 cm; méně org. př. a hodně písku a kamínků; č. s. 126. – 1 ks trojúhelníkovité výplně spáry mezi dvěma kuláči?; velikost 3–6 cm; org. př., písek a kamínky; č. s. 218.

Vrstva – sektor CH

2 ks bez otisků a úpravy povrchu; oba velikost 3–6 cm; bez org. př. s kamínky (asi ze dna pece/ohniště); č. s. 122. – 2 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost: 1 ks 0–3 cm, 1 ks 3–6 cm; org. př. a písek (ze stavební konstrukce); č. s. 122.

Vrstva – sektor I

1 ks s vyhlazenou jednou stěnou; velikost 0–3 cm; trochu org. př. a trochu písku; č. s. 194. – 1 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost 0–3 cm; org. př. (ze stavební konstrukce); č. s. 194. – 1 ks s vyhlazenou jednou stěnou; velikost 0–3 cm; org. př. (ze stavební konstrukce); č. s. 194. – 1 ks s nezřetelným otiskem kuláče (nebo vyhlazenou stěnou); velikost 3–6 cm; org. př. a trochu písku; č. s. 194.

Vrstva – sektor J

15 ks s vyhlazenou jednou stěnou; velikost: 13 ks 0–3 cm, 2 ks 3–6 cm, bez org. př. a trochu písku (ze dna pece/ohniště); č. s. 184. – 1 ks bez otisků a úpravy povrchu; velikost 3–6 cm; org. př. (ze stavební konstrukce); č. s. 184. – 1 ks s otiskem kuláče; velikost 3–6 cm; org. př. a trochu písku; č. s. 176.

Popis broušené industrie³**Objekt 151**

Inv. č. ŠE05/328; Popis: celá kopytovitá sekera (*obr. 43:2*); typ: D1; zachování: 14; délka: 96 mm (celá); šířka: 41 mm (celá); výška: 10 mm (celá); hmotnost: 70 g (celková); surovina: amfibolový kvarcit (pravděpodobně z Jílovského pásma); povrch: vybroušen (s velkými nedobroušenými vkleslinami); hrana ostří: ostrá, slabě poškozená; poznámka: vyrobena z malého nevhodného polotovaru, proto má výrazně nepravidelný tvar s velkými konkávními nedobroušenými plochami.

Objekt 171

Inv. č. ŠE05/329; Popis: celá kopytovitá sekera (*obr. 43:3*); typ: A2; zachování: 14; délka: 52 mm (celá); šířka: 32 mm (celá); výška: 11 mm (celá); hmotnost: 31 g (celková); surovina: amfibolit z Jílovského pásma; povrch: vybroušen; hrana ostří: ostrá, nepoškozená.

Objekt 172

Inv. č. ŠE05/331; Popis: část kopytovité sekery se svislým ostřím (*obr. 42:2*); typ: –; zachování: 13; délka: 95 mm; šířka: 18 mm (dochovaná); výška: 52 mm (dochovaná); hmotnost: 154 g; surovina: severočeský amfibolový rohovec; povrch: vybroušen (s nedobroušenými vkleslinami); hrana ostří: –.

Vrstva – sektor H

Inv. č. ŠE05/330; Popis: celý kopytovitý klín (*obr. 43:1*); typ: A3b; zachování: 14; délka: 119 mm (celá); šířka: 29 mm (celá); výška: 33 mm (celá); hmotnost: 203 g (celková); surovina: jemnozrnné metagabro; povrch: vybroušen (s nedobroušenými vkleslinami); hrana ostří: ostrá, nepoškozená.

Vrstva – povrch

Inv. č. ŠE05/323; Popis: část kopytovité sekery (*obr. 42:3*); typ: A2; zachování: 13; délka: 85 mm; šířka: 53 mm (dochovaná); výška: 13 mm (dochovaná); hmotnost: 106 g; surovina: amfibolit z Jílovského pásma; povrch: vybroušen; hrana ostří: –.

Inv. č. ŠE05/324; Popis: celá kopytovitá sekera (*obr. 42:1*); typ: B2; zachování: 14; délka: 106 mm (celá); šířka: 47 mm (celá); výška: 17 mm (celá); hmotnost: 137 g (celková); surovina: asi zelená břidlice typu Želešice; povrch: vybroušen (s četnými nedobroušenými vkleslinami); hrana ostří: ostrá, silně poškozená.

Inv. č. ŠE05/325; Popis: celá kopytovitá sekera (*obr. 42:4*); typ: A2; zachování: 14; délka: 77 mm (celá); šířka: 45 mm (celá); výška: 17 mm (celá); hmotnost: 97 g (celková); surovina: severočeský amfibolový rohovec; povrch: vybroušen (s nedobroušenými vkleslinami); hrana ostří: ostrá, slabě poškozená; poznámka: týlová partie výrazně zkosena asi kvůli malé velikosti polotovaru.

³ Popis podle Stolz et al. 2009. Geologické určení hornin provedli B. Šreinová a V. Šrein, kterým srdečně děkujeme.

Plocha

Inv. č. ŠE05/326; Popis: celé dláto (*obr. 43:5*); typ: C3; zachování: 14; délka: 73 mm (celá); šířka: 24 mm (celá); výška: 14 mm (celá); hmotnost: 34 g (celková); surovina: kvarcit; povrch: vybroušen (s četnými nedobroušenými vkleslinami); hrana ostří: ostrá, slabě poškozená; poznámka: artefakt si výrazně zachovává tvary polotovaru.

Inv. č. ŠE05/327; Popis: celý kopytovitý klín (*obr. 43:4*); typ: A2a; zachování: 14; délka: 71 mm (celá); šířka: 14 mm (celá); výška: 15 mm (celá); hmotnost: 28 g (celková); surovina: severočeský amfibolový rohovec; povrch: vybroušen (s nedobroušenými vkleslinami); hrana ostří: ostrá, nepoškozená.

Popis štípané industrie**Objekt 93**

Č. s.: 317; popis: celý preparační úštěp z bavorského jurského rohovce; délka: 27 mm; šířka: 20 mm; síla: 5 mm; hmotnost: 2 g; kůra: ne; patka: upravená více úderem; dorzální redukce: ne; opotřebení: ne.

Č. s.: 317; popis: celý preparační úštěp z bavorského jurského rohovce; délka: 23 mm; šířka: 17 mm; síla: 5 mm; hmotnost: 1 g; kůra: ne; patka: upravená jedním úderem; dorzální redukce: ne; opotřebení: ne.

Č. s.: 317; popis: celý preparační úštěp z bavorského jurského rohovce; délka: 19 mm; šířka: 16 mm; síla: 2 mm; hmotnost: 1 g; kůra: ne; patka: upravená jedním úderem; dorzální redukce: ne; opotřebení: ne.

Č. s.: 317; popis: celý preparační úštěp z bavorského jurského rohovce; délka: 16 mm; šířka: 14 mm; síla: 4 mm; hmotnost: 1 g; kůra: ne; patka: upravená jedním úderem; dorzální redukce: ne; opotřebení: ne.

Č. s.: 317; popis: celý preparační úštěp z bavorského jurského rohovce; délka: 18 mm; šířka: 15 mm; síla: 3 mm; hmotnost: 1 g; kůra: ne; patka: upravená více úderem; dorzální redukce: ne; opotřebení: ne.

Č. s.: 317; popis: celý preparační úštěp z bavorského jurského rohovce; délka: 20 mm; šířka: 10 mm; síla: 2 mm; hmotnost: 1 g; kůra: ne; patka: upravená jedním úderem; dorzální redukce: ne; opotřebení: ne.

Č. s.: 317; popis: celý preparační úštěp z bavorského jurského rohovce; délka: 17 mm; šířka: 10 mm; síla: 4 mm; hmotnost: 1 g; kůra: ne; patka: upravená více úderem; dorzální redukce: ne; opotřebení: ne.

Č. s.: 317; popis: celý preparační úštěp z bavorského jurského rohovce; délka: 17 mm; šířka: 10 mm; síla: 5 mm; hmotnost: 1 g; kůra: ne; patka: upravená jedním úderem; dorzální redukce: ne; opotřebení: ne.

Č. s.: 317; popis: celý preparační úštěp z bavorského jurského rohovce; délka: 11 mm; šířka: 15 mm; síla: 4 mm; hmotnost: 1 g; kůra: ne; patka: neurčená; dorzální redukce: ne; opotřebení: ne.

Č. s.: 317; popis: celý preparační úštěp z bavorského jurského rohovce; délka: 10 mm; šířka: 17 mm; síla: 4 mm; hmotnost: 1 g; kůra: ne; patka: bodová; dorzální redukce: ne; opotřebení: ne.

Objekt 105

Č. s.: 318; popis: odštěpek (odpad) ze silicítů glacienních sedimentů; délka: 10 mm; šířka: 8 mm; síla: 3 mm; hmotnost: 1 g; kůra: ne; patka: -; dorzální redukce: -; opotřebení: ne.

Objekt 163

Č. s.: 322; popis: celý preparační úštěp z křemence typu Skršín; délka: 27 mm; šířka: 28 mm; síla: 7 mm; hmotnost: 4 g; kůra: ne; patka: bodová; dorzální redukce: ne; opotřebení: ne.

Vrstva – sektor A1

Č. s.: 321; popis: preparační úštěp s koncovou retuší ze silicítů glacienních sedimentů; délka: 21 mm; šířka: 14 mm; síla: 4 mm; hmotnost: 1 g; kůra: ne; patka: upravená jedním úderem; dorzální redukce: ne; opotřebení: ano (na jednom boku)

Plocha

Č. s.: 319; popis: přepálený fragment (odpad); délka: 13 mm; šířka: 8 mm; síla: 6 mm; hmotnost: 1 g; kůra: ne; patka: -; dorzální redukce: -; opotřebení: ne.

Č. s.: 320; popis: zlomená terminální část čepele s levolaterální ventrální retuší ze silicítů glacienních sedimentů; délka: 15 mm; šířka: 15 mm; síla: 2 mm; hmotnost: 1 g; kůra: ne; patka: -; dorzální redukce: -; opotřebení: ano (na obou bocích).

Popis mlýnů, brousků, otloukačů a ostatní makrolitické industrie⁴**Objekt 62**

Inv. č. ŠE05/68. Popis: zlomek mlýnu s pracovní plochou; typ: -; délka: 50 mm; šířka: 37 mm; výška: 29 mm; hmotnost: 77 g; surovina: hrubozrnný pískovec s železitým tmelem (tzv. ferikreta) z terciérních říčních koryt nebo karbonu; povrch: -; pracovní plocha: -.

Objekt 78

Inv. č. ŠE05/48. Popis: zlomek asi horního mlýnu s pracovní plochou; typ: -; délka: 59 mm; šířka: 57 mm; výška: 21 mm (dochovaná); hmotnost: 87 g; surovina: hrubozrnný pískovec s železitým tmelem (tzv. ferikreta) z terciérních říčních koryt nebo karbonu; povrch: upraven otlučením; pracovní plocha: -.

⁴ Geologické určení hornin provedl K. Žák, kterému srdečně děkujeme.

Objekt 103

Inv. č. ŠE05/256. Popis: zlomek mlýnu s pracovní plochou; typ: -; délka: 64 mm; šířka: 53 mm; výška: 39 mm; hmotnost: 160 g; surovina: hrubozrnný pískovec s železitým tmelem (tzv. ferikreta) z terciérních říčních koryt nebo karbonu; povrch: -; poznámka: zlomek je přepálen.

Objekt 151

Inv. č. ŠE05/63. Popis: část plochého brousku se žlábkem typ: -; délka: 50 mm; šířka: 35 mm; výška: 13 mm (dochovaná); hmotnost: 22 g; surovina: pravděpodobně křídový málo zpevněný pískovec; povrch: -; pracovní plocha: první je lehce konkávní, druhá je nerovná se žlábkem.

Objekt 156

Inv. č. ŠE05/242. Popis: kámen – zdroj červeného barviva?; typ: -; délka: 91 mm; šířka: 77 mm; výška: 27 mm; hmotnost: 152 g; surovina: asi ordovická břidlice; povrch: neupravený; poznámka: silně přepáleno.

Objekt 161

Inv. č. ŠE05/283. Popis: část mlýnu (*obr. 44:1*); typ: -; délka: 177 mm; šířka: 129 mm; výška: 42 mm (dochovaná); hmotnost: 1280 g; surovina: křemenec prořatý křemennými žilami; povrch: podstava upravena broušením; pracovní plocha: konkávní profil a je díky žilkám stupňovitá.

Objekt 163

Inv. č. ŠE05/234. Popis: zlomek horního mlýnu (*obr. 44:3*); typ: -; délka: 50 mm; šířka: 81 mm; výška: 31 mm (dochovaná); hmotnost: 207 g; surovina: hrubozrnný pískovec s železitým tmelem (tzv. ferikreta) z terciérních říčních koryt nebo karbonu; povrch: podstava a bok upraveny broušením; pracovní plocha: podélný profil je rovný; poznámka: zlomek je pravděpodobně přepálen.

Inv. č. ŠE05/234. Popis: zlomek mlýnu s pracovní plochou; typ: -; délka: 75 mm; šířka: 47 mm; výška: 39 mm; hmotnost: 124 g; surovina: hrubozrnný pískovec s železitým tmelem (tzv. ferikreta) z terciérních říčních koryt nebo karbonu; povrch: -; pracovní plocha: -; poznámka: při výzkumu byl přeražen na dva kusy; zlomek je přepálen.

Objekt 167

Inv. č. ŠE05/215 a 216. Popis: celý horní mlýn (*obr. 45:1*); typ: 530 (podle *Pavlu – Rulf 1991, 340*); délka: 282 mm (celá); šířka: 118 mm (celá); výška: 58 mm (celá); hmotnost: 3130 g (celková); surovina: křemenec asi z barrandienského ordoviku; povrch: boky i podstava upraveny piketáží a částečně broušením; pracovní plocha: podélný profil je konkávní a příčný profil lehce konvexní; poznámka: při skrývce byl přeražen na dvě poloviny.

Inv. č. ŠE05/217. Popis: část mlýnu (*obr. 45:3*); typ: -; délka: 178 mm; šířka: 85 mm; výška: 50 mm (dochovaná); hmotnost: 880 g; surovina: hrubozrnný pískovec až slepenec asi karbonského stáří; povrch: podstava upravena otloukáním; pracovní plocha: rovný profil.

Inv. č. ŠE05/217. Popis: kámen se zbroušenou jednou stranou – asi surovina na bílé barvivo; typ: -; délka: 47 mm (celá); šířka: 46 mm (celá); výška: 24 mm (celá); hmotnost: 49 g (celková); surovina: křídová opuka; povrch: jedna strana upravena broušením.

Sonda VII

Inv. č. ŠE05/100. 1. Popis: cca 1/2 otloukače se stopami po otloukání na jednom užším konci; typ: -; délka: 98 mm; šířka: 76 mm (dochovaná); výška: 53 mm (dochovaná); hmotnost: 321 g; surovina: křemenec (hranec); povrch: neupraven; pracovní plocha: jeden užší konec jenně zjizven otloukáním; poznámka: vyroben z hrance.

Vrstva – sektor A1

Inv. č. ŠE05/233. Popis: dlouhý ústěp s lehce retušovanou jednou hranou (*obr. 45:2*); typ: -; délka: 124 mm; šířka: 30 mm; výška: 12 mm; hmotnost: 51 g; surovina: proterozoická břidlice (spilitový tufit); povrch: oštěpaný; poznámka: jedna hrana retušovaná několika údery; účel tohoto artefaktu je neznámý.

Inv. č. ŠE05/313. Popis: část horního mlýnu (*obr. 44:2*); typ: -; délka: 116 mm (dochovaná); výška: 42 mm (dochovaná); hmotnost: 680 g; surovina: hrubozrnný pískovec s železitým tmelem (tzv. ferikreta) z terciérních říčních koryt nebo karbonu; povrch: podstava upravena otloučením; pracovní plocha: podélný profil je konkávní.

Inv. č. ŠE05/315. Popis: část dolního mlýnu; typ: -; délka: 70 mm; šířka: 129 mm; výška: 81 mm (dochovaná); hmotnost: 1030 g; surovina: hrubozrnný pískovec s železitým tmelem (tzv. ferikreta) z terciérních říčních koryt nebo karbonu; povrch: podstava upravena otloučením; pracovní plocha: příčný profil je rovný; poznámka: mlýn je pravděpodobně přepálen.

Vrstva – sektor B1

Inv. č. ŠE05/143. Popis: užší konec horního mlýnu; typ: -; délka: 57 mm; šířka: 114 mm (dochovaná); výška: 47 mm (dochovaná); hmotnost: 352 g; surovina: hrubozrnný pískovec s železitým tmelem (tzv. ferikreta) z terciérních říčních koryt nebo karbonu; povrch: podstava a boky upraveny otloučením a asi piketáží; pracovní plocha: podélný profil je konkávní; poznámka: mlýn je přepálen.

Vrstva – sektor C

Inv. č. ŠE05/236. Popis: část tenké desky ve tvaru listu; typ: -; délka: 64 mm; šířka: 46 mm; výška: 5 mm; hmotnost: 20 g; surovina: proterozoická fylitická břidlice z jlovského pásma; povrch: boky upraveny oštěpáním?; poznámka: není jasné, jestli se jedná o artefakt

ANALÝZA A VYHODNOCENÍ NÁLEZŮ

Rozbor objektů

Na ploše výzkumu bylo prozkoumáno 21 větších objektů, 110 kůlových jam a jeden žlábek, které můžeme s větší či menší jistotou zařadit do neolitu nebo alespoň do pravěku. Identifikaci kůlových jam znesnadňoval novodobý sad s četnými jámami po stromech a kulech a jejich malá hloubka. Ve většině případů se jen velice mělce zahlubovaly do převážně kamenitého podloží.

Typologii větších objektů a jejich základní rozměry ukazuje *tab. 8*. Mezi 21 objekty je zastoupeno s menší či větší pravděpodobností 3–5 jam, které označujeme jako zásobní (rovné dno, kruhový až oválný půdorys, svislé, šikmé nebo esovité stěny; Šumberová 1996, 67–68). Zásobnice mají kruhový (obj. 151 a 156) či oválný půdorys (obj. 73 a 177), výjimečně i obdélný (obj. 153). Stěny jsou svislé, šikmé nebo esovité. Délka se pohybuje od 112 do 185 cm, šířka od 77 do 145 cm a hloubka od 33 do 63 cm. Kromě chudého objektu 177 obsahovaly všechny desítky až stovky nálezů (přesněji od 38 ks až po 287 ks).

U rozsáhlejšího objektu 171 naznačuje jeho podlouhlý půdorys a severozápadní orientace, že se pravděpodobně jedná o dlouhou stavební jámu (*obr. 12*). Ani z jedné strany však nebyly zjištěny příslušné kůlové jámy. Na základě své polohy by mohly představovat pozůstatky stavebních jam i objekty 161 a 162. Neznáme však jejich přesný tvar, neboť objekt 161 pokračuje pod nezkoumanou plochu a objekt 162 má nezřetelné hranice. Z těchto důvodů je tato interpretace krajně nejistá. U zbylých objektů jejich původní funkci neznáme.

Rozmístění 110 kůlových jam a jednoho žlabu na ploše výzkumu dokazuje existenci dvou jistých a dvou pravděpodobných půdorysů dlouhých domů. Patrně kvůli kamenitému podloží chybějí u všech nebo téměř všech domů (dům č. 2) stavební jámy.

Z domu č. 1 se celkem dochovalo 30–33 kůlových jam (*obr. 46, tab. 9*). Odkrytý půdorys tohoto domu je tvořen čtyřmi trojicemi vnitřních kúlů, dalšími jednotlivými vnitřními kúlami a obvodovými

Objekt	Typ objektu	Délka	Šířka	Hloubka
7		117	65	5
43		69	69	18
62		127	97	20
73	zásobní jáma	178	145	40
78		148	124	16
101		174	133	18
103		nej. 200	nej. 108	30
142		123	100	10
151	zásobní jáma?	185	nej. 94	63
153	zásobní jáma	155	130	33
156	zásobní jáma	146	138	36
161	stavební jáma?	280	nej. 186	32
162	stavební jáma?	196	nej. 174	24
163		275	200	21
167		140	140	nej. 5
169		344	nej. 200	30
171	stavební jáma?	nej. 750	205	60
177	zásobní jáma?	112	77	60
178		280	?	75
186		190	160	23
192		105	62	15

Tab. 8. Praha-Šeberov. Základní charakteristika větších objektů

Tab. 9. Praha-Šeberov. Základní charakteristika kůlových jam patřících domu č. 1. Popis vrstev: 1. světle šedohnědá až šedohnědá písčitohlinitá (nahodile KA); 2. tmavě šedohnědá písčitohlinitá (nahodile KA); 3. šedohnědá písčitohlinitá (hojně KA); 4. tmavší černohnědá až šedočerná písčitohlinitá (nahodile KA)

Objekt	Tvar	Hloubka	Rozměry	Vrstvy:	Nálezy
3?	oválný	12	60 x 40	1	
5	oválný	3	52 x 32	1	
6	kruhový	7	20 x 20	1 (ojed. UH)	
8	kruhový	10	33 x 33	1 (ojed. UH)	1 ks KE
9	oválný	5	30 x 20	1 (ojed. UH)	
10	kruhový	3	40 x 40	1 (ojed. UH)	
11	kruhový	12	30 x 30	1 (ojed. UH)	
12	oválný	7	47 x 38	2 (ojed. UH)	
13	kruhový	5	43 x 43	2 (ojed. UH)	
14	kruhový	13	38 x 38	1 (ojed. UH a MA)	
17?	oválný	5	34 x 25	2	
22?	oválný	3	43 x 30	2	
23	oválný	10	52 x 27	1 (ojed. UH)	1 ks KE
24	čtvercový	10	33 x 36	1	
25	kruhový	36	25 x 25	2	5 ks KE
26	kruhový	11	43 x 43	1 (ojed. UH a MA)	3 ks MA
27	oválný	13	33 x 25	2 (ojed. UH a MA)	
30	oválný	3	30 x 25	1 (ojed. MA)	
31	kruhový	9	27 x 27	1 (ojed. MA)	
32	oválný	25	52 x 38	2 (ojed. UH a MA), 3	
33	oválný	5	70 x 34	1	
34	kruhový	7	50 x 50	4	
35	kruhový	8	65 x 50	1	
36	oválný	12	49 x 40	1	
37	kruhový	9	36 x 36	1	
38	kruhový	9	36 x 36	1 (ojed. UH)	
39	oválný	15	33 x 25	2 (ojed. UH a MA)	1 ks KE
40	oválný	7	53 x 32	1	
46	trojúhelníkový	5	30 x 30	1	
47	oválný	22	73 x 67	1	
48	oválný	5	54 x 40	1	
49	kruhový	24	35 x 35	2 (ojed. UH a MA)	
50	kruhový	9	50 x 50	1	

Objekt	Tvar	Hloubka	Rozměry	Vrstvy	Nálezy
164	kruhový	17	39 x 39	2 (ojed. UH)	
165	kruhový	20	36 x 36	2 (ojed. UH)	
166	kruhový	37	27 x 27	2 (ojed. UH)	
168	oválný	22	45 x 39	2 (ojed. UH)	
173	oválný	38	74 x 58	2 (ojed. UH)	2 ks KE
174	oválný	40	97 x 52	1, 3	3 ks KE
175	kruhový	9	45 x 45	1	
176	kruhový	13	52 x 52	1	
180	kruhový	11	36 x 36	1	
181	oválný	16	59 x 45	1	1 ks KE, 1 ks MA
182	oválný	15	64 x 53	1	2 ks KE, 1 ks MA
183	oválný	25	79 x 63	1	1 ks KE, 7 ks MA
184	kruhový	20	63 x 63	1	
187	kruhový	11	50 x 50	1	
188	kruhový	15	37 x 37	2 (ojed. UH)	
189	kruhový	11	40 x 40	2 (ojed. UH)	
190	kruhový	8	40 x 40	2 (ojed. UH)	
191	oválný	10	56 x nej. 46	4 (ojed. UH a MA)	
193	kruhový	20	43 x 43	2 (ojed. UH a MA)	
194	oválný	12	43 x 37	2 (ojed. UH a MA)	
195	kruhový	25	48 x 48	2 (ojed. MA)	
196	kruhový	18	40 x 40	2 (ojed. UH)	2 ks KE
198	kruhový	18	45 x 45	2 (ojed. UH)	
199	kruhový	7	20 x 20	2 (ojed. UH)	
200	kruhový	38	40 x 40	2 (ojed. UH a MA)	3 ks KE, 19 ks MA
201	kruhový	22	43 x 43	2 (ojed. UH a MA)	1 ks KE
202	oválný	16	32 x 23	2 (ojed. UH)	
203	kruhový	20	40 x 40	2 (ojed. UH)	
204?	kruhový	16	60 x 60	4	
206?	kruhový	21	47 x 47	4	
207	kruhový	5	40 x 40	1	

Tab. 10. Praha-Šeberov. Základní charakteristika kůlových jam patřících domu č. 2

Objekt	Tvar	Hloubka	Rozměry	Vrstvy	Nálezy
77	oválný	6	50 x 27	1 (ojed. UH)	
81	obdélníkový	12	43 x 35	1	5 ks MA
82	oválný	8	55 x 41	1 (ojed. UH a MA)	6 ks MA
84	oválný	7	53 x 47	1 (ojed. MA)	
86	kruhový	7	26 x 26	1 (ojed. MA)	
89	oválný	10	36 x 28	1	
90	oválný	8	45 x 34	1	
91	oválný	10	45 x 37	1	
92	oválný	14	56 x 40	1	
93	oválný	10	52 x 36	1	10 ks ŠI
94	obdélníkový	8	52 x 25	1 (ojed. UH)	

Tab. 11. Praha-Šeberov. Základní charakteristika kůlových jam patřících domu č. 3

Na základě fotografické a kresebné dokumentace a nálezů si snad přesto můžeme udělat představu o jejím původu. Podle shodného charakteru nálezů z vrstvy i objektů pod ní a nepatrného sklonu svahu můžeme bezpečně vyloučit její splach z vyšších partií svahu. Zachovaný shluk kamenů (objekt 167) pravděpodobně naznačuje intaktní polohu této vrstvy. Snad tak představuje spodní partie původního půdního horizontu, do kterého se zahlubovaly zachycené neolitické objekty a nerozpoznané mělčí objekty nezasahující do podloží.

kůly dlouhých stěn v počtu 5 a 8 kůlů. Jeho dochovaná délka a šířka dosahuje bezpečně 9,4 × 5,9 m. Patří-li k domu i kůlové jámy 3, 17 a 22, činila jeho délka nejméně 14,5 m.

Z domu č. 2 se zachovalo 29–31 kůlových jam (obr. 46, tab. 10), které náleží především obvodovým stěnám vždy z dvou řad kůlů a pouze v několika případech vnitřním nosným kůlům. Dům pokračuje severním směrem pod nezkoumanou plochu, proto neznáme jeho celkovou délku a vzhled severní části. Jeho zachycené rozměry dosahují 10,8 × 6,8 m. S velkou nejistotou by objekty 161 a 162 mohly představovat jeho stavební jámy (viz výše).

Z domu č. 3 se dochovalo jen torzo o 11 kůlových jamách v podobě části východní obvodové stěny a několik vnitřních kůlů (obr. 47, tab. 11). Dochované rozměry činí 7,9 × 6 m.

Půdorys domu č. 4 byl výrazně poničen mladšími neolitickými objekty a jeho větší severní část ještě leží na nezkoumané ploše. Můžeme mu s větší či menší jistotou přiřadit pouze 11 kůlových jam (obr. 47, tab. 12), které představují pozůstatek po jedné trojici vnitřních kůlů a dalších vnitřních nebo obvodových kůlech. Jeho dochované rozměry činí nejméně 6,5 × cca 5,2 m.

U středu severního okraje byl zjištěn neobvyklý shluk 16 kůlových jam a jednoho žlábků (obr. 20, tab. 14), který pokračuje mimo nezkoumanou plochu. Jeho datace do neolitu není ale úplně jednoznačná, neboť v jeho výplních nebyl zjištěn ani jeden artefakt. Rovněž na střeoevropských neolitických sídlištích jsme pro tento útvar nenašli žádné analogie.

Nakonec zůstalo osm samostatných kůlových jam, které nepatří k žádnému dochovanému půdorysu dlouhého domu (tab. 13).

Ještě se krátce zastavme u hnědošedé písčitohlinité vrstvy, která se rozkládala ve středu naleziště a měla rozměry nejméně 40 × 12 m. Na výzkum nebyl, bohužel, přizván pedolog, proto nevíme nic přesnějšího o jejím charakteru a původu.

Objekt	Tvar	Hloubka	Rozměry	Vrstvy	Nálezy
57	kruhový	10	24 x 24	2	
59	oválný	3	40 x 30	1	
66	oválný	7	66 x 57	1 (ojed. UH a MA)	2 ks MA
68	kruhový	13	37 x 37	1 (ojed. MA)	
69	kruhový	9	25 x 25	1 (ojed. UH a MA)	
70	oválný	13	48 x 38	2	
104	kruhový	10	37 x 37	1	
152	kruhový	12	60 x 60	2 (ojed. UH a MA)	2 ks KE, 2 ks MA
154	kruhový	10	42 x 42	1	1 ks KE
155	kruhový	6	40 x 40	1	
160	oválný	15	48 x 40	1	

Tab. 12. Praha-Šeberov. Základní charakteristika kůlových jam patřících domu č. 4

Objekt	Tvar	Hloubka	Rozměry	Vrstvy	Nálezy
60	kruhový	15	35 x 35	2	2 ks MA
64	kruhový	9	33 x 33	1	4 ks KE, 4 ks MA
119	kruhový	37	44 x 44	1	2 ks KE, 5 ks MA
143	kruhový	32	60 x 60	2	11 ks KE
158	oválný	10	40 x 28	1	
170	kruhový	9	60 x 60	1	
197	kruhový	8	40 x 40	2	
205	kruhový	9	30 x 30	4	

Tab. 13. Praha-Šeberov. Základní charakteristika osamocených kůlových jam

Objekt	Tvar	Hloubka	Rozměry	Vrstvy	Nálezy
211	oválný	25	cca 40 x 30	2	
212	kruhový	20	35 x 35	2	
213	oválný	5	22 x 18	2	
214	oválný	5	42 x 38	2	
215	oválný	19	45 x 35	2	
216	kruhový	25	43 x 43	2	
217	kruhový	25	25 x 25	2	
218	oválný	31	39 x 29	2	
219	oválný	14	21 x 16	2	
220	kruhový	18	20 x 20	2	
221	oválný	13	24 x 17	2	
222	kruhový	10	16 x 16	2	
223	kruhový	9	29 x 29	2	
224	oválný	8	68 x 18	2	
225	kruhový	10	18 x 18	2	
226	kruhový	10	20 x 20	2	
227	kruhový	19	23 x 23	2	

Tab. 14. Praha-Šeberov. Základní charakteristika kůlových jam a žlábků shluku v sektoru B2

Rozbor keramiky

Celkem bylo z objektů a vrstvy získáno 1 074 ks neolitické keramiky. Základní charakteristika keramiky z jednotlivých objektů je představena na tab. 3–6.

Před jejím celkovým zhodnocením musíme učinit několik poznámek ke způsobu zpracování. Keramika měla výrazně omlutý povrch, což znesnadňovalo určení výzdoby i celkového počtu jedinců. Z časových a finančních důvodů nebylo možné provést laboratorní zpracování keramiky (tj. rekonstrukci nádob a jejich částí). Z této příčiny určujeme jedince příslušné k jedné nádobě pouze na základě stejné barvy, síly stěny, keramického těsta a jeho příměsí či výzdoby a nikoliv spojitelnosti jednotlivých zlomků. Dále především u hrubého zboží máme v těstě hojnou příměs písčitého ostriva. Jeho množství ale není standardizované. To činilo nemalé potíže při rozlišování plaveného písčitého, neplaveného písčitého a hrubého neplaveného (malé množství písku) těsta. Do neplaveného písčitého materiálu řadíme i příměs asi uměle nadrcených křemencových kamínků, které mají velikost od desetin milimetru až po 1–2 cm. Příměs keramiky v těstě je možné identifikovat pouze u zlomků světlých barev. Ve všech objektech se dochovalo pouze nepatrné množství větších částí nádob. Z tohoto důvodu tvary určujeme podle okrajů a výčnělků (pupků a uch), které se vyskytují téměř jen na kulovitých nádobách, popřípadě lahvích. Dále část nálezů z větších objektů pod vrstvou určitě evidujeme a zpracováváme v sektorech vrstvy (hlavně z objektů 161, 162, 163, 169, 171 a 186), neboť objekty byly pod vrstvou většinou obtížně identifikovatelné. To potvrzuje i absence pokračování některých objektů v sousedních sektorech (např. u objektů 162, 169 a 171).

Lineární keramika byla identifikována v 50 neolitických nebo recentních objektech, vrstvě a sondě VII. Celkově pracujeme s 1 074 zlomky z maximálně 872 jedinců. Podle velikosti jasně převládají zlomky o rozměru 3–6 cm (68,4 %). Často se ještě vyskytují fragmenty o rozměrech 0–3 cm (15,5 %) a 6–9 cm (13,6 %). Větší zlomky zaznamenáváme již jen ojediněle. Mezi keramickým materiálem je nejhojněji zastoupen neplavený písčité (31,9 %), plavený jemný (22,5 %) a plavený hrubý (14,4 %). Poměrně rovno-

měrně jsou zastoupeny zbývající typy: neplavený s kamínky (9,2 %), plavený písčité (8,9 %), plavený s kamínky (6,9 %) a neplavený hrubý (6,2 %). Celkově je poměr jemného (52,7 %) a hrubého (47,3 %) těsta dosti vyrovnaný. Mezi fragmenty nacházíme nejčastěji stěny (76,6 %), pak okraje (16,9 %) a dna (6,4 %) a zcela ojediněle části nádob (0,1 %; *tab. 3 a 4*). Mezi identifikovanými tvary jasně převládají kulovité (131 ks) nad miskovitými (42 ks; *tab. 3 a 4*). Mezi kulovitými tvary se jednou objevil i typ s vytvořeným protaženým hrdlem (*obr. 38:14*).

Plastická ornamentace je zastoupena nejčastěji promačkávanou nebo přesekávanou páskou (*obr. 27:10 a 35:8*) a méně prostou páskou (*obr. 37:13 a 38:11*). Technickou ornamentaci reprezentuje tradiční prstování (*obr. 24:4; 27:3; 33:1; 36:9; 37:3,7; 39:15*) a nehtování (*obr. 23:1; 24:1 a 26:11*). Obě techniky se uplatňují téměř výlučně jen na hrubém zboží. Mezi technickými zařízeními nacházíme až na jedno poškozené ucho z vrstvy – sektor A1 (*obr. 31:6*) pouze pupky. Nejčastěji se jedná o pupky oválné a okrouhlé se zarovnaným nebo zarovnaným a lehce promáčkým vrcholem, oválné a polokulovité. Pouze jednou byl identifikován i pupek s dvěma rohy (*obr. 27:5*). Výčnělky se objevují především na hrubém polokulovitém zboží bez výzdoby nebo s nehtovitými či prstovými vrypy. Pupky na jemném zboží (*obr. 28:8; 29:8; 36:5 a 38:5*) jsou v naší kolekci především na nezdobených polokulovitých nádobách.

Lineární ornament byl identifikován na 176 jedincích, tj. na 20,2 % jedinců (*tab. 5 a 6*). V naprosté většině případů byl umístěn na jemném zboží. Několikrát jsme ho ale zachytili i na hrubém zboží. Mezi výzdobnými prvky zcela dominuje prostá rytá linie (61,9 %) nad notami (30,1 %), vyplňovanou páskou (6,8 %) a kombinací obou posledně jmenovaných prvků (1,1 %).

Ve výzdobě mírně převažují kurvilineární motivy nad rektilineárními. Hlavní výzdobný motiv podle typologie J. Rulfa (1997, 59–62) se podařilo určit u pěti jedinců. Ve třech případech se jedná o spirálu KM 6 (*obr. 25:15; 31:1,2*) a ve dvou případech o pásy trojúhelníků RM 9 (*obr. 32:3 a 35:3*). Pro dva další hlavní motivy v podobě šikmých pásů vyplněných kosodélníky (*obr. 28:1*) a v podobě kosodélníkové mřížky (*obr. 25:4*) jsme nenašli v typologii J. Rulfa přesné analogie. Šikmé pásy vyplněné kosodélníky (*obr. 28:1*) by snad mohly představovat variantu V motivu – RM 4 (Rulf 1997, 62).

U dvou jedinců byly zjištěny dodatečně vyvrtné drobné otvory, které snad sloužily ke spojení prasklých částí (*obr. 23:9 a 28:2*).

Keramické intruze

V několika objektech jsme identifikovali keramické zlomky náležející do odlišných časových období. Kvůli setřelému a omletému povrchu bylo intruzí pravděpodobně více, než se nám podařilo zjistit. V recentním objektu 100 byl jeden zlomek stěny se silně tuhovým těstem a silně omletý oranžovošedivý zlomek stěny neurčeného stáří. V recentním objektu 105 byl vedle čtyř neolitických zlomků i oranžovo-světlešedý zlomek stěny a světle hnědý – šedodočerný – světle hnědý, tvrdě vypálený zlomek stěny. U obou můžeme vyloučit dataci do neolitu. V neolitickém objektu 161 byl oranžový ven vyhnutý, jednoduchý okraj menší pohárovité nádoby.

Ve vrstvě jsme identifikovali intruze hned ve čtyřech sektorech. V sektoru B2 a C2 byly nalezeny dva tvrdě vypálené zlomky s organickou příměsí hnědočerné barvy z těla a okraje jedné nádoby. Okrajový zlomek má promačkávanou hranu a je ven vyhnutý (*obr. 37:2*). V sektoru F1 byly zjištěny čtyři zlomky světle hnědé barvy s výraznou příměsí písku a slídy z jednoho jedince. Náleží nádobě se silně ven vyhnutým, jednoduchým okrajem (*obr. 38:8*). V sektoru H byl světle černohnědý písčité zlomek podhrdlí se svisle umístěným uchem (*obr. 38:17*). Analogie pro tento soubor shledáváme v pozdní fázi kultury s vypíchanou keramikou, popřípadě v lengyelské kultuře (Paolů ed. – Zápotocká 2007, 44–51). Dva jedinci z písčitého materiálu zároveň naznačují, že se mezi nezdobenými zlomky stěn z písčitého neplaveného materiálu pravděpodobně skrývají další intruze, které ale nejsme schopni rozpoznat.

Datace objektů

Zásadní problémem při datování zdejších objektů kultury s lineární keramikou je velice nízký počet zdobených keramických jedinců u naprosté většiny objektů. Bezpečně lze datovat pouze objekty 103, 163 a 171, které poskytly alespoň 10 zdobených jedinců. Na základě zhruba stejného zastoupení vyplňované pásky (15 %) a not na konci či v průsečících liniích a řídce řazených not (20 %) se zdá nejstarší objekt 171. Můžeme ho umístit na konec II. stupně. U objektů 103 a 163 jasně převažuje prostá rytá linie. Noty na konci či v průsečících liniích a řídce řazené noty tvoří 33,3 % a 28 % lineární výzdoby a vyplňovaná páska se objevuje již jen ojediněle. Z těchto důvodů lze oba soubory klást na začátek III. stupně – fáze IIIa. Větší množství nálezů ještě poskytla vrstva v sektorech A1 a B1. Mezi zdobenými jedinci z druhého sektoru mírně dominuje prostá rytá linie a dále mírně převažují noty na konci či v průsečících liniích a řídce řazené noty (23,3 %) nad vyplňovanou páskou (13,3 %). Soubor lze klást také na konec II. stupně

jako objekt 171. Na základě tohoto zjištění lze předpokládat, že většina nálezů v tomto sektoru pochází z výše zmíněného objektu 171, neboť větší část tohoto objektu se rozkládá pod tímto sektorem.

V sousedním sektoru A1 poprvé převažuje notová výzdoba (53,8 %) nad prostou linií (42,3 %) a poprvé jsou hojně zastoupeny hustě řazené noty (30,8 %). V tomto prostoru se tedy odehrávaly nejmladší aktivity na zkoumané ploše. Můžeme je klást do stupně IIIb.

U ostatních objektů v celku převažuje prostá linie a hojněji se objevují noty na konci či v průsečících linií a řídce řazené noty. Již jen ojediněle zaznamenáváme vyplňovanou pásku (obj. 151). Zdá se tedy, že většina objektů náleží do fáze IIIa. Na základě alespoň jednoho zdobeného jedince s notovou výzdobou to jistěji lze říci o objektech 43, 62, 78, 143, 151 a 153 (*tab. 5 a 15*). Ve zbývajících sektorech s vrstvou (kromě výše zmíněných sektorů A1 a B1) jasně převažuje prostá rytá linie (19 ks) a již jen v malém množství jsou zastoupeny noty na konci či průsečících linií a řídce řazené noty (3 ks) a vyplňovaná páska (2 ks). Ani nálezy z vrstvy se tedy nevymykají dataci zjištěné rozbořem objektů – na konec II. stupně nebo začátek III. stupně.

Rozbor mazanice

Z vrstvy a objektů bylo celkem získáno 977 ks mazanice (rozdělení po objektech viz *tab. 7*). Větší množství mazanice pochází pouze z objektu 73 (284 ks) a 78 (103 ks). Její zpracování bylo ztíženo následujícími okolnostmi. Naprostá většina fragmentů mazanice má výrazně omletý povrch a většinou velmi malé rozměry. Z těchto důvodů se na nich většinou dochovalo velice málo silně setřelých otisků konstrukčních prvků a původních úprav povrchu. Rovněž určování množství organické příměsi i anorganické složky bylo u malých nebo omletých jedinců značně problematické.

Mazanici lze rozdělit na dva základní typy podle jejího původního umístění – ze staveb nebo z výmazu den pecí/ohnišť. V našem souboru mírně převažují fragmenty mazanice z konstrukcí staveb (543 ks) nad zlomky z den pecí/ohnišť (356 ks). Celkem 78 zlomků se nepodařilo přesněji zařadit. Mazanice z ploten z pecí/ohnišť je ve větším množství zastoupena pouze u obj. 73. V blízkosti tohoto objektu se tedy rozkládala pec či ohniště.

Mazanici z konstrukcí staveb s organickou příměsí náleží 543 kusů. Větší soubor pochází pouze z objektu 78. Větší a trochu početnější zlomky méně otřelé mazanice poskytly ještě objekty 62, 73, 151 a 156. Samostatná úprava povrchu byla zjištěna na 33 zlomcích. Povrch je v naprosté většině případů hrubě vyhlazen do rovné až mírně nerovné plochy a na dvou fragmentech do oblouku. Otisky konstrukčních prvků byly identifikovány jen na 55 fragmentech – na 15 zlomcích otisk kuláče, na devíti zlomcích otisk prutu, na osmi zlomcích otisk tyče, na dvou zlomcích otisk štípaného/tesaného dřeva, na čtyřech zlomcích tenké omazy, na šesti zlomcích trojúhelníkovitá výplň spáry mezi dvěma dřevěnými prvky, na sedmi zlomcích kombinace více prvků, na dvou zlomcích vyhlazený povrch a otisk dřeva, na jednom zlomku kosočtvercová vazba z prutů a vyhlazená protilehlá stěna a na jednom zlomku neurčitelný otisk. Mizivé zastoupení otisků a úpravy povrchu nám tedy nedovoluje udělat si konkrétnější představu o konstrukci zdejších domů. Můžeme pouze konstatovat, že konstrukce obsahovala kuláče menších (5–10 cm) i větších průměrů (přes 10 cm), tyče (pr. 2,5–4,9 cm), pruty a štípaná/tesaná dřeva.

Větší plochý kus mazanice s jednou stranou jen nahrubo vyhlazenou a otiskem nejméně sedmi prutů provázaných do kosočtvercové vazby (*obr. 41*) nemá doposud ve zpracovaném materiálu z českých neolitických lokalit (Lipence, Praha-Radošín, Vchynice a Žebrák) žádné analogie. Dokazuje tak další typ konstrukce stěny – z šikmo a hustě proplétaných prutů a omazaných nejméně z jedné strany třemi až čtyřmi centimetry mazanice. Ojedinělý kus samozřejmě nedovoluje rozhodnout, jestli pochází ze stěny, příčky nebo stropu dlouhého domu či snad z konstrukce kopule pece.

Rozbor kamenné industrie

Mezi broušenou industrií o celkovém počtu devíti kusů se vyskytují čtyři celé a jedna část kopytovité sekery, dva celé kopytovité klíny, celé dláto a část kopytovité sekery se svislým ostřím (*obr. 42 a 43*; rozdělení po objektech viz *tab. 1*). V tvarovém spektru převládají kopytovité sekery nad kopytovitými klíny a ostatními tvary. Přesně to odpovídá poznatkům získaným u početnějších souborů ze sídlišť v Mohelnici (*Stolz 2009b*), Tachlovicích (*Šreinová – Šrein – Stolz 2016*), Žebráku (*Stolz 2009a*, 101–102) a jinde. V zastoupení podle stavu dochování překvapuje jasná převaha celých kusů nad poškozenými, které obvykle spolu se sekundárně upravenými nástroji v kolekcích ze sídlišť i povrchových sběrů převažují. Mezi surovinami je zastoupen třikrát severočeský amfibolový rohovec, dvakrát amfibolit z Jílovského pásma a jednou amfibolový kvarcit, kvarcit, jemnozrnné metagabro a pravděpodobně zelená břidlice typu Želešice. Toto pestré složení surovin se podobá sídlišti v Kosoři (*Lička et al. 2014*, 42–43). Na některých středočeských sídlištích kultury s lineární keramikou ale výrazně dominují severočeské

amfibolové rohovce – např. Tachlovice se 76 % (Šreinová – Šrein – Stolz 2016) a Žebrák s 81 % (Stolz 2009a, 106). Za současného stavu znalostí nelze určit, jestli tyto dva způsoby zásobování surovinami na výrobu broušené industrie v prostoru středních Čech mají příčinu časovou, geografickou nebo jinou.

Příčinu nízkého zastoupení štípané industrie s pouhými 15 kusy neznáme (rozdělení po objektech viz *tab. 1*). Částečně to snad může být způsobeno nedostatečnou kontrolou při vybírání zahluobených objektů. Kvůli této malé početnosti nelze soubor podrobněji analyzovat. Popišme si alespoň některé jeho vlastnosti. Mezi surovinami máme zastoupeny silicity glacienních sedimentů, křemence typu Skršín a bavorské jurské rohovce. První dvě suroviny na středočeských sídlišťích II. a III. stupně kultury s lineární keramikou převažují. Jmenujme alespoň Dolní Břežany (Čtverák – Rulf 1984, 142), Roztoky (Popelka 1991, 187), Žebrák (Stolz 2009a, 85) a Neumětely (Stolz 2009a, 256). Bavorské jurské rohovce v kultuře s lineární keramikou převládají v jihozápadních Čechách (Břicháček – Metlička 2001), odkud se v malém množství šíří především do středních Čech a dále (Stolz 2009a, 86). Mezi nástroji máme zastoupen pouze úštěp s koncovou retuší a zlomenou čepel s levolaterální ventrální retuší. V objektu 93 se ještě dochovalo větší množství preparačních úštěpů z těžby jádra z bavorského jurského rohovce.

Mlýny registrujeme v počtu 11 kusů, z toho náleží 10 kusů fragmentům a jeden kus celému nástroji (rozdělení po objektech viz *tab. 1*). Mezi použitými surovinami s osmi jedinci jasně převládají hrubozrnné pískovce s železitým tmelem (tzv. ferikreta) z terciérních říčních koryt nebo karbonu. Po jednom kuse se objevil křemenec prořatý křemennými žilami, křemenec asi z barrandienského ordoviku a hrubozrnný pískovec až slepenec asi karbonského stáří. Všechny suroviny pocházejí z nedalekého okolí. Podle tvaru a pracovních stop náleží pět jedinců horním mlýnům (*obr. 44:2–3 a 45:1*) a jeden jedinec dolnímu mlýnu. Nejméně pět zlomků mlýnů bylo silně přepáleno. Nepracovní plochy jsou upraveny otloukáním, piketáží a u celého mlýnu a dvou zlomků dokonce broušením (*obr. 44:1,3 a 45:1*).

Mezi ostatními typy makrolitické industrie už máme zastoupen pouze jeden otloukač, zlomek brousku, přepálený kámen, kámen se zbroušenou jednou stranou, dlouhý úštěp s lehce retušovanou jednou hranou a část opracované (?) tenké desky. Kámen z křídové opuky sloužil téměř jistě podle zbroušené jedné strany jako zdroj bílého barviva. Přepálený kámen z ordovické břidlice mohl být využit k získání červeného barviva. Žádné jednoznačné stopy, které by ukazovaly na toto využití, na něm ale nebyly zjištěny. Retušovaný ostrý úštěp z proterozoické břidlice snad mohl sloužit jako kamenný nůž k přesněji nespecifikovaným činnostem (*obr. 45:2*).

VÝVOJ OSÍDLENÍ

Na části skryté plochy o velikosti cca 70 × 25 m se podařilo prozkoumat asi 115 neolitických objektů a vrstvu. Stranou ponecháváme nedatovatelný shluk kúlových jam. Podle analýzy keramiky můžeme zdejší osídlení zařadit nejméně do tří časových horizontů: od fáze IIc do fáze IIIb s největší intenzitou v prostřední fázi IIIa (*tab. 5 a 6*).

Pro lepší pochopení nálezové situace se vzájemně se překrývajícími půdorysy domů a jam jsme provedli určení stratigrafických vztahů jednotlivých domů a jam na základě metodiky I. Pavlů (1977, 19–27). Mezi domy a jámami byly určeny čtyři druhy vzájemných vztahů: pozitivní jisté, pozitivní pravděpodobné, negativní jisté, negativní pravděpodobné. Výsledky shrnuje *tab. 15*. Přes provedené stratigrafické vyhodnocení nám však chronologické zařazení domů a určení jejich vzájemného vztahu výrazně ztěžuje téměř úplná absence stavebních jam, na jejichž základě domy obvykle datujeme. Stavební jámy byly patrně kvůli kamenitému podloží velice mělké nebo nebyly hloubeny vůbec.

Na základě výše provedené datace objektů a určení stratigrafických poměrů se nyní pokusme rekonstruovat zdejší sídelní vývoj. Nejstarší nálezy pocházejí z ojedinelé jámy 171 a nad ní ležící vrstvy v sektoru B1. Podle rozboru patří do fáze IIc. Podle podlouhlého tvaru a SZ–JV orientace by mohla představovat stavební jámu. Na jejich obou stranách však nebyly zjištěny kúlové jámy, proto je tato interpretace nejistá.

Nejintenzivnější využití celé plochy shledáváme na počátku III. stupně – fáze IIIa. Sem bezpečně náleží objekty 103 a 163 a s velkou pravděpodobností objekty 43, 62, 78, 143, 151 a 153 a asi většina nálezů z vrstvy. Podle chudých nálezů v jámě 43 v blízkosti domu č. 1 o dochovaných rozměrech 14,5–9,4 × 5,9 m (*obr. 46*) a v jámě 62 vedle domu č. 3 o dochovaných rozměrech 7,9 × 6 m (*obr. 47*) sem patrně spadají i tyto dva domy. Větší množství mazanice v objektech 62 a 78 u domu č. 3 by mohlo ukazovat na to, že tato stavba podlehla požáru.

Dům č. 4 o rozměrech nejméně 6,5 × cca 5,2 m (*obr. 47*) se porušoval s několika objekty z této fáze (*tab. 15*). Jejich následnost však nelze bezpečně určit. Měl by tedy patřit do předchozího období (fáze

IIc) nebo do další fáze (IIIb), popřípadě na samý začátek či konec fáze IIIa. V tomto prostoru můžeme ještě pozorovat pro toto sídliště netypickou, hustou koncentraci zásobních (č. 73, 151, 153 a 156) a dalších (č. 101 a 103) objektů. S velkou jistotou to bylo způsobeno charakterem podloží. Pouze v tomto prostoru se rozprostírá ostrůvek hlíny o větší mocnosti mezi okolním kamenitým podložím, do kterého se tyto hlubší objekty lépe hloubily.

Dům č. 2 o zachycených rozměrech 10,8 × 6,8 m (obr. 46) měl možná dvě stavební jámy č. 161 a 162. Obě však neposkytly žádný přesnější datovací materiál. Jeho půdorys se také vzájemně překrýval s několika nedatovatelnými objekty (tab. 15). Také zde ale neumíme určit jejich stratigrafickou posloupnost. Pro jeho časové vročení by nám snad mohla dát určité indicie situace v nejbližším okolí. Do vzdálenosti 15 m se rozprostírají pouze objekty (č. 103, 151 a 153) datované do fáze IIIa; není tedy vyloučeno, že i tento dům náleží tomuto časovému úseku.

S jistou dávkou opatrnosti můžeme předpokládat, že do tohoto období (IIIa) náleží vedle většiny objektů a nálezů z kulturní vrstvy asi i tři kúlové domy (č. 1, 2 a 3). Překrývání několika objektů a půdorysu domu č. 2 dokládá i určitý sídelní vývoj během tohoto úseku. K domu č. 4 nejsme schopni říci nic konkrétnějšího, neboť nemá stavební jámy a předpokládané příslušné objekty (na bocích a severně od konce domu) se nacházely již mimo zkoumanou plochu.

Aktivity kultury s lineární keramikou ve zkoumaném prostoru končí v následující fázi IIIb, kam se hlásí poměrně početné nálezy z jediného sektoru s vrstvou (A1).

ZÁVĚR

Velký stavební boom od 90. let minulého století a zlepšená archeologická památková péče od téže doby přinesly velké množství záchranných výzkumů. Kvůli mnoha příčinám jsou ale tyto výzkumy zpracovávány jen v nepatrném množství. S odkládáním zpracování a publikace však samozřejmě získané poznatky ztrácejí na aktuálnosti a zároveň nepřinášejí žádný prospěch pro poznání pravěkého vývoje české kotliny. Z tohoto důvodu se snažíme postupně zpracovávat všechny výzkumy ÚAPPSC datované do neolitu (Stolz 2012; Stolz – Knotová 2014; Stolz – Smolová 2014; Stolz – Zemanová 2013 a 2014).

V této studii jsme zpracovali záchranný výzkum z východního okraje Prahy, ze Šeberova. Z této oblasti doposud všechny rozsáhlejší výzkumy unikají zpracování s výjimkou staršího výzkumu z Dolních Břežan (Čtverák – Rulf 1984), i když zde máme poměrně významné lokality v Květnici (pohřebiště StK; nepublikováno), v Praze-Křeslicích (sídliště nejstaršího stupně LnK; Beneš et al. 2004) a Osnici (rozsáhlý sídelní areál LnK; Lutovský a kol. 2010, 998–999). Podle rozdělení sídelních oblastí kultury s lineární keramikou v práci I. Pavlů a M. Zápotocké (1979, 282–289) náleží do 9. oblasti Praha-jihovýchod, o které nedisponujeme téměř žádnými informacemi. Tato studie spolu s výše uvedenou prací o Dolních Břežanech tak představuje první podrobnější informace o tomto sídelním regionu.

Celkově se podařilo prozkoumat na ploše o velikosti cca 70 × 25 m 21 větších neolitických objektů, vrstvu a čtyři lépe či hůře zachované půdorysy dlouhých domů. Osídlení můžeme zařadit nejméně do tří časových horizontů – fáze IIc, IIIa a IIIb – s největší intenzitou v prostřední fázi IIIa. Do té spadá většina objektů, nálezů z vrstvy a asi tři půdorysy dlouhých domů.

Hmotný inventář obsahuje standardní spektrum neolitických nálezů (tab. 1 a 2). Za povšimnutí stojí tři poznatky. 1. Byl nalezen zlomek mazanice z konstrukce s otisky z šikmo a hustě proplétaných prutů a omazaných nejméně z jedné strany třemi až čtyřmi centimetry mazanice hmoty. Tento zlomek nemá doposud ve zpracovaném materiálu z českých neolitických lokalit (Lipence, Praha-Radotín, Vchy-

Objekt	Typ objektu	Datace	Dům 1	Dům 2	Dům 3	Dům 4
7			PP			
43		IIIa?	PP			
62		IIIa?			PP	
73	zásobní jáma					NJ
78		IIIa?			NJ	
101						
103		IIIa				NJ
142						
151	zásobní jáma?	IIIa?				NJ
153	zásobní jáma	IIIa?				NJ
156	zásobní jáma					NJ
161	stavební jáma?			PP		
162	stavební jáma?			PP		
163		IIIa				
167				NJ		
169				NJ		
171	stavební jáma?	IIc				
177	zásobní jáma?					
178						
186				NJ		
192				PP		

Tab. 15. Praha-Šeberov. Datace větších objektů a jejich stratigrafické vztahy k půdorysům domů. Zkratky: PJ – pozitivní jisté; PP – pozitivní pravděpodobné; NJ – negativní jisté; NP – negativní pravděpodobné

nice a Žebrák) žádné analogie. Dokazuje další typ konstrukce stěny domu popřípadě kopule pece. 2. Mezi chudou štípanou industrií jsou zastoupeny i bavorské jurské rohovce. V této době se tedy z Plzeňska šířily v malých kvantech do dalších oblastí Čech (viz výše). Množství preparačních ústěpů v objektu 93 dokládá, že se tato surovina dostala na zdejší sídliště v podobě jádra bez kůry. 3. Na výrobu broušené industrie byly používány poměrně různorodé zdroje. Dokládá to tedy vedle výrazného přísunu severočeského amfibolového rohovce i intenzivní využívání lokálních zdrojů (do vzdálenosti maximálně několik desítek kilometrů). Tato částečná orientace na místní suroviny v době rozsáhlé distribuce severočeského amfibolového rohovce si zaslouží další zkoumání.

LITERATURA

- Beneš, J. – Kypka, J. – Lukešová, A. – Věšínová, K. 2004: Sídliště z doby počátků kultury s lineární keramikou v Praze-Křeslicích. In: Lutovský, M. (ed.), *Otázky neolitu a eneolitu 2003*. Praha, 29–40.
- Břicháček, P. – Metlička, M. 2001: Příspěvek k poznání neolitického osídlení Domažlicka. In: Metlička, M. (ed.), *Otázky neolitu a eneolitu našich zemí 2000*. Plzeň, 63–86.
- Čtverák, V. – Rulf, J. 1984: Neolitický sídelní areál v Dolních Břežanech, okres Praha-západ, *Archeologické rozhledy* 36, 121–155.
- Lička, M. – Švédová, J. – Šreinová, B. – Šrein, V. 2014: Makrolitické artefakty ze sídliště kultury s lineární keramikou v Kosoří u Prahy. Praha.
- Lutovský, M. a kol. 2010: Terénní výzkumy Ústavu archeologické památkové péče středních Čech v letech 2007 a 2008, *Archeologie ve středních Čechách* 14, 975–1026.
- Paolů, I. 1977: K metodice analýzy sídlišť s lineární keramikou, *Památky archeologické* 68, 5–55.
- Paolů, I. – Rulf, J. 1991: Stone industry from the Neolithic site of Bylany, *Památky archeologické* 82, 277–365.
- Paolů, I. – Zápotocká, M. 1979: Současný stav a úkoly studia neolitu v Čechách, *Památky archeologické* 70, 281–318.
- Paolů, I. ed. – Zápotocká, M. 2007: *Archeologie pravěkých Čech 3. Neolit*. Praha.
- Polišenský, T. 2005: Nová mlado- až pozdně neolitická lokalita v Praze-Šeberově, *Archeologie ve středních Čechách* 9, 159–163.
- Popelka, M. 1991: Archeologický výzkum neolitického sídliště v Roztokách. Štípaná industrie, *Muzeum a současnost* 10, 183–221.
- Rulf, J. 1997: Die Elbe-Provinz der Linearbandkeramik. *Památky archeologické – Supplementum* 9. Praha.
- Stolz, D. 2009a: Neolitické a eneolitické osídlení Hořovické kotliny se zaměřením na kamennou industrii. Nepublikovaná disertační práce. FF UK Praha.
- Stolz, D. 2009b: Broušená industrie kultury s lineární keramikou z Mohelnice. In: *Otázky neolitu a eneolitu našich krajín 2007*. Nitra, 261–276.
- Stolz, D. 2012: Nové sídliště kultury s vypíchanou keramikou u Nových Dvorů, k. ú. Lážovice, okr. Beroun, *Archeologie ve středních Čechách* 16, 613–621.
- Stolz, D. – Knotová, H. 2014: Záchraný výzkum sídliště kultury s lineární keramikou v Úhonicích, okr. Praha-západ, *Archeologie ve středních Čechách* 18, 33–45.
- Stolz, D. – Smolová, H. 2014: Sídliště kultury s vypíchanou keramikou v Chýnicích, okr. Praha-západ, *Archeologie ve středních Čechách* 18, 539–547.
- Stolz, D. – Zemanová, P. 2013: Neolitické objekty z Prahy-Zbraslavi, *Archeologie ve středních Čechách* 17, 353–376.
- Stolz, D. – Zemanová, P. 2014: Neolitické sídliště v Praze-Radotíně, *Archeologie ve středních Čechách* 18, 489–534.
- Stolz, D. – Korený, R. – Šrein, V. – Šreinová, B. 2009: Broušená industrie z Plešivce, *Archeologie ve středních Čechách* 13, 557–563.
- Šreinová, B. – Šrein, V. – Stolz, D. 2016: Neolitická broušená industrie na Radotínském potoce, *Archeologie ve středních Čechách* 20, 977–973.
- Šumberová, R. 1996: Neolithic Underground Storage Features, *Památky archeologické* 87, 61–103.

A Linear Pottery culture settlement in Prague-Šeberov

Part of a Neolithic settlement of the Linear Pottery culture was investigated during a rescue excavation. The post holes revealed three incomplete ground plans of houses supported by posts which were arranged in a row leading from southwest to northeast. Post holes nos. 211–227 formed a thick cluster of unknown purpose. A total of 19 larger features were storage pits, clay pits and pits of unknown purpose. The material inventory includes the general range of finds (pottery, daub, polished and chipped stone industry, querns, hammerstones and sharpening stones) documenting common settlement activities. From among the artefacts recovered, attention should be paid to a large piece of daub with an impression of a thickly and obliquely woven wicker structure. Pottery from all the features is relatively chronologically unified. This implies that the excavated segment represents one settlement phase. Simple engraved lines and "music note" decoration prevail in the decoration of the pottery. Bands filled with strokes are rather infrequent. Based on these decorative elements, the settlement can be dated to the very end of phase II of the LBK.

(English by Jan Machula)

Fig. 1. Prague-Šeberov. Location of the site

Fig. 2. Plan of the excavation site. Grey features with numbers – Linear Pottery culture, black features – modern era

Fig. 3. View of the central part of the excavated area

Fig. 4.–20. Ground plans and cross sections of features

Fig. 21.–39. Ceramic finds

Fig. 40. Daub from features 62, 73, 78, 151

Fig. 41. Daub fragment with an impression of obliquely woven wattle

Fig. 42.–43. Polished stone industry

Fig. 44. Parts of querns

Fig. 45. Complete quern, part of a quern and a retouched flake

Fig. 46.–47. Ground plan of houses

Table 1. Total numbers of all finds in Neolithic features

Table 2. Total numbers of finds in the layer according to sectors

Table 3.–4. Pottery. Number of fragments, number of individuals, size of fragments, material, types of fragments and pottery shapes. The numbers ascertained on the basis of rim fragments are given in brackets next to the shapes.

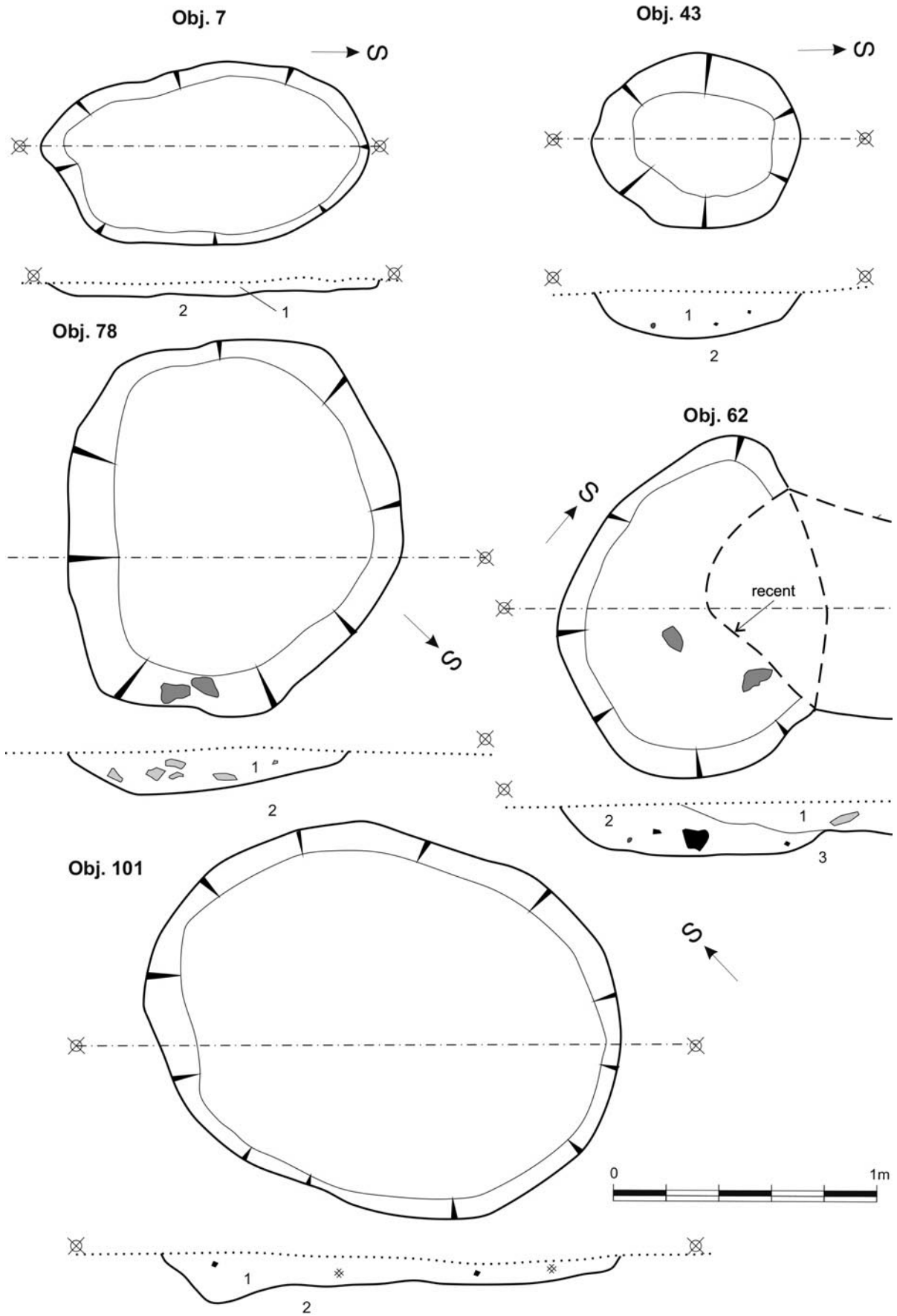
Table 5.–6. Pottery decoration. Abbreviations used: LO – linear ornament, PO – embossed ornament, TO – technical ornament, NO – undecorated pottery, TZ – technical accessories (knobs and handles) and types of decoration

Table 7. Daub. Number of fragments

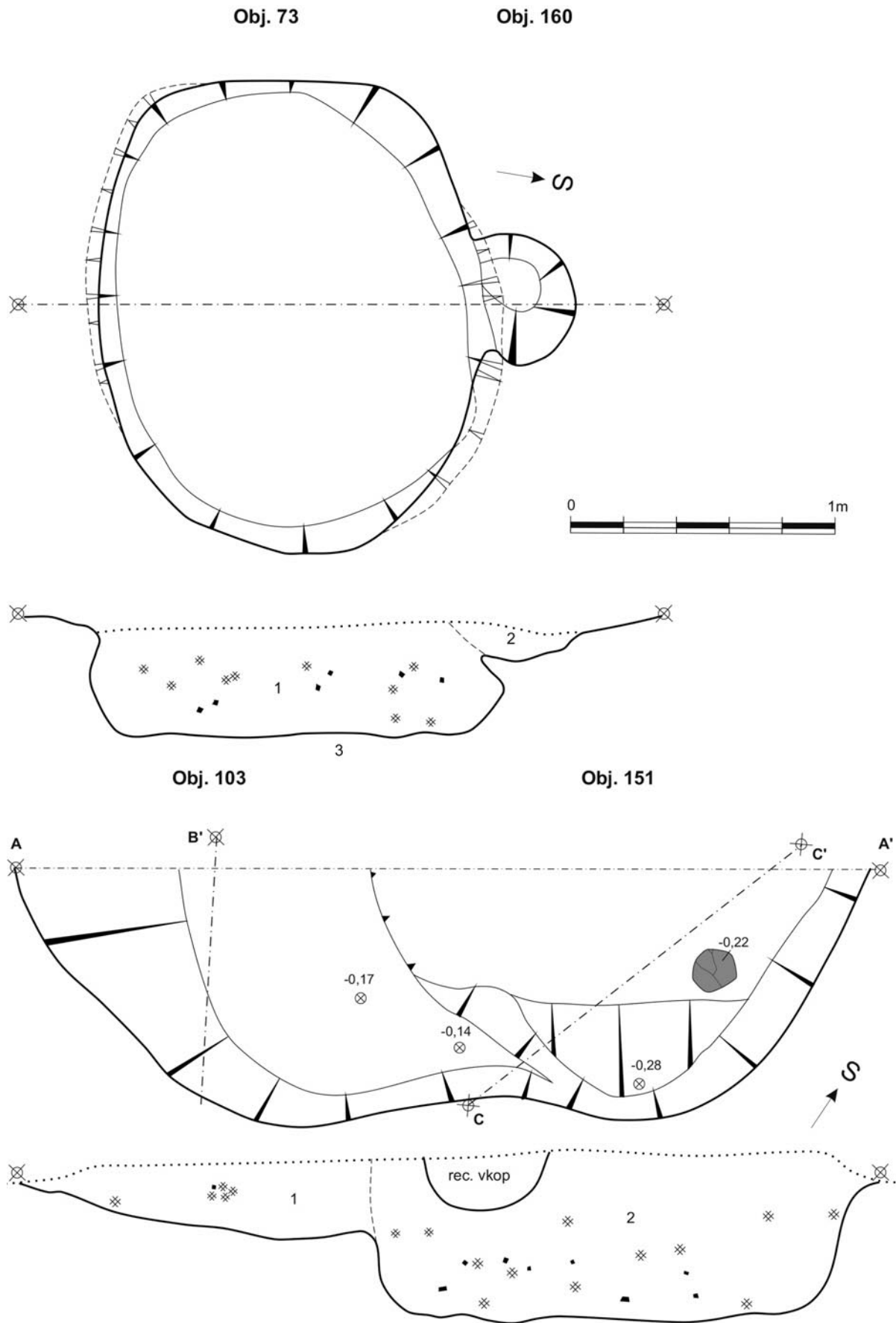
Table 8. Basic characteristics of larger features

Table 9.–14. Basic characteristics of post holes

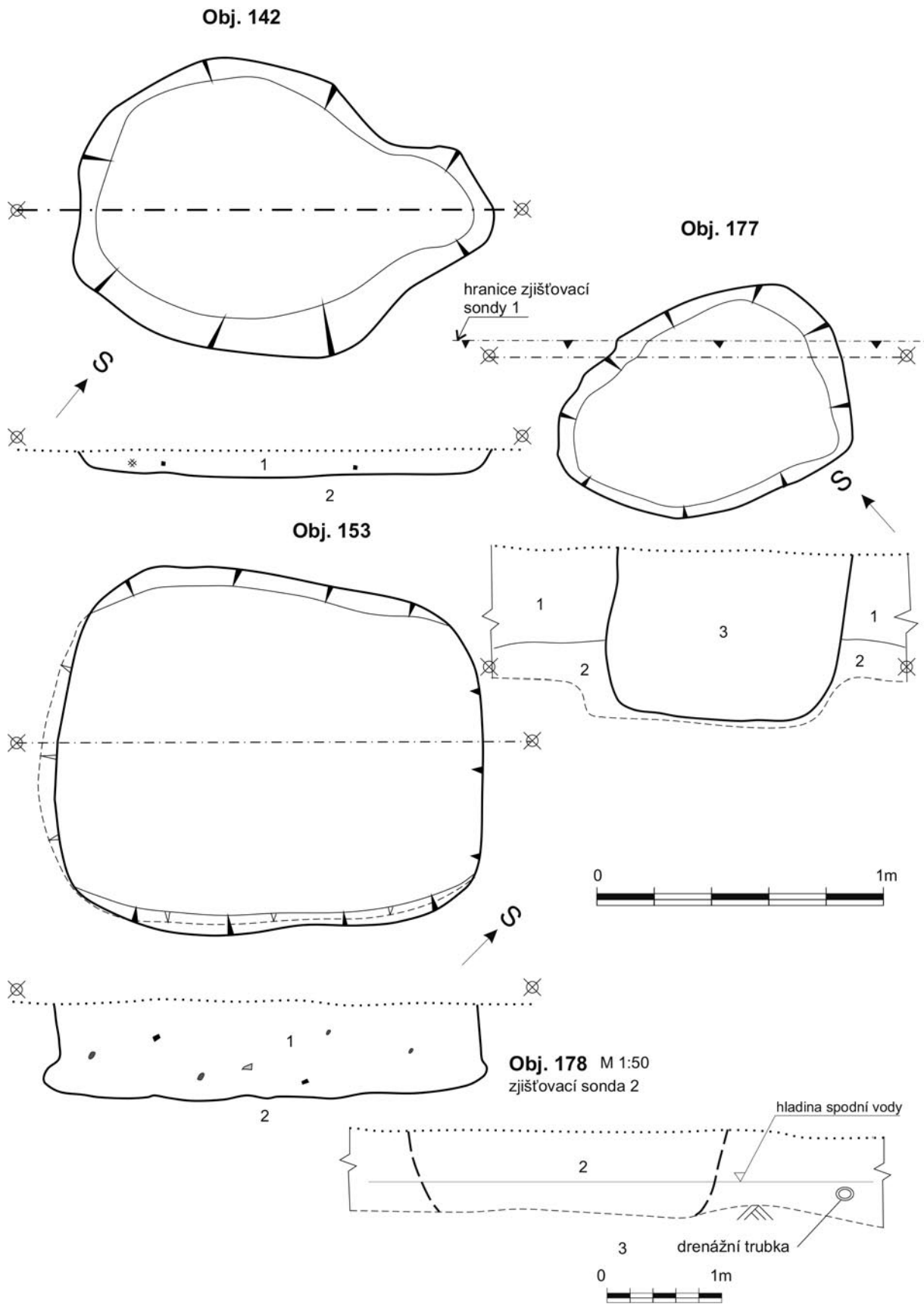
Table 15. Dating of larger features

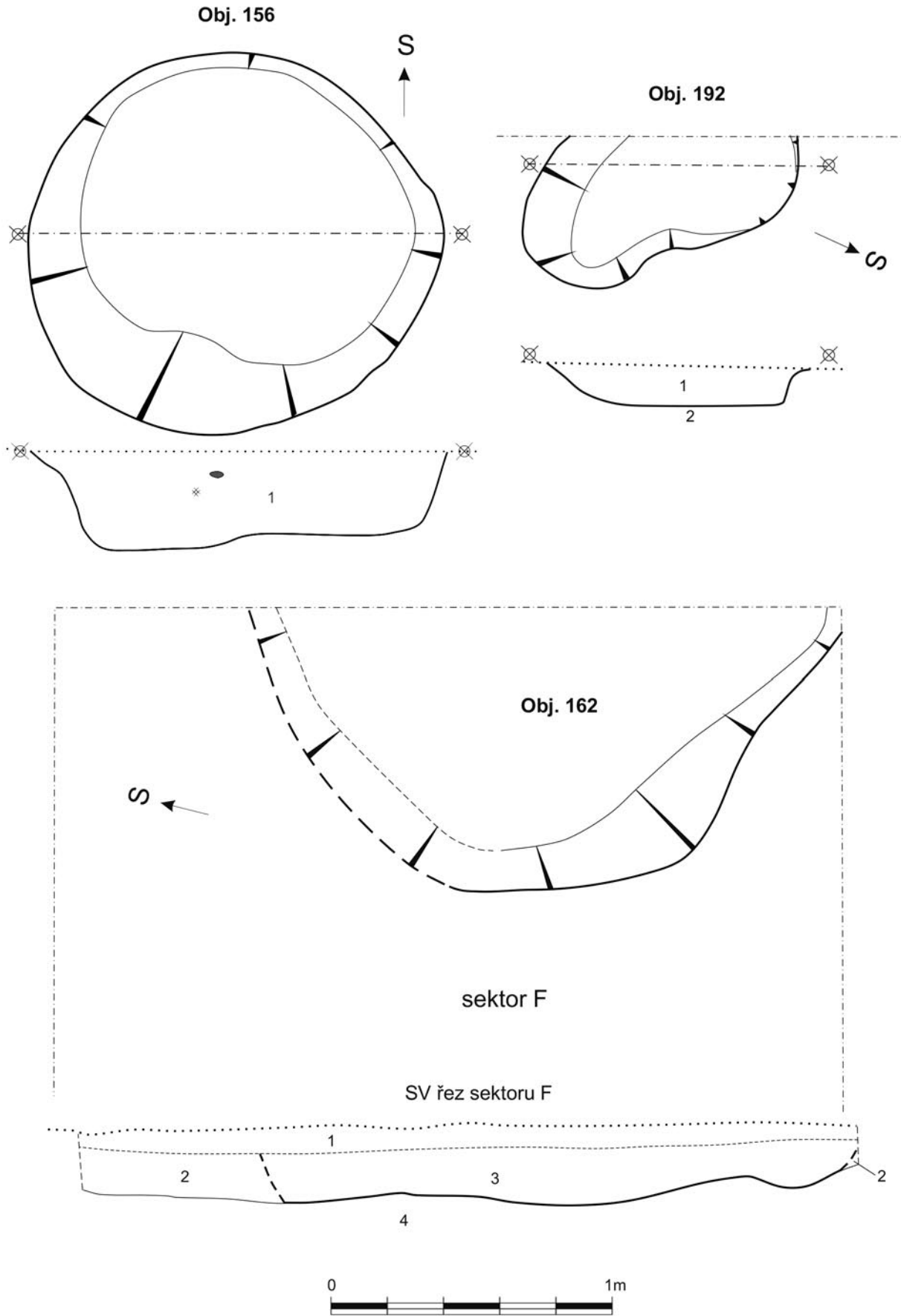
Obr. 4. Praha-Šeberov. Půdorysy a řezy objektů 7, 43, 62, 78 a 101

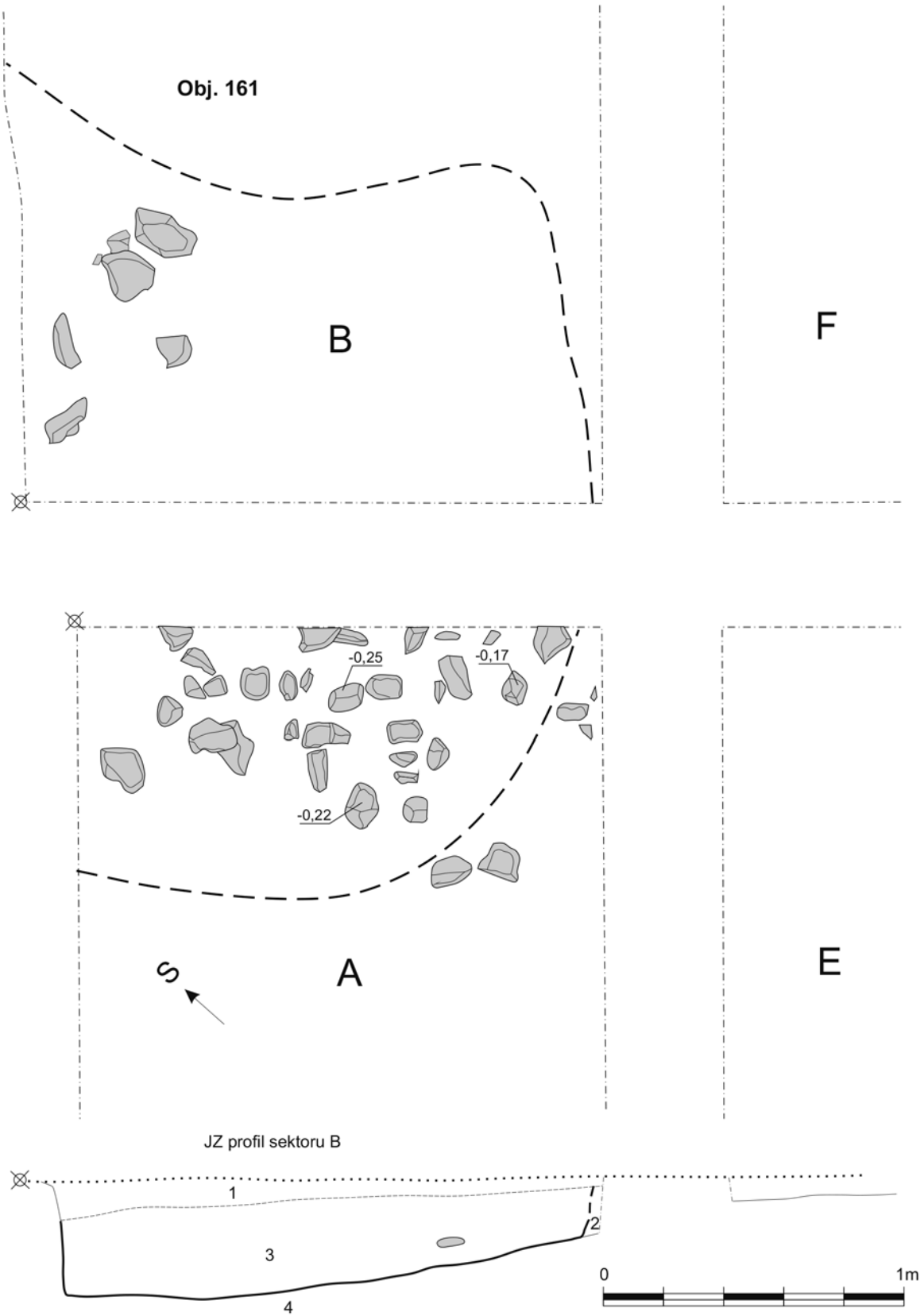
Obr. 5. Praha-Šeberov. Půdorysy a řezy objektů 73, 103 a 151

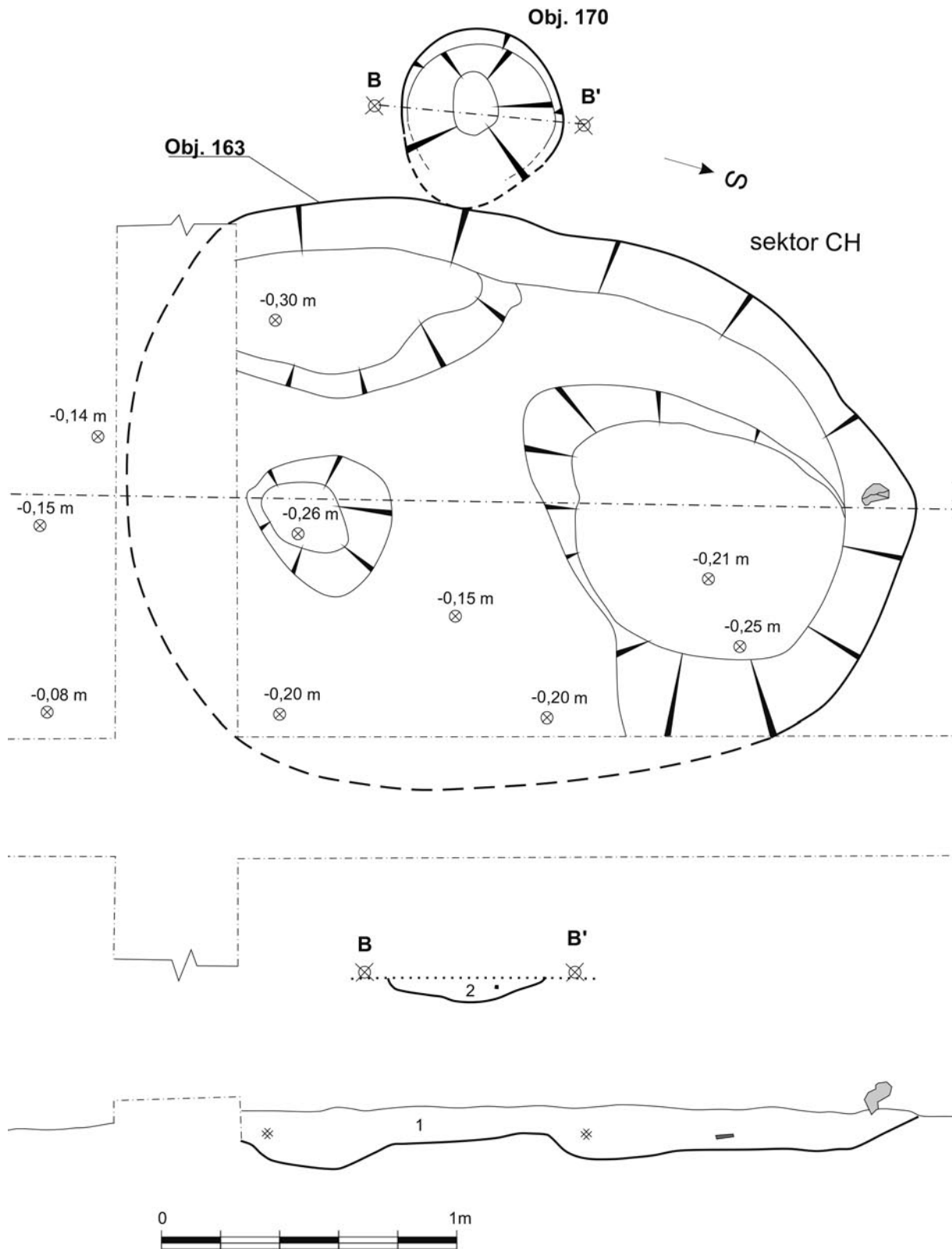
Obr. 6. Praha-Šeberov. Půdorysy a řezy objektů 142, 153, 177 a 178

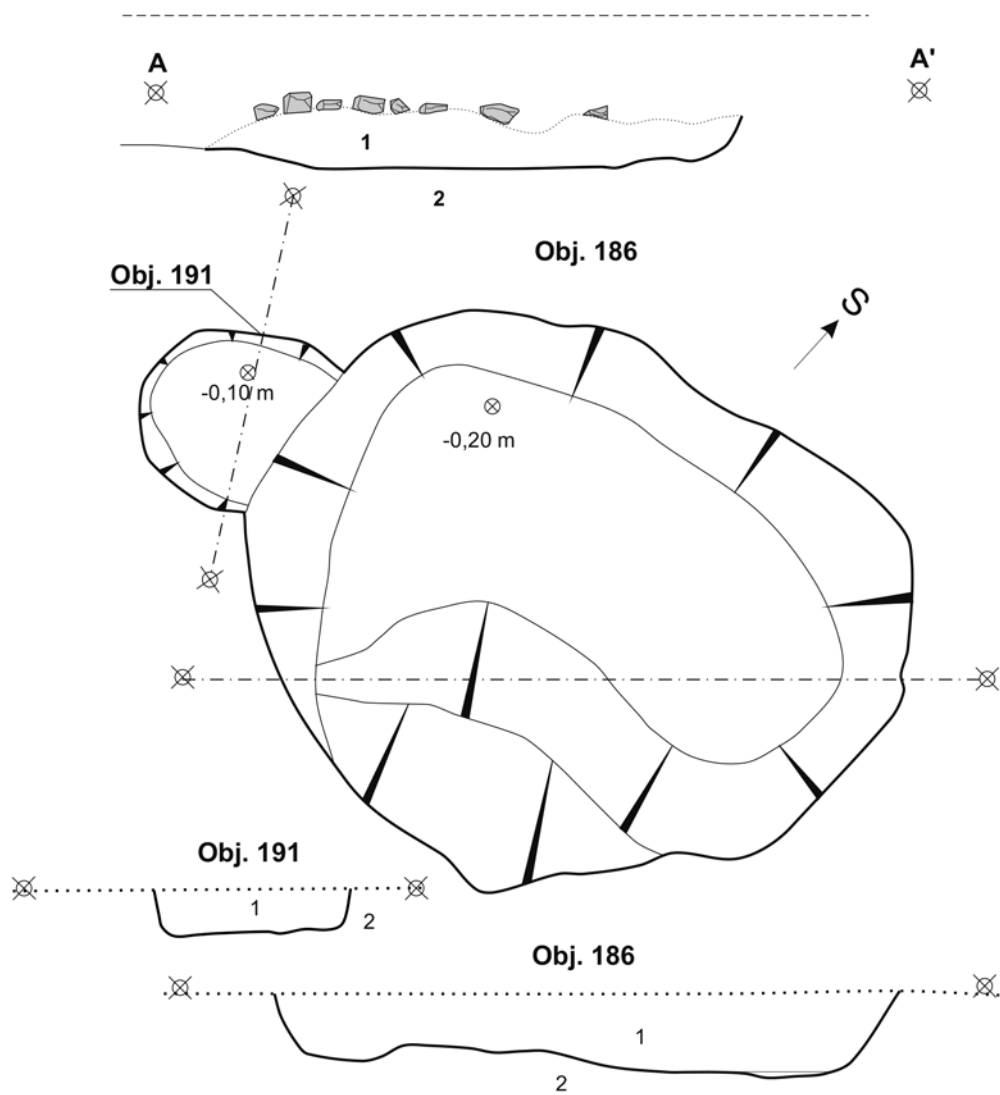
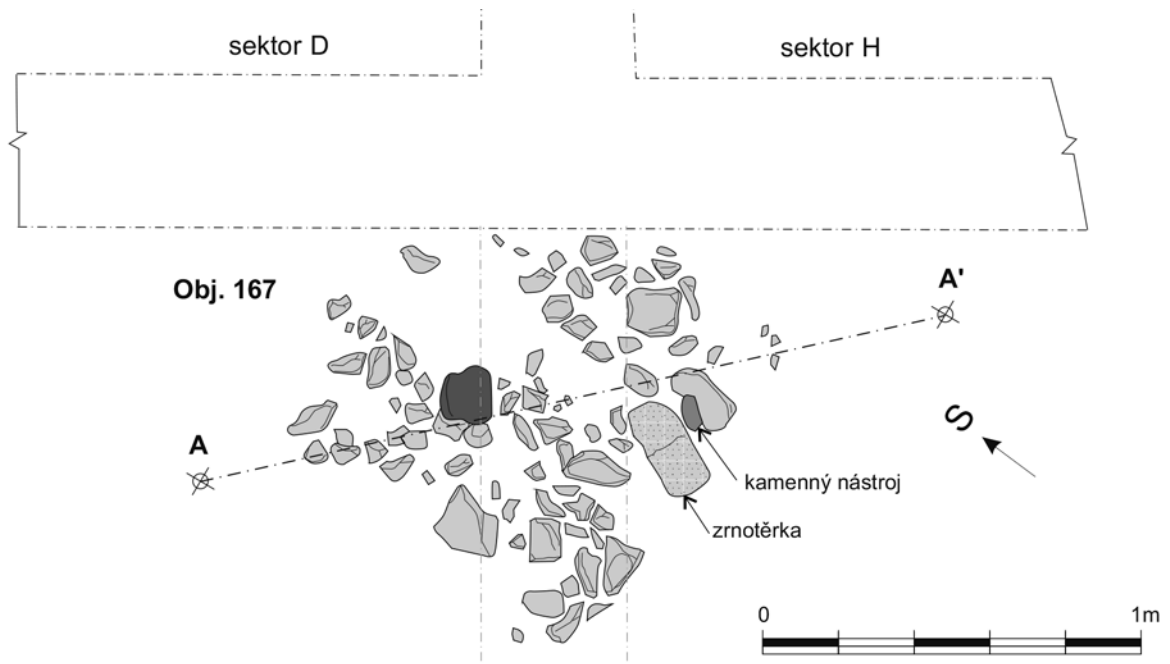
Obr. 7. Praha-Šeberov. Půdorysy a řezy objektů 156, 162 a 192

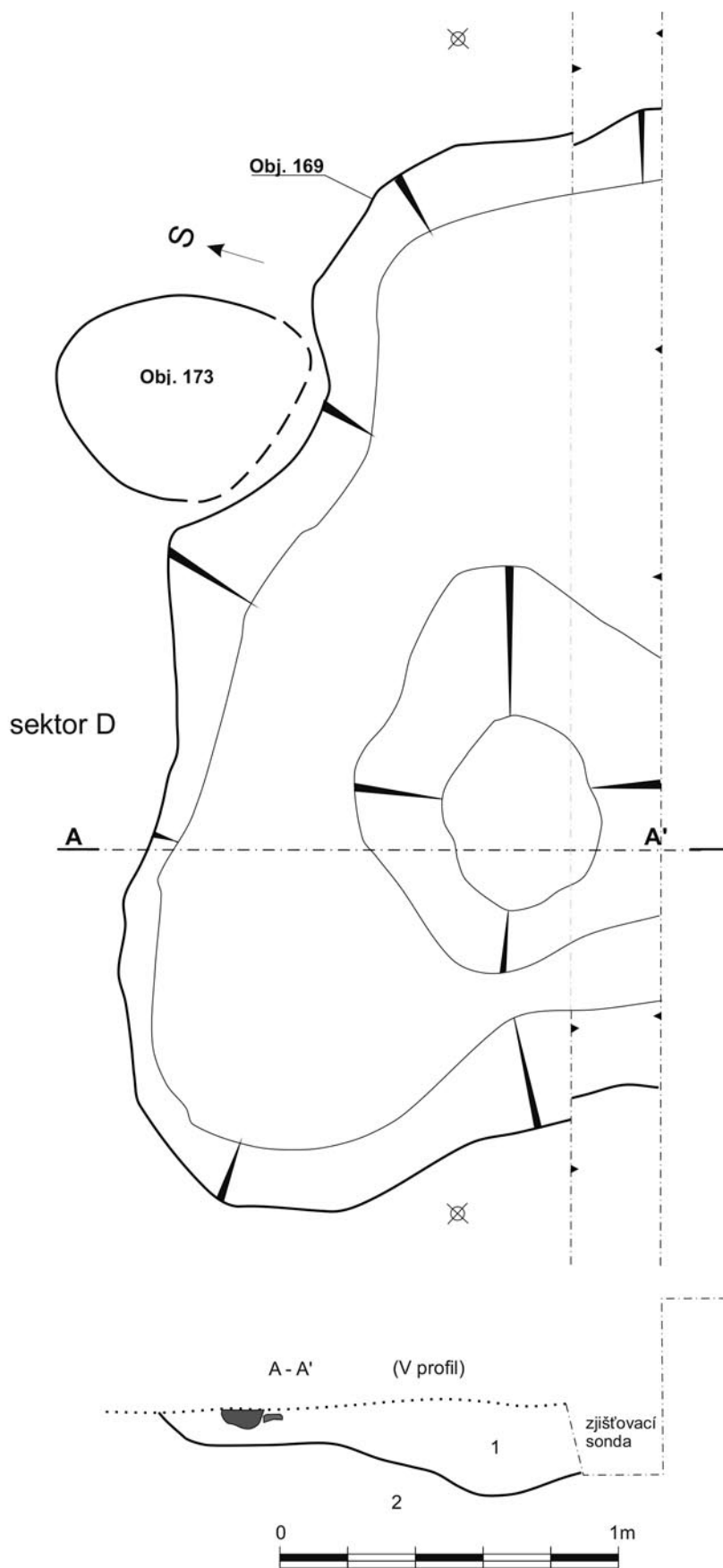
Obr. 8. Praha-Šeberov. Půdorys a řez objektu 161

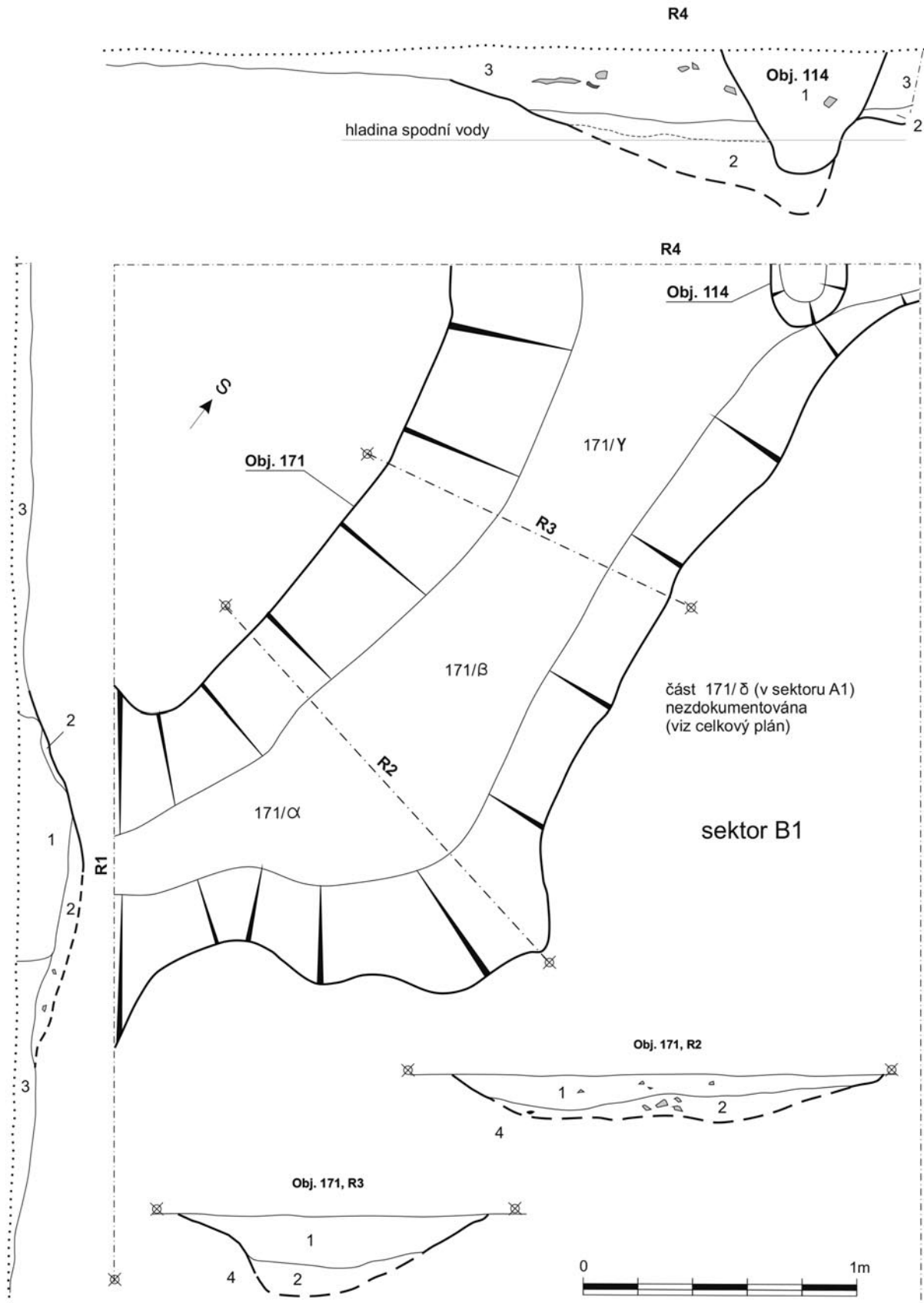
Obr. 9. Praha-Šeberov. Půdorysy a řezy objektů 163 a 170

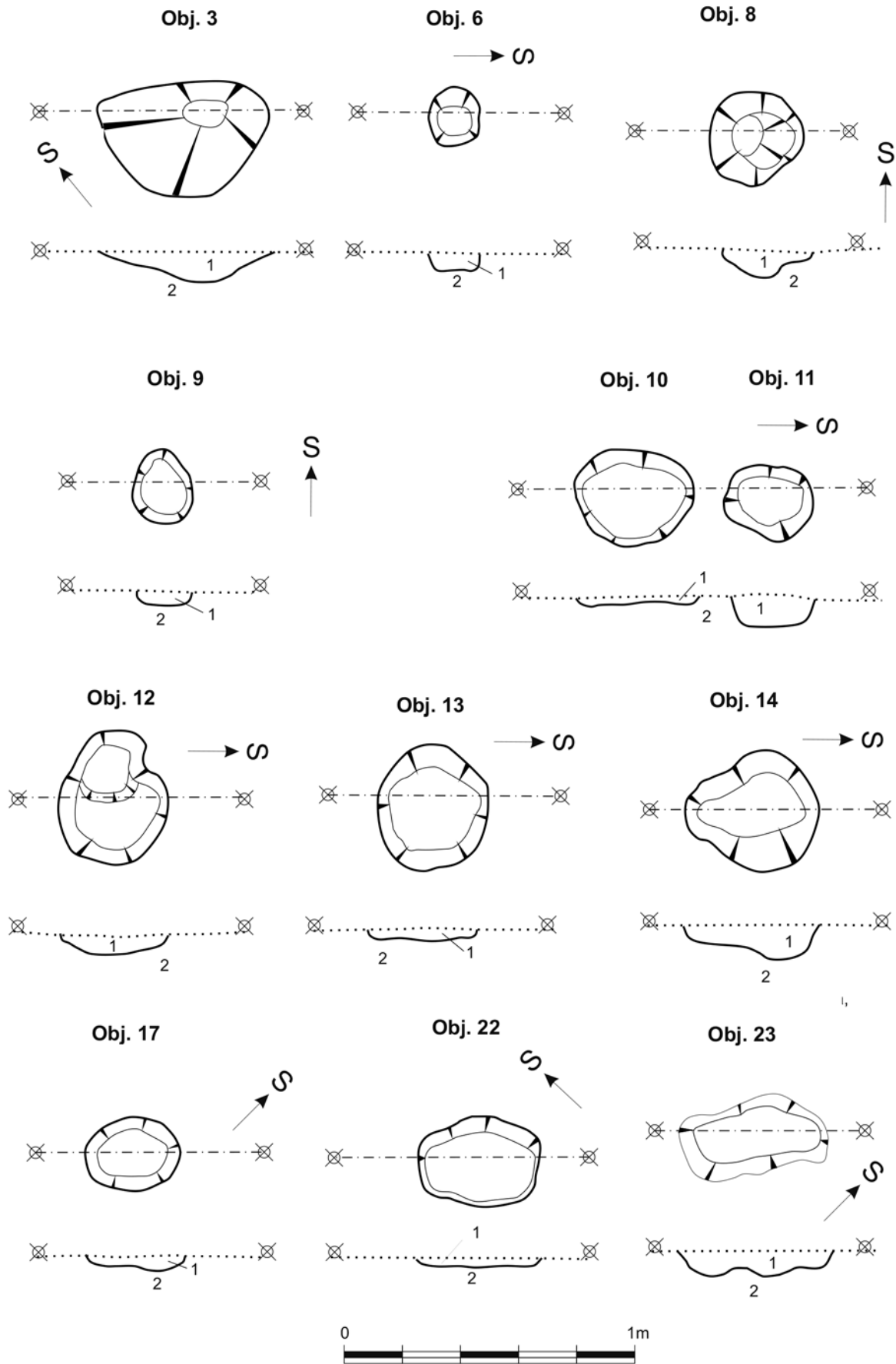
Obr. 10. Praha-Šeberov. Půdorysy a řezy objektů 167, 186 a 191

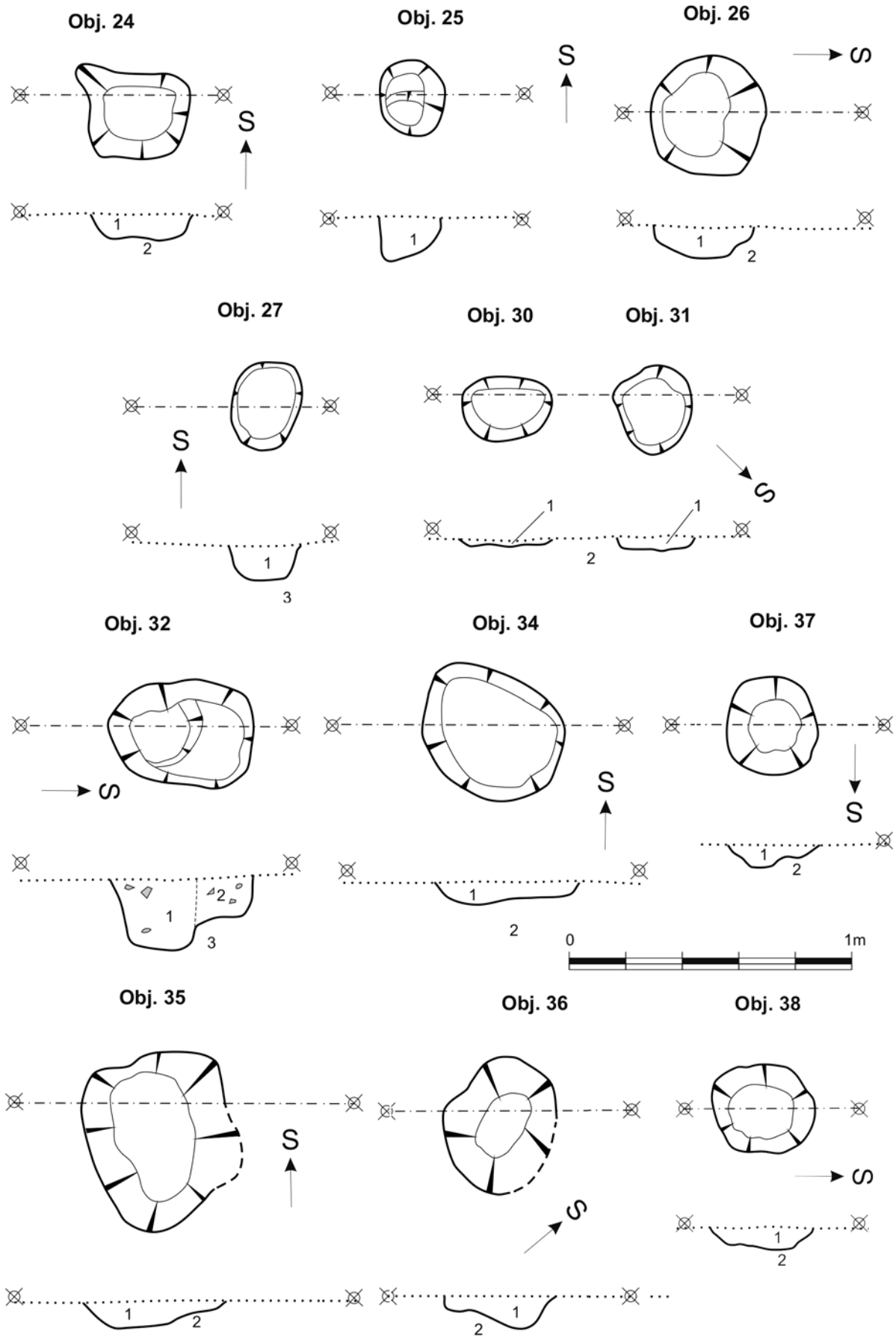
Obr. 11. Praha-Šeberov. Půdorys a řez objektu 169

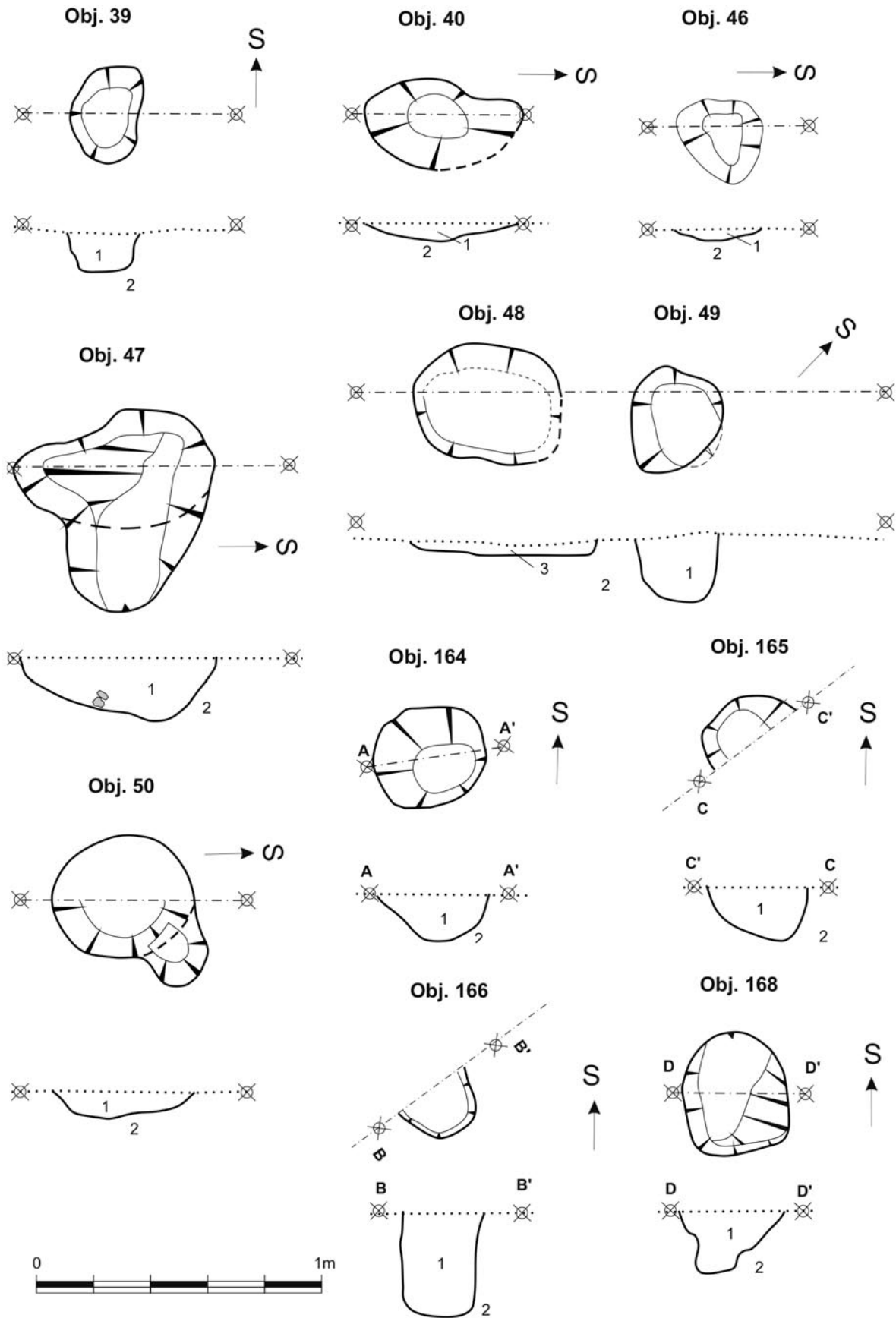
Obr. 12. Praha-Šeberov. Půdorys a řez objektu 171

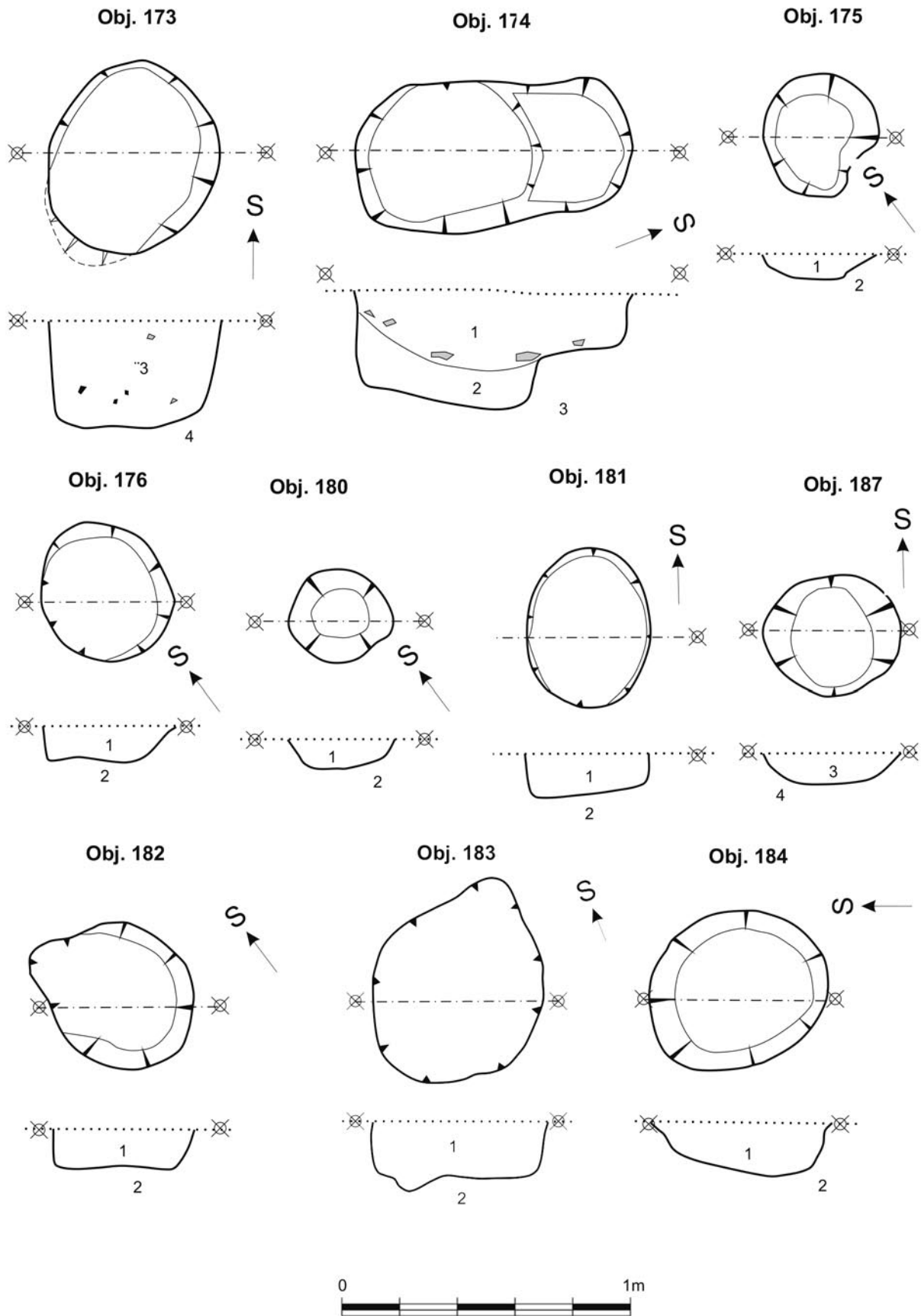
Obr. 13. Praha-Šeberov. Dům č. 1. Půdorysy a řezy kůlových jam 3, 6, 8–14, 17 a 22–23

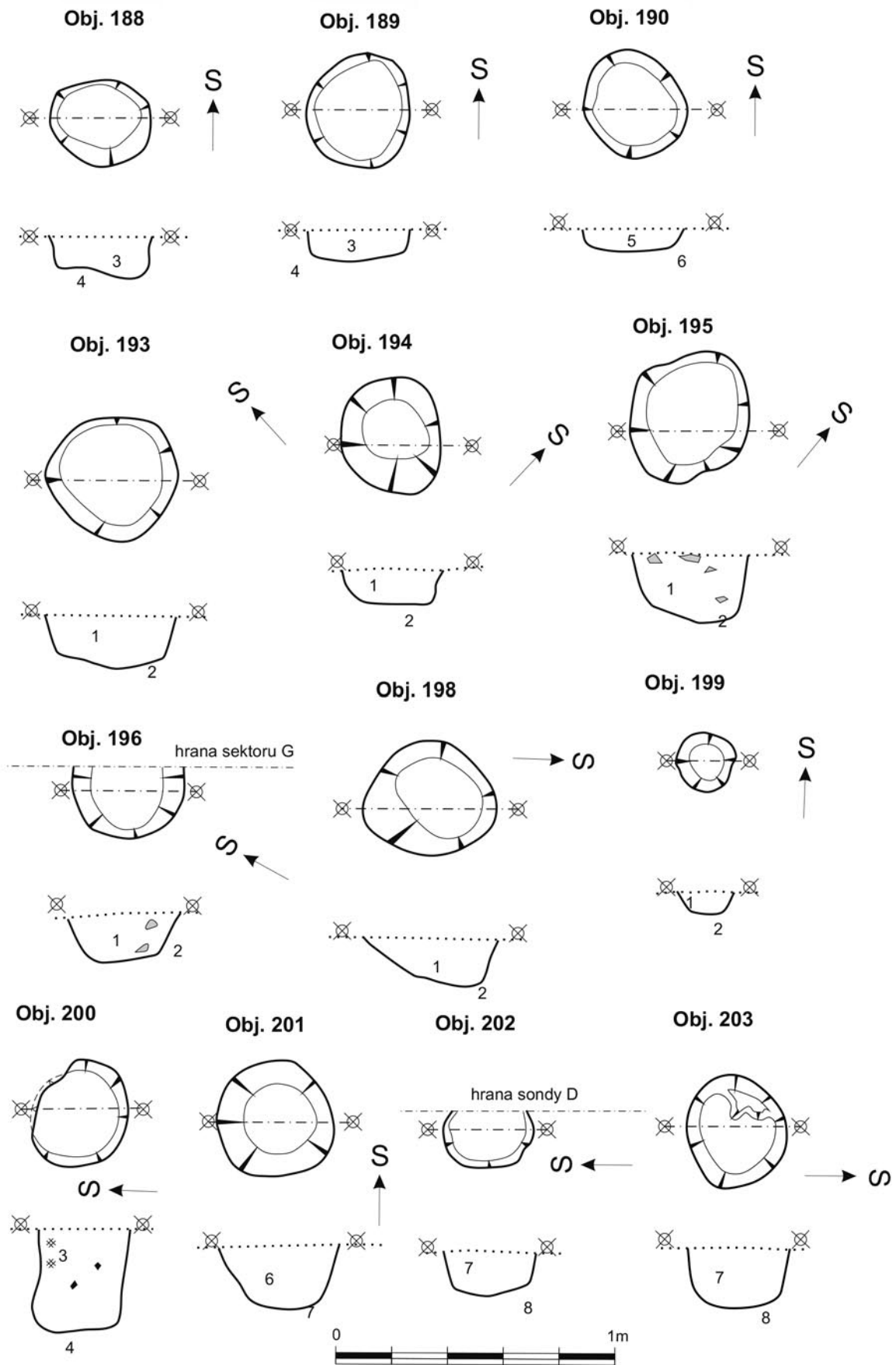
Obř. 14. Praha-Šeberov. Dřm ř. 1. Přdorysy a řřzy křlovřch jam 24-27, 30-32 a 34-38

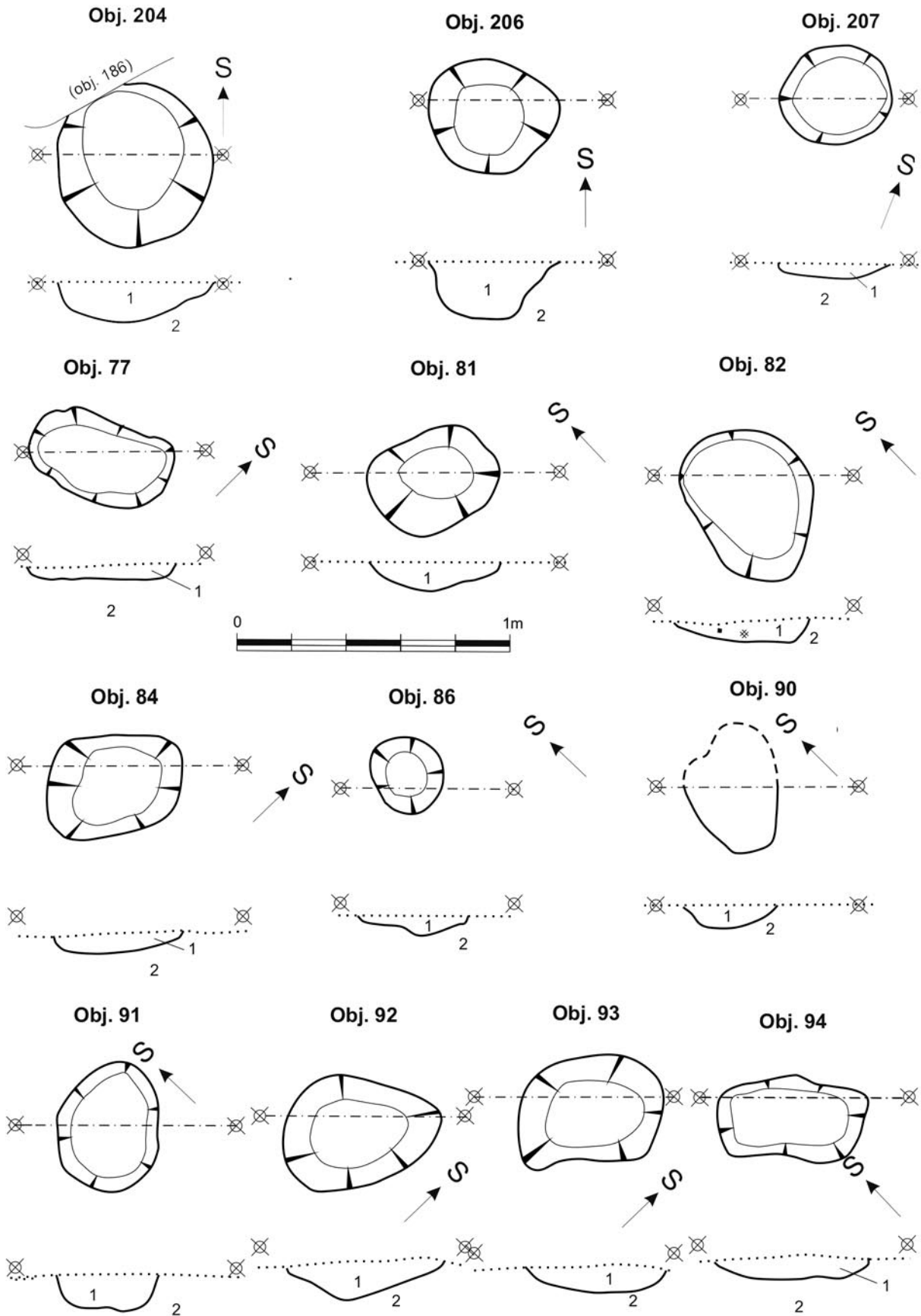
Obr. 15. Praha-Šeberov. Dům č. 1. Půdorysy a řezy kůlových jam 39–40 a 46–50. Dům č. 2. Půdorysy a řezy kůlových jam 164–166 a 168

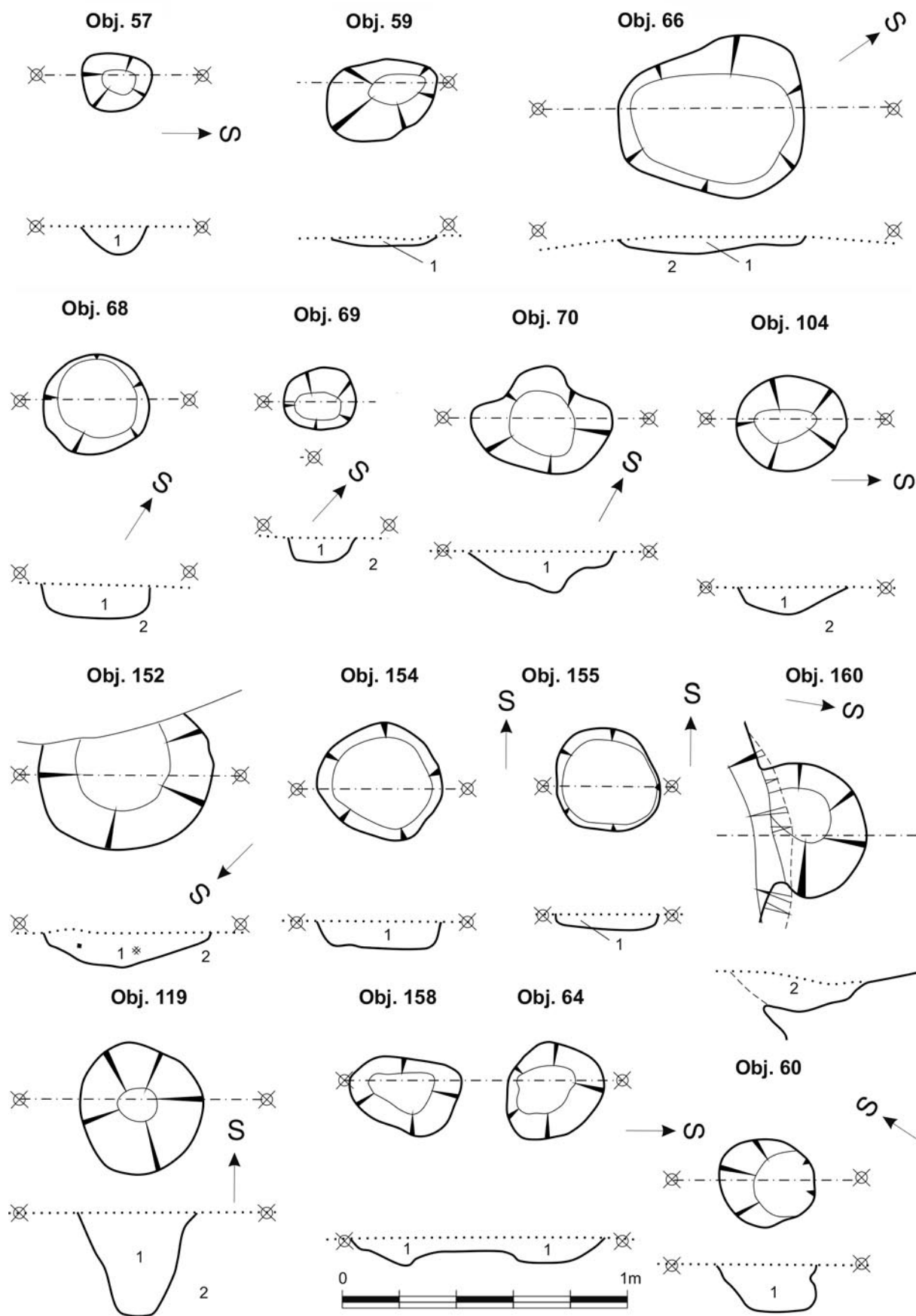
Obr. 16. Praha-Šeberov. Dům č. 2. Půdorysy a řezy kůlových jam 173–176, 180–184 a 187

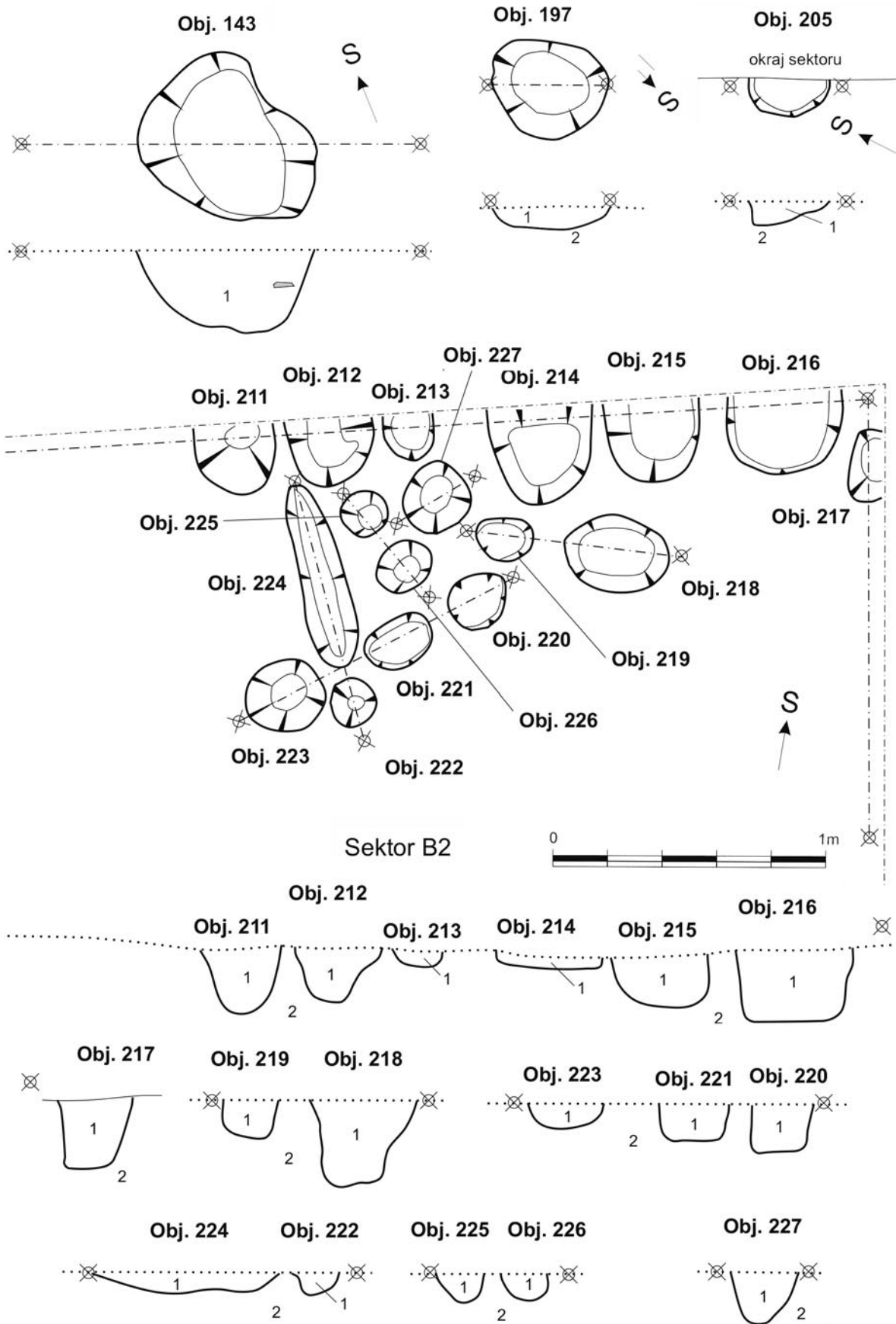
Obr. 17. Praha-Šeberov. Dům č. 2. Půdorysy a řezy kůlových jam 188–190, 193–196 a 198–203

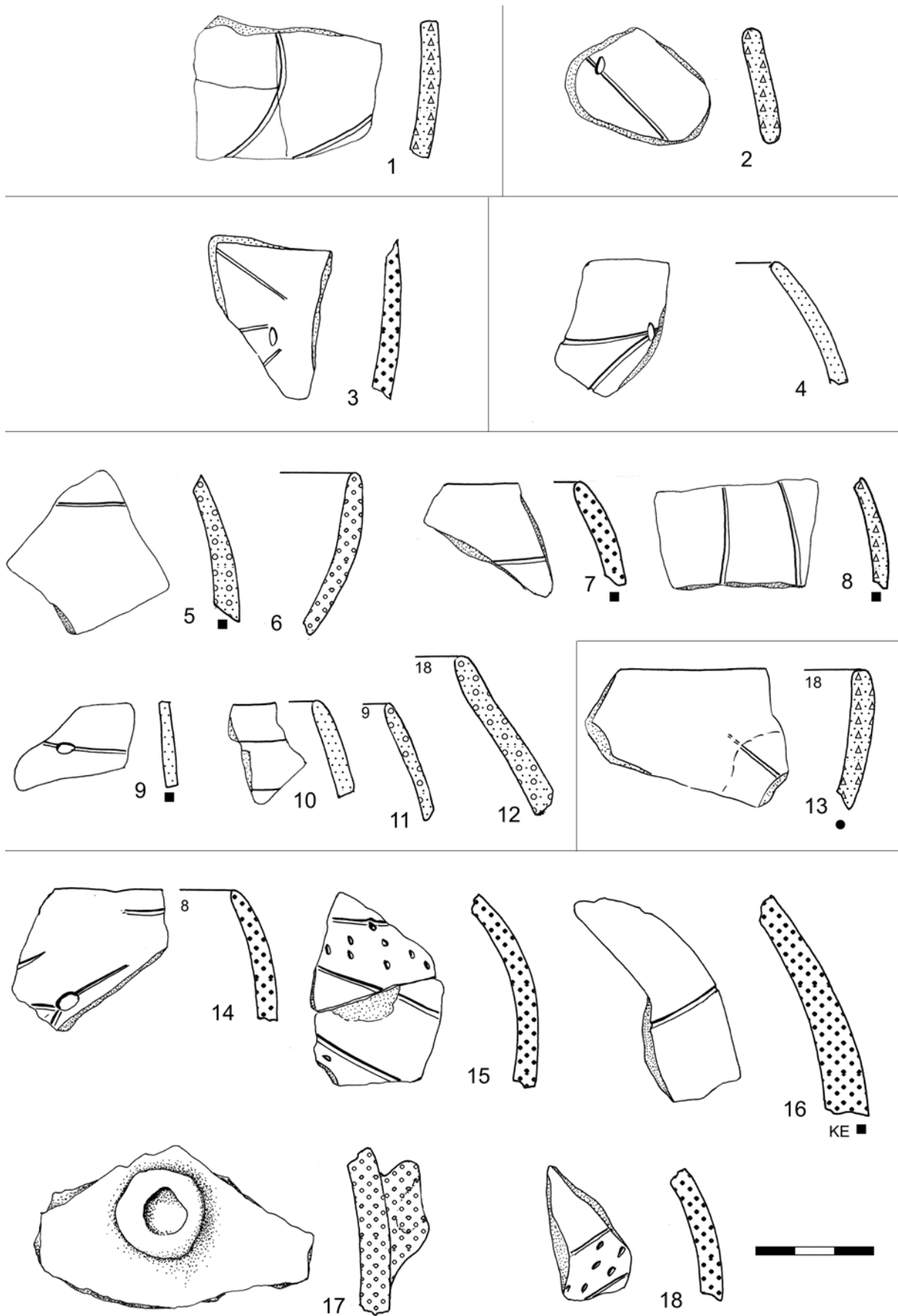
Obr. 18. Praha-Šeberov. Dům č. 2. Půdorysy a řezy kůlových jam 204 a 206–207. Dům č. 3. Půdorysy a řezy kůlových jam 77, 81–82, 84, 86 a 90–94

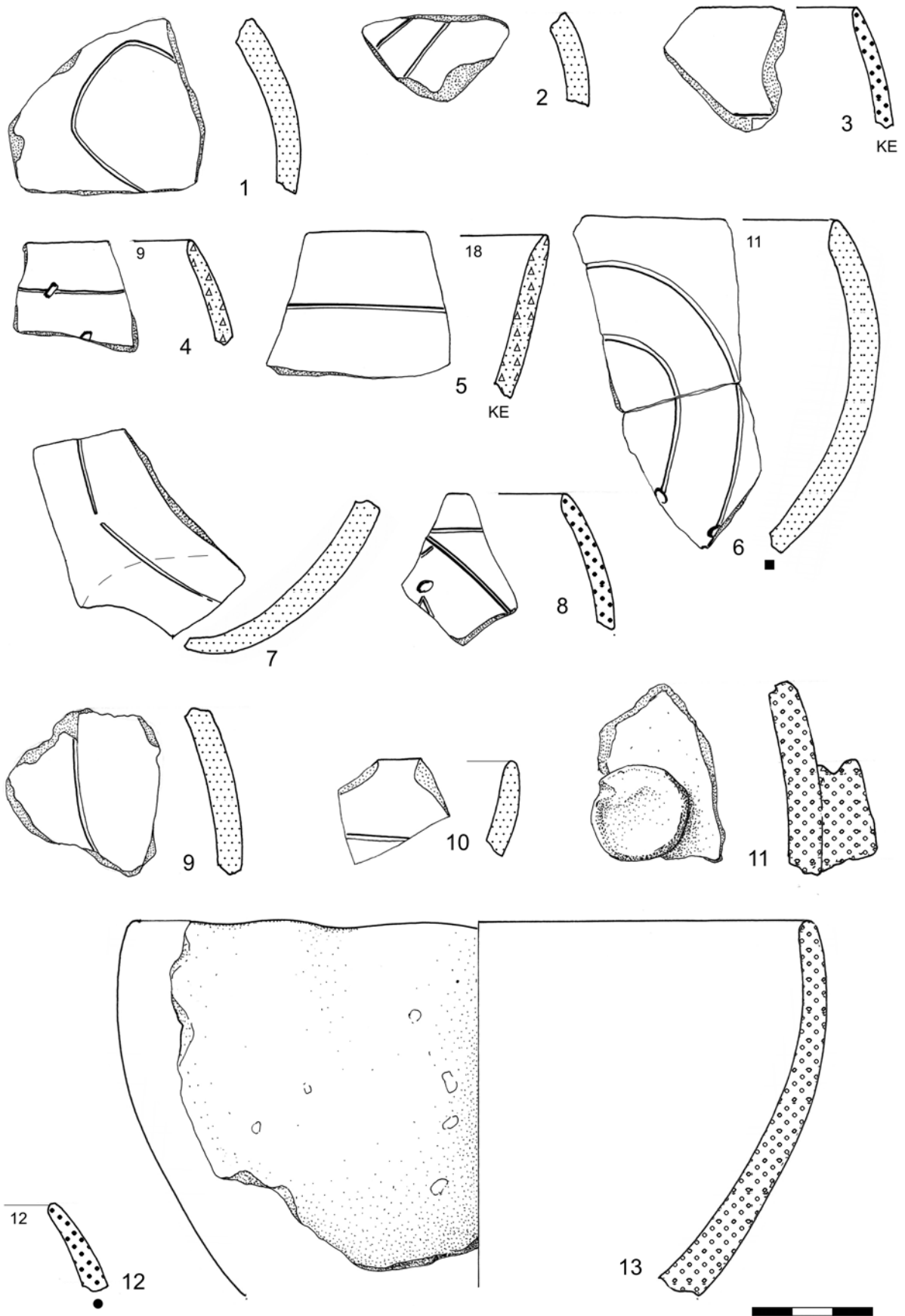
Obr. 19. Praha-Šeberov. Dům č. 4. Půdorysy a řezy kůlových jam 57, 59, 66, 68–70, 104, 152, 154–155 a 160. Půdorysy a řezy samostatných kůlových jam 60, 64, 119 a 158

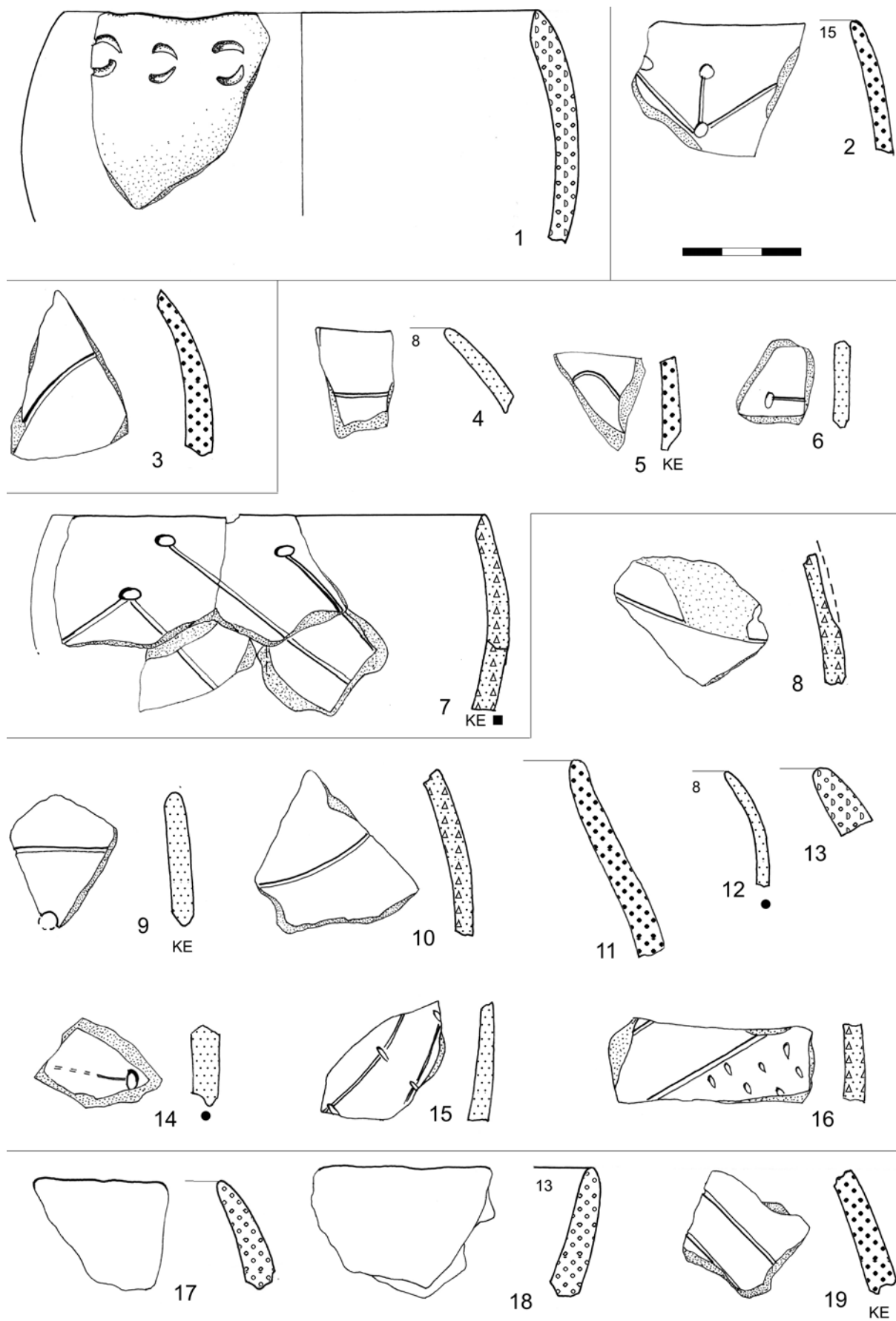
Obr. 20. Praha-Šeberov. Půdorysy a řezy samostatných kůlových jam 143, 197 a 205. Shluk kůlových jam. Půdorysy a řezy kůlových jam a žlábků 211–227

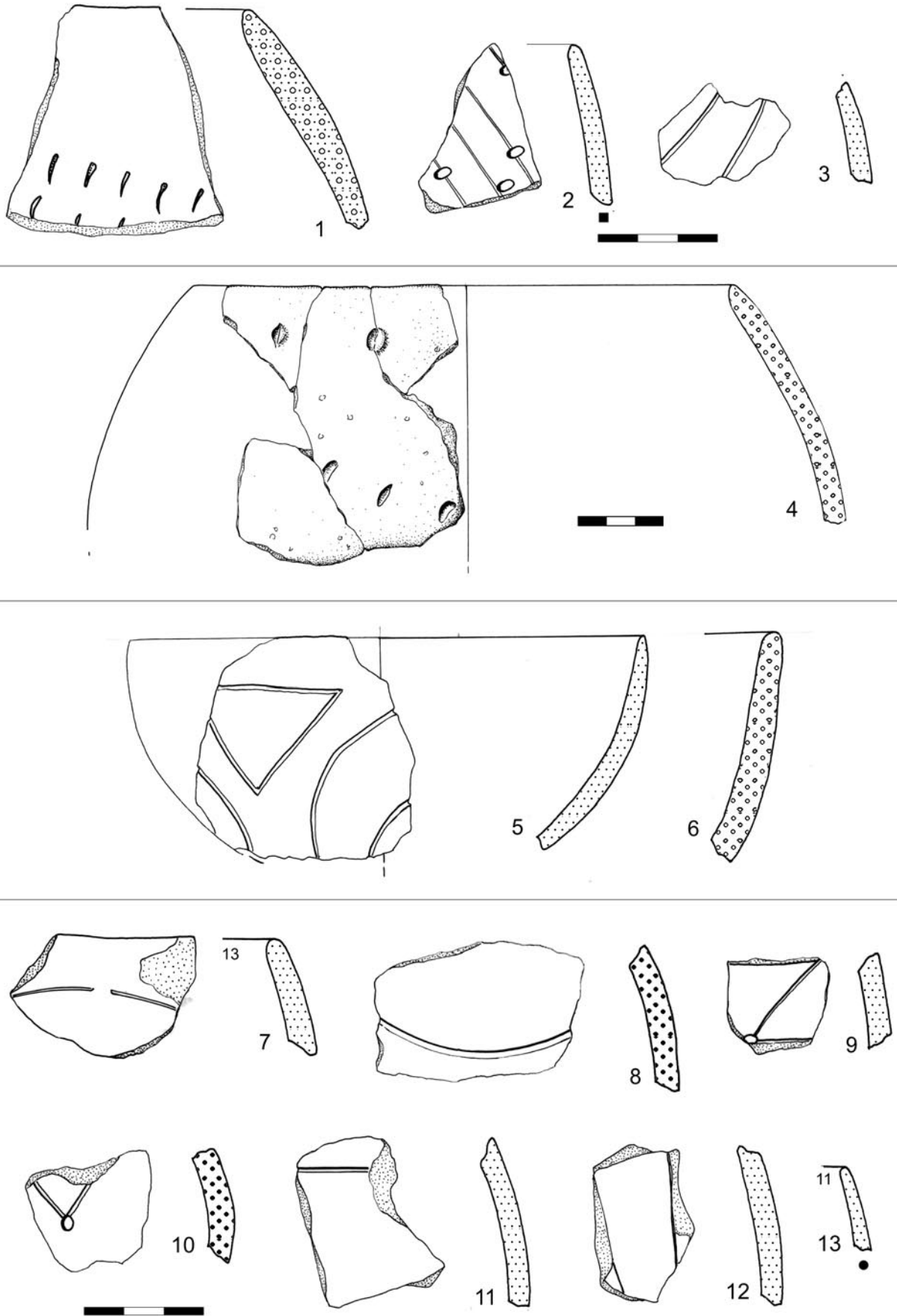
Obr. 21. Praha-Šeberov. Keramické nálezy z objektů 23 (1), 43 (2), 54 (3), 62 (4), 78 (5–12), 101 (13) a 103 (14–18). Kreslené zlomky jsou často složeny z několika kusů, které ale byly ve většině případů rozlámany až během výzkumu

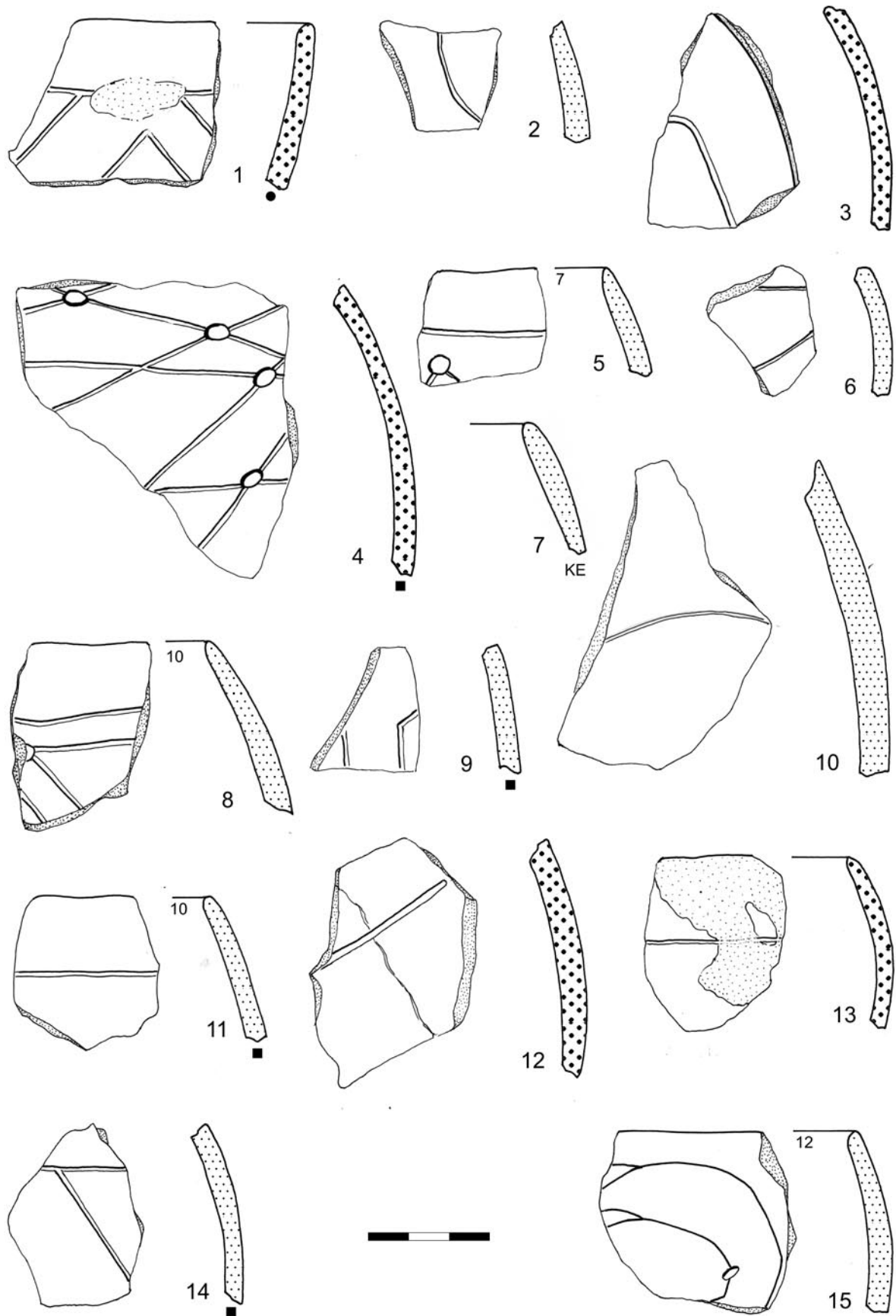
Obr. 22. Praha-Šeberov. Keramické nálezy z objektu 103

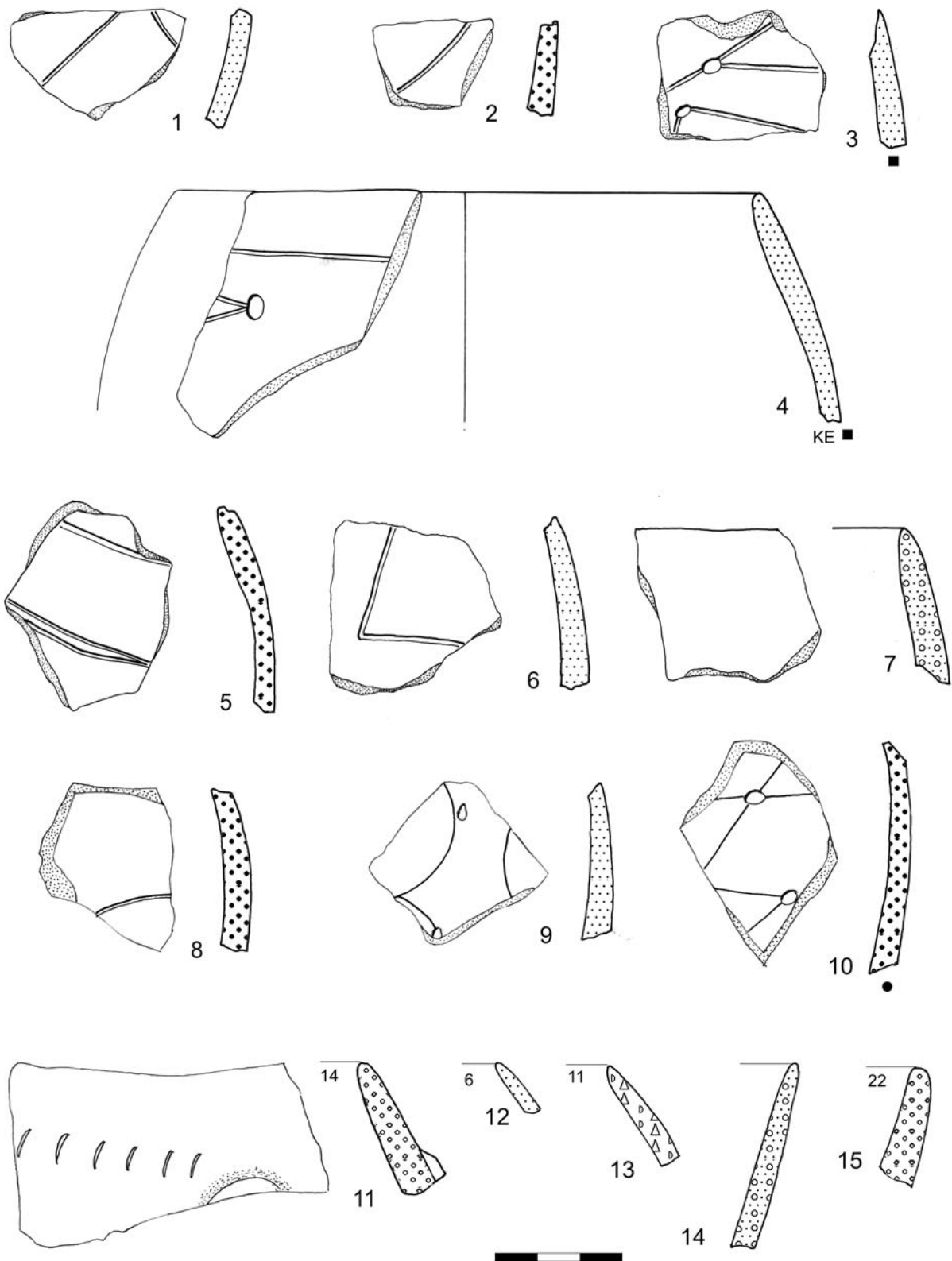
Obr. 23. Praha-Šeberov. Keramické nálezy z objektů 103 (1), 115 (2), 119 (3), 143 (4–7), 151 (8–16) a 153 (17–19)

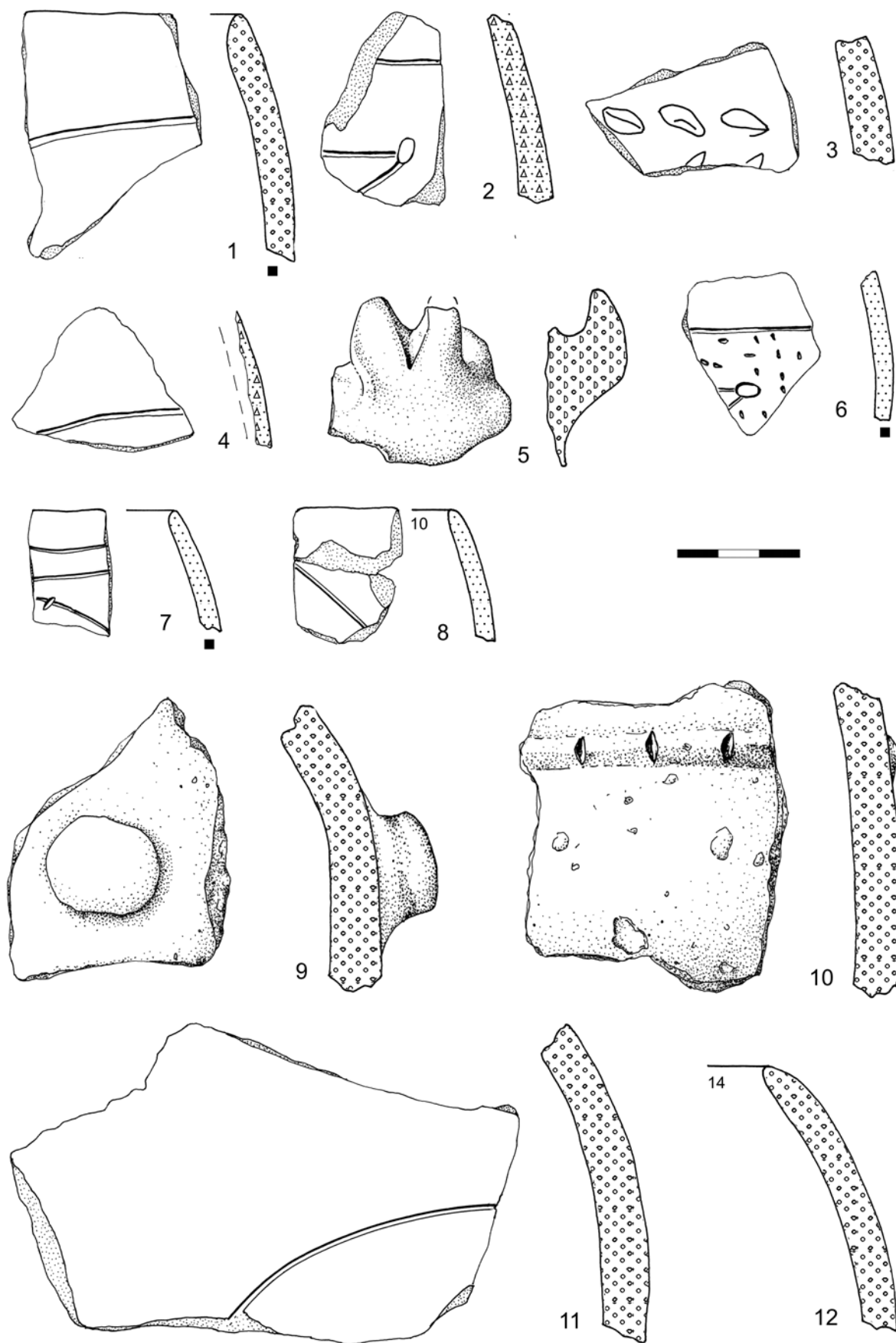
Obr. 24. Praha-Šeberov. Keramické nálezy z objektů 153 (1–3), 156 (4), 161 (5–6) a 163 (7–13). Zlomky 24:12 a 25:15 z jedné nádoby

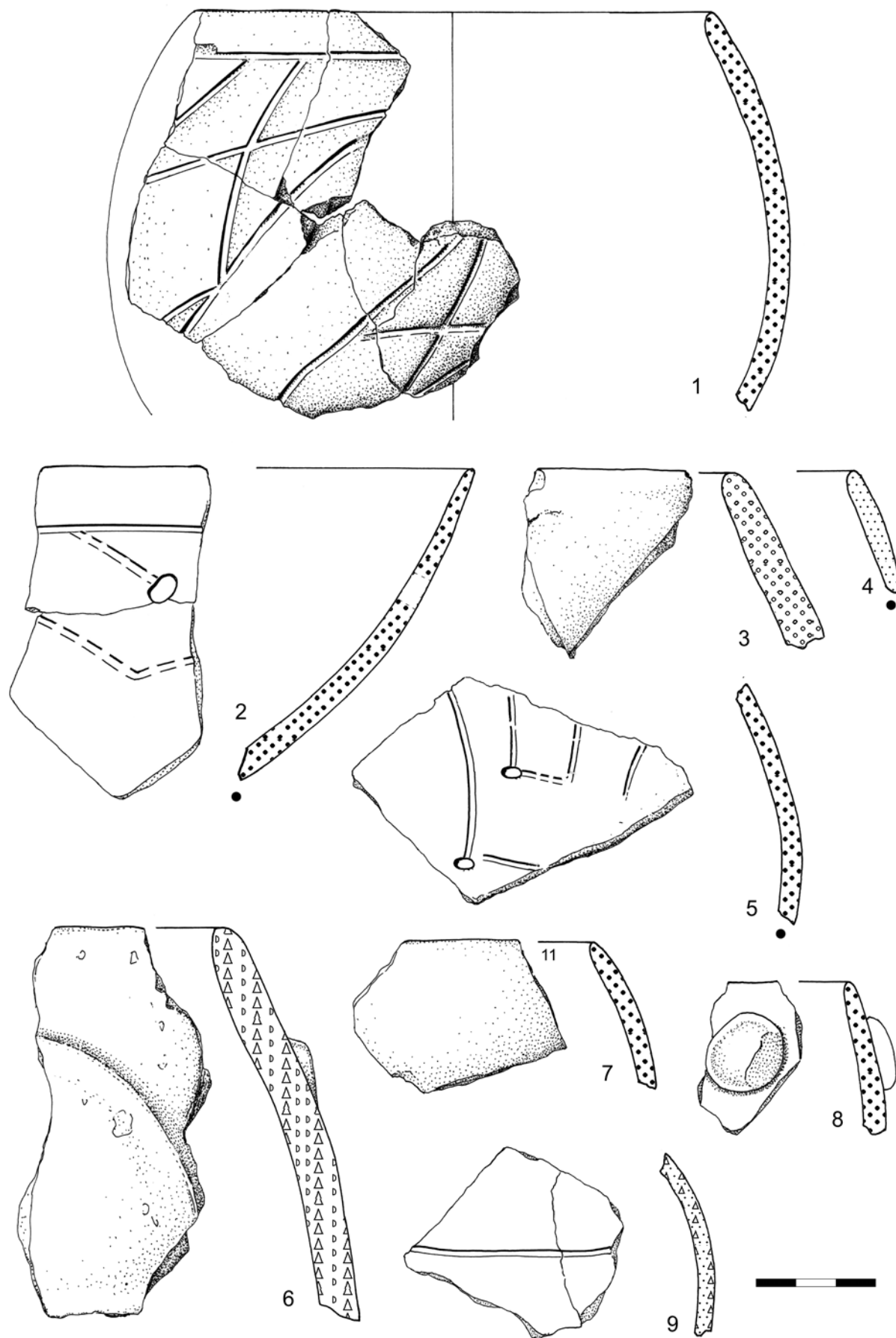
Obr. 25. Praha-Šeberov. Keramické nálezy z objektu 163. Zlomky 25:15 a 24:12 z jedné nádoby a zlomky 25:3 a 26:5 z jedné nádoby

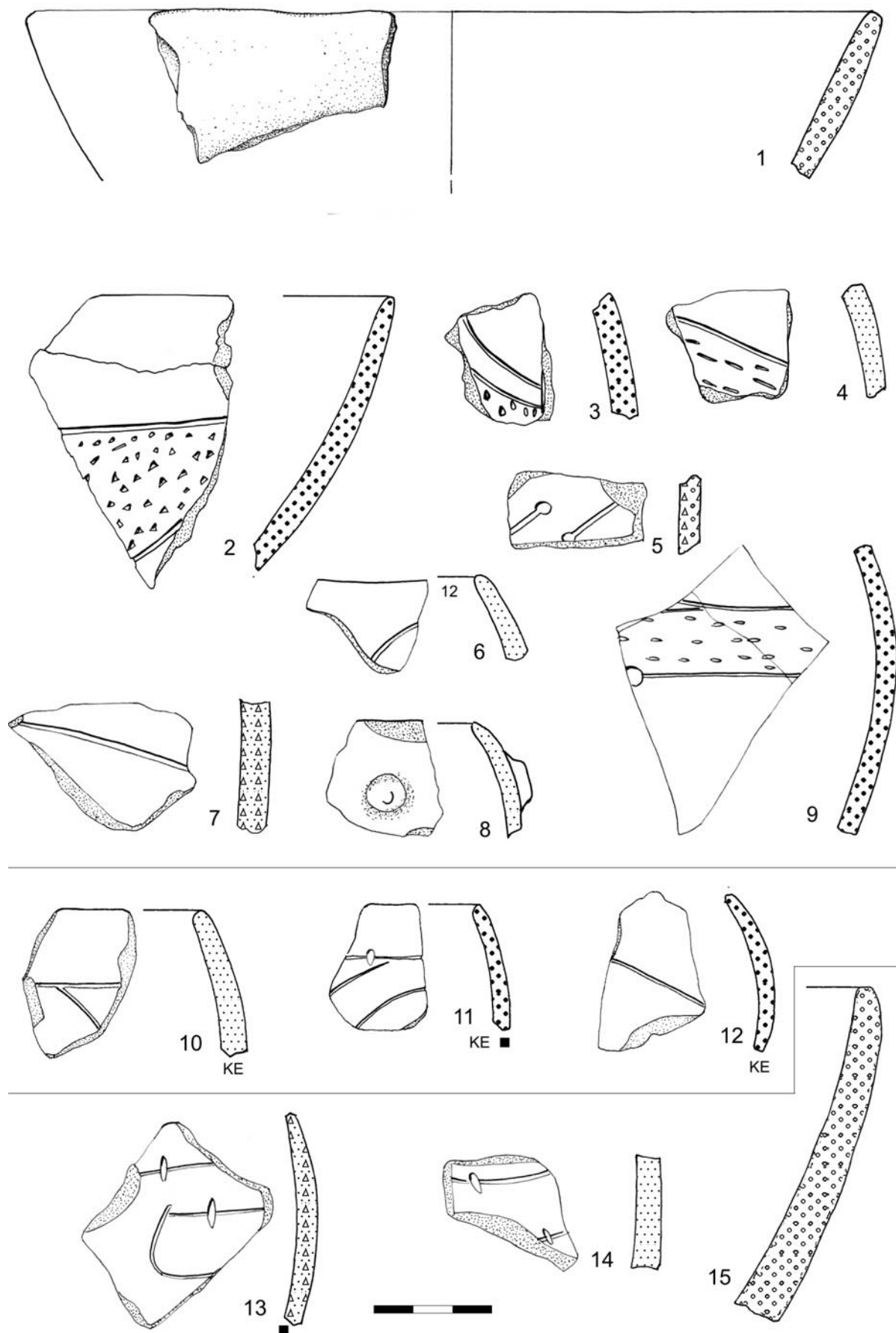
Obr. 26. Praha-Šeberov. Keramické nálezy z objektu 163. Zlomky 26:5 a 25:3 z jedné nádoby

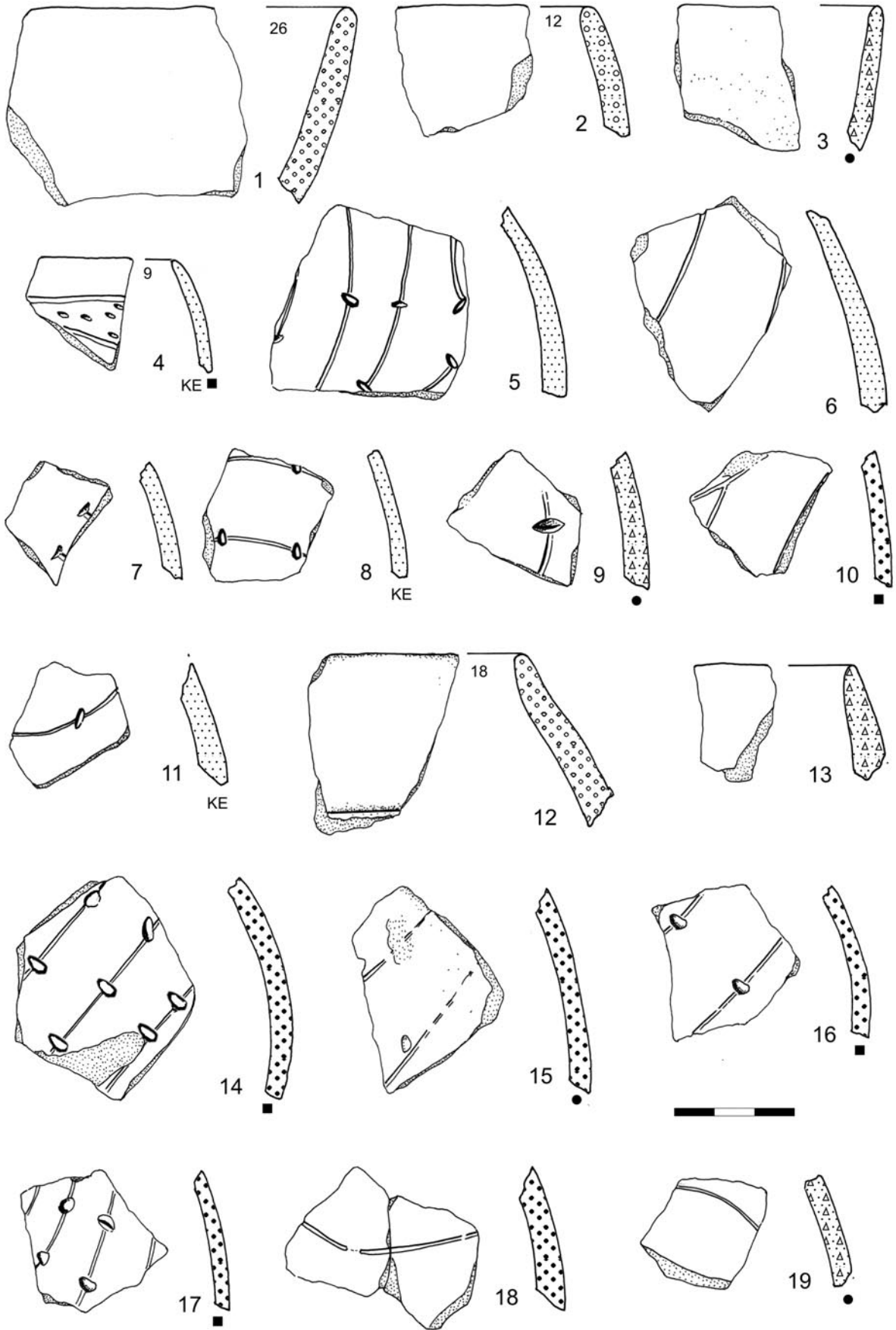
Obr. 27. Praha-Šeberov. Keramické nálezy z objektu 171. Zlomky 27:2, 27:4 a 29:7 z jedné nádoby

Obr. 28. Praha-Šeberov. Keramické nálezy z objektu 171

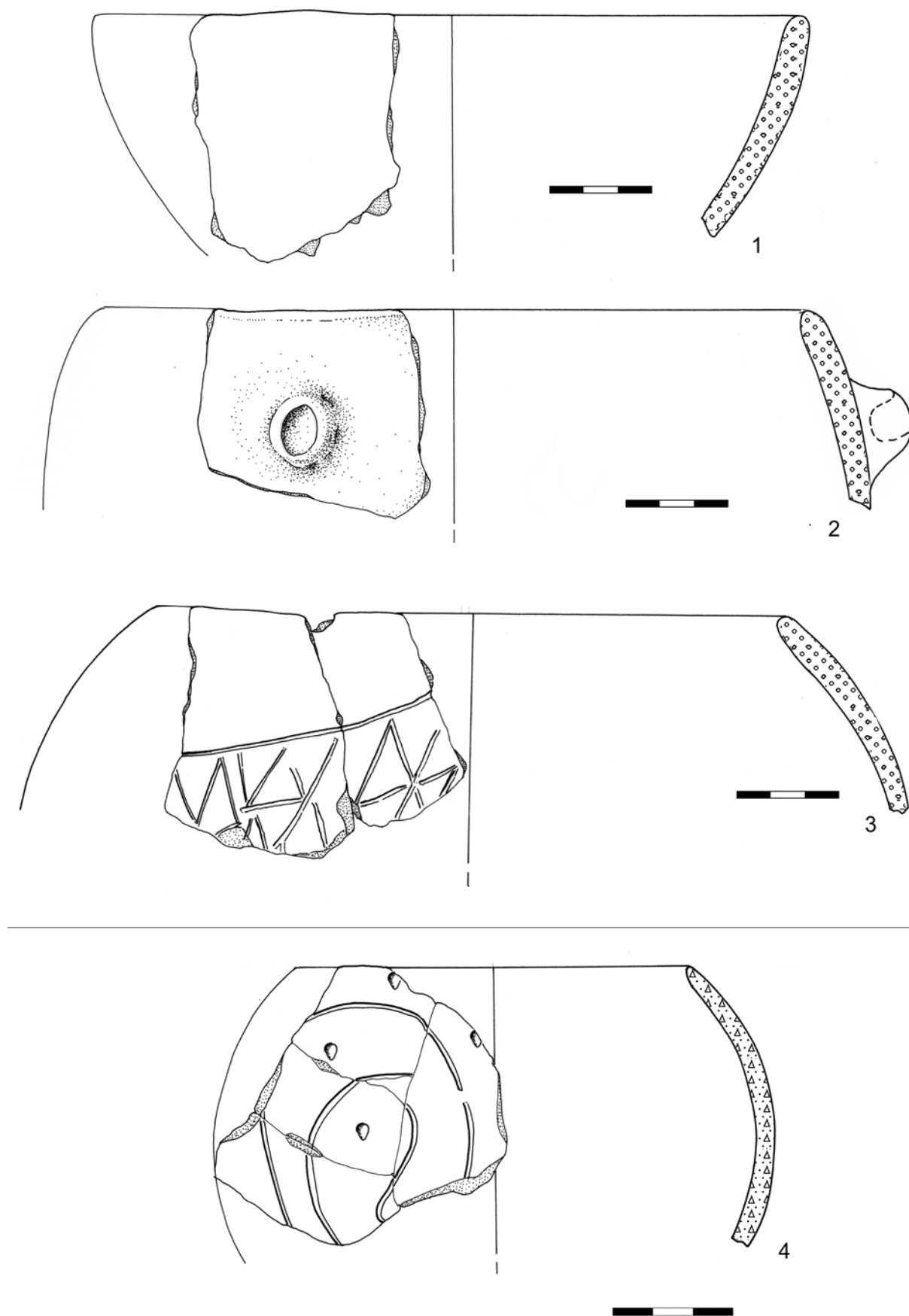
Obr. 29. Praha-Šeberov. Keramické nálezy z objektů 171 (1–9), 208 (10–12) a sondy VII (13–15)

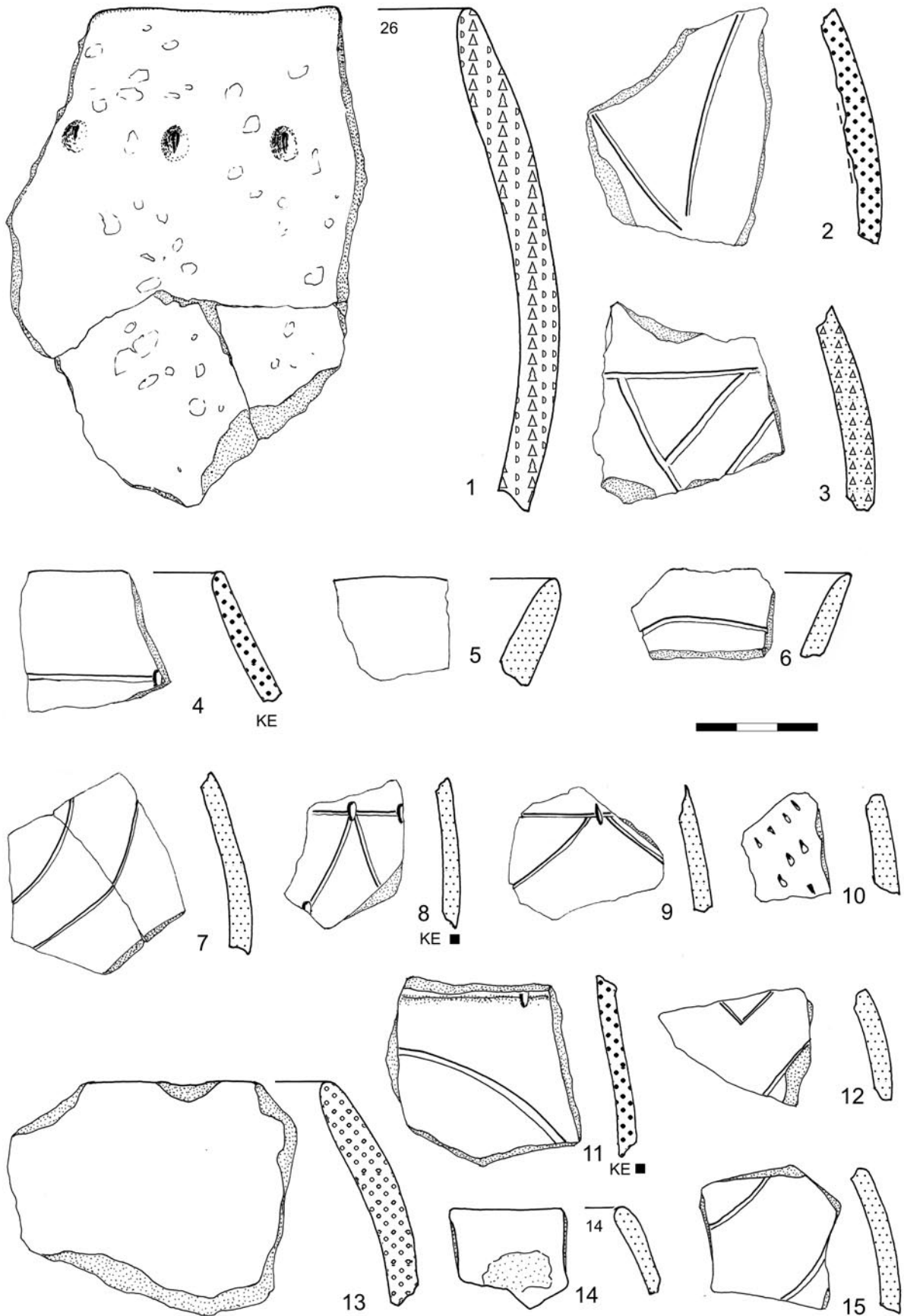
Obr. 30. Praha-Šeberov. Keramické nálezy z vrstvy – sektor A1. Zlomky 30:8, 30:11, 31:10 a 31:12 z jedné nádoby a 30:14 a 30:15 z jedné nádoby

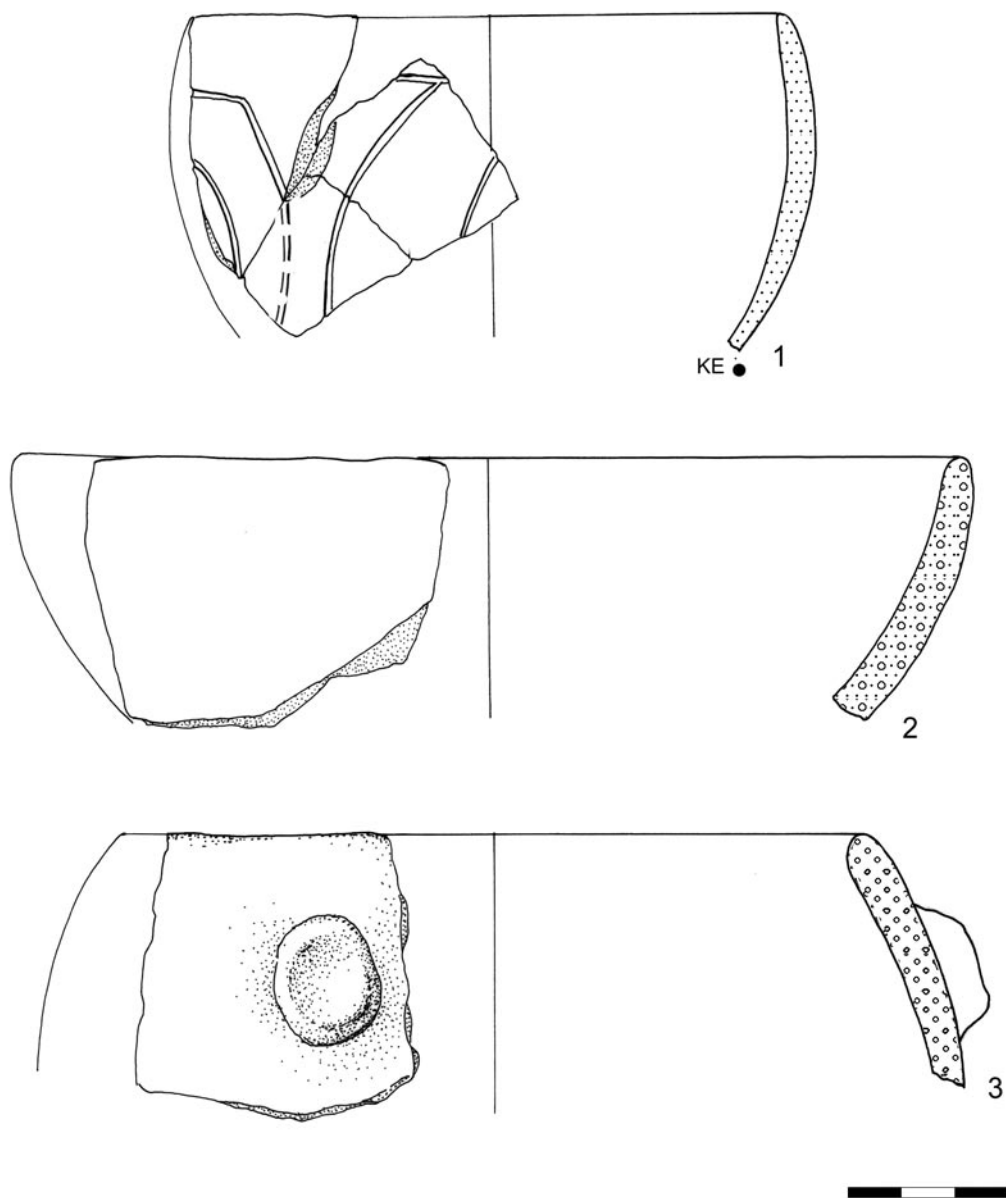
Obr. 31. Praha-Šeberov. Keramické nálezy z vrstvy – sektor A1. Zlomky 31:10, 31:12, 30:8 a 30:11 z jedné nádoby a 31:11 a 31:13 z jedné nádoby

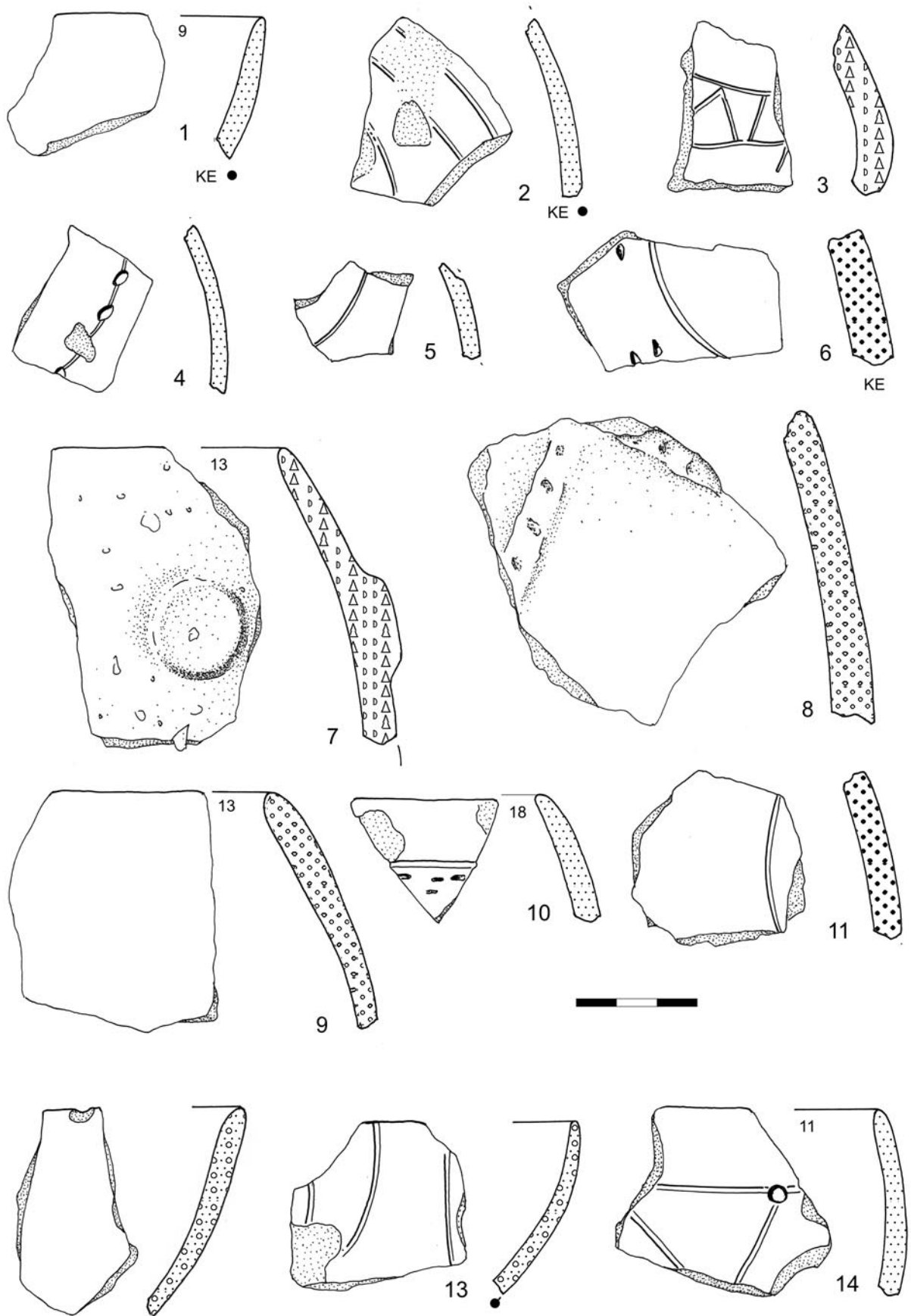
Obr. 32. Praha-Šeberov. Keramické nálezy z vrstvy – sektor A1 (1–3) a B1 (4)

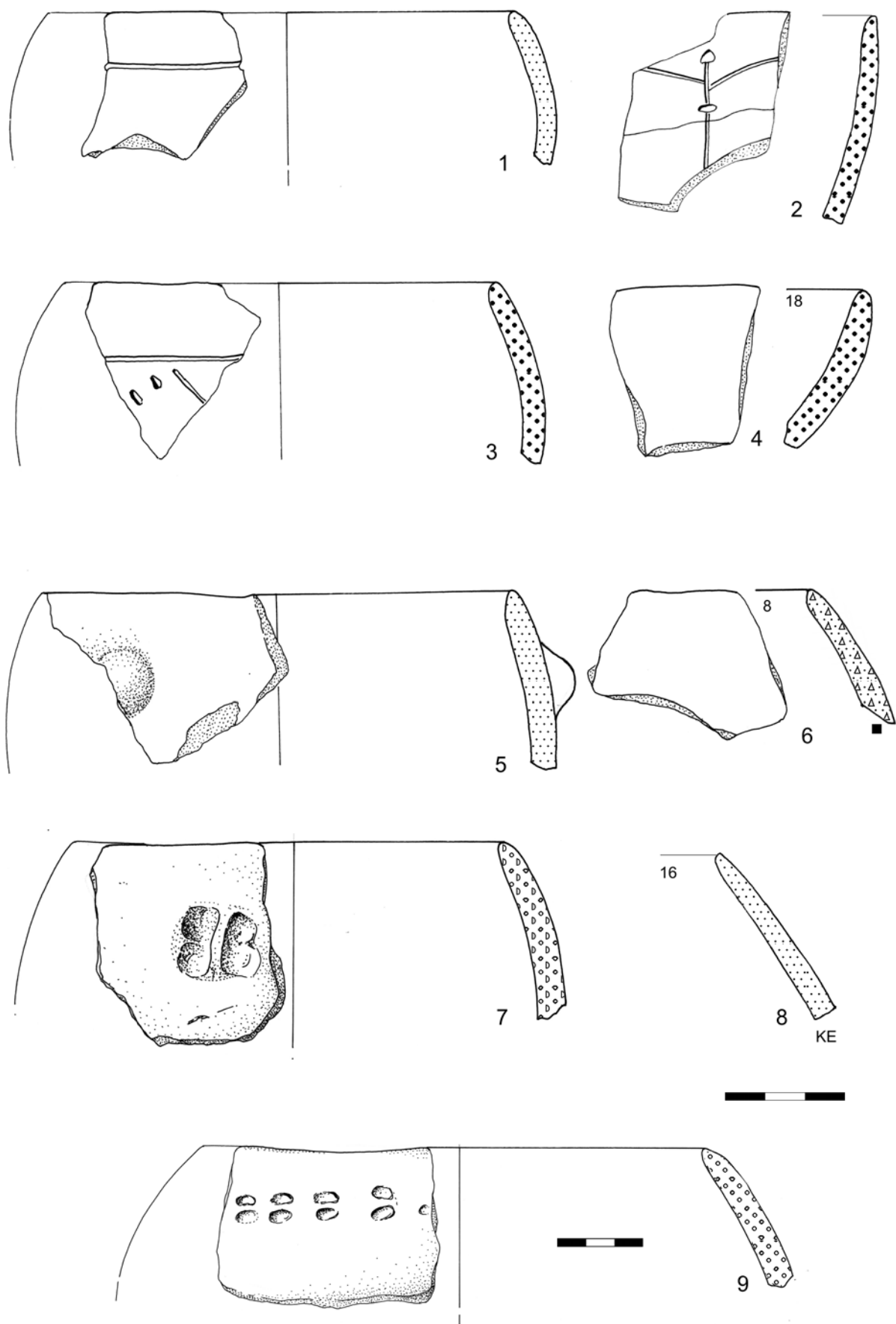
Obr. 33. Praha-Šeberov. Keramické nálezy z vrstvy – sektor B1. Zlomky 33:4 a 33:11 z jedné nádoby a zlomky 33:15 a 34:1 z jedné nádoby

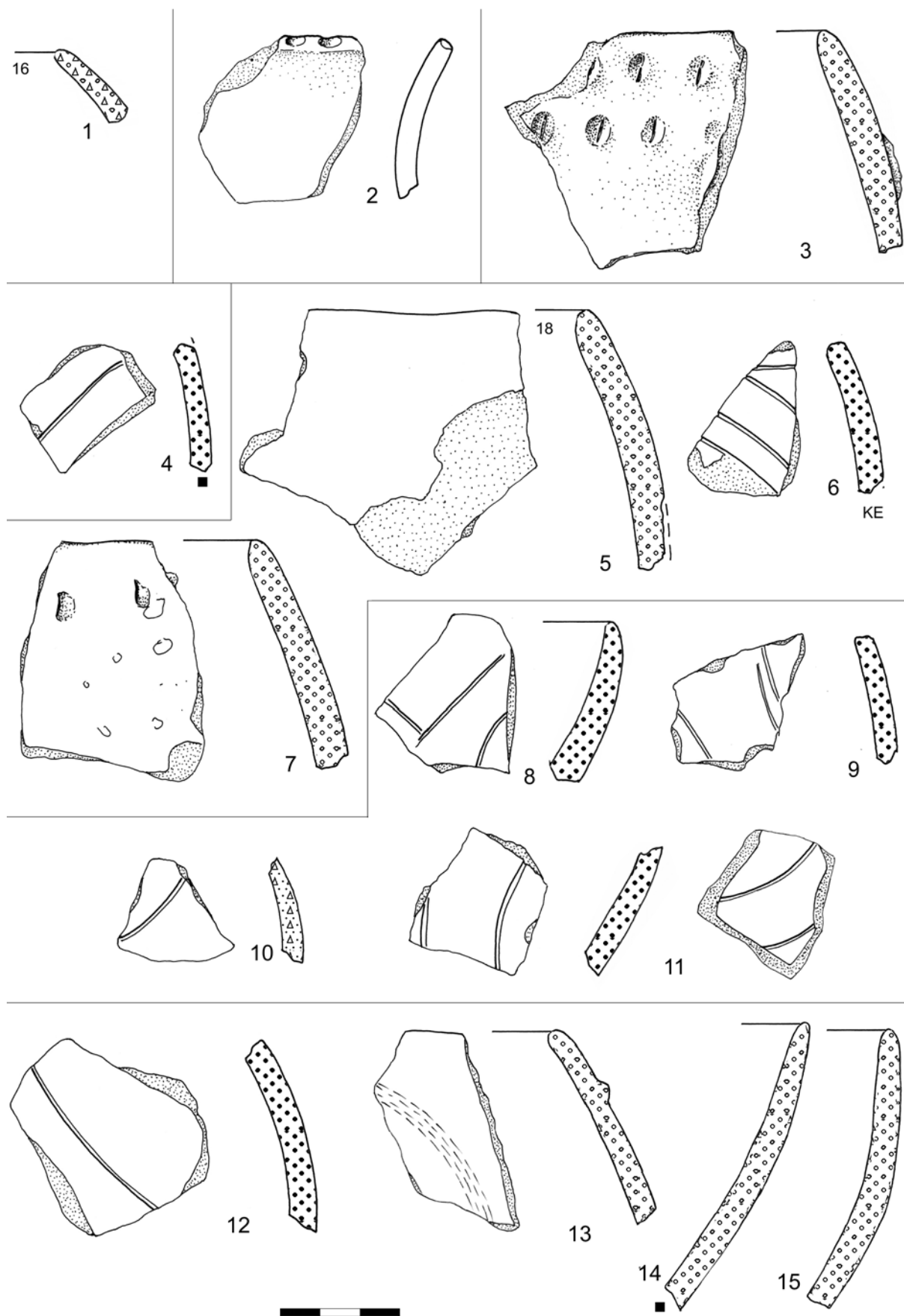
Obr. 34. Praha-Šeberov. Keramické nálezy z vrstvy – sektor B1. Zlomky 34:1 a 33:15 z jedné nádoby.

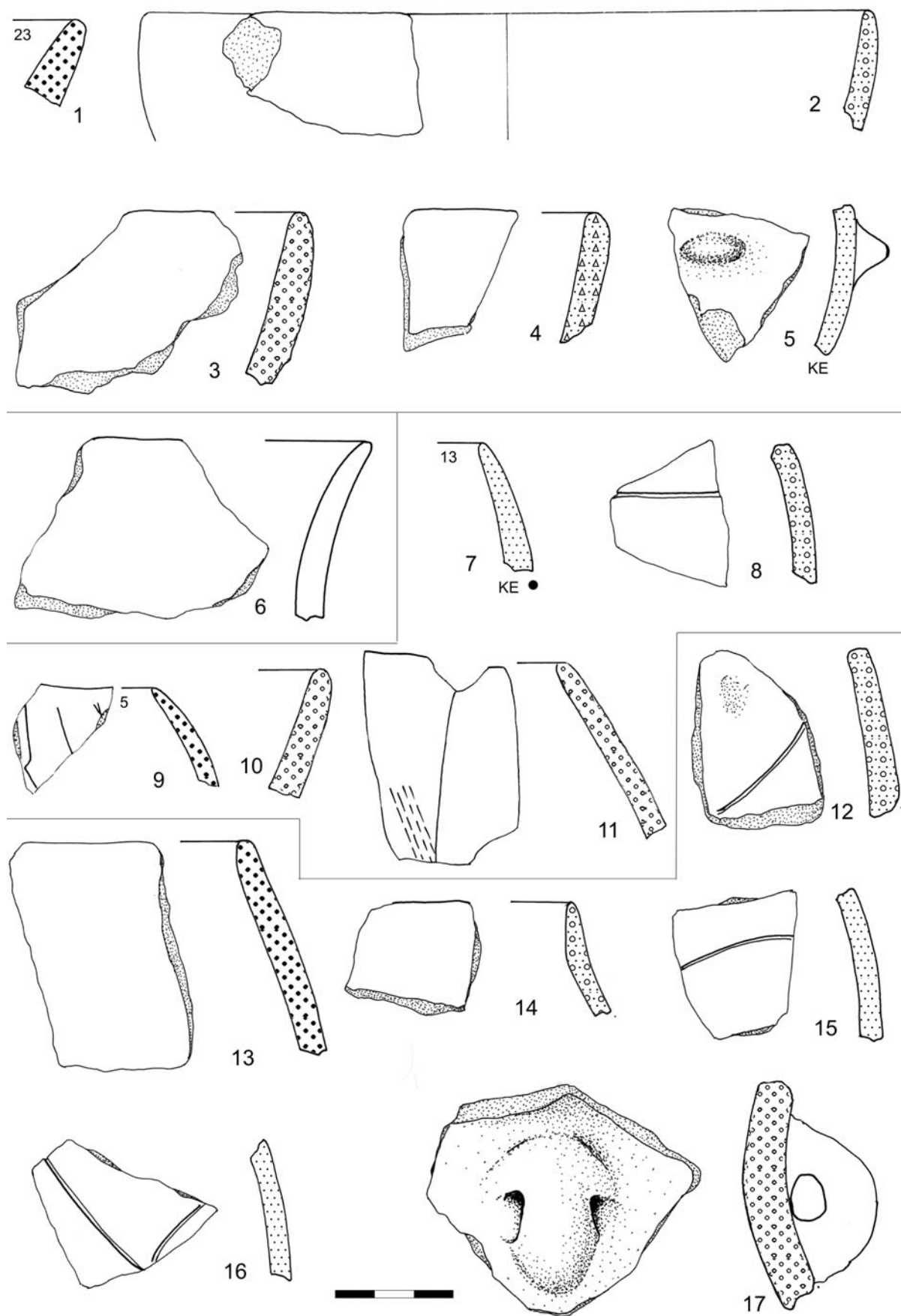
Obr. 35. Praha-Šeberov. Keramické nálezy z vrstvy – sektor B1

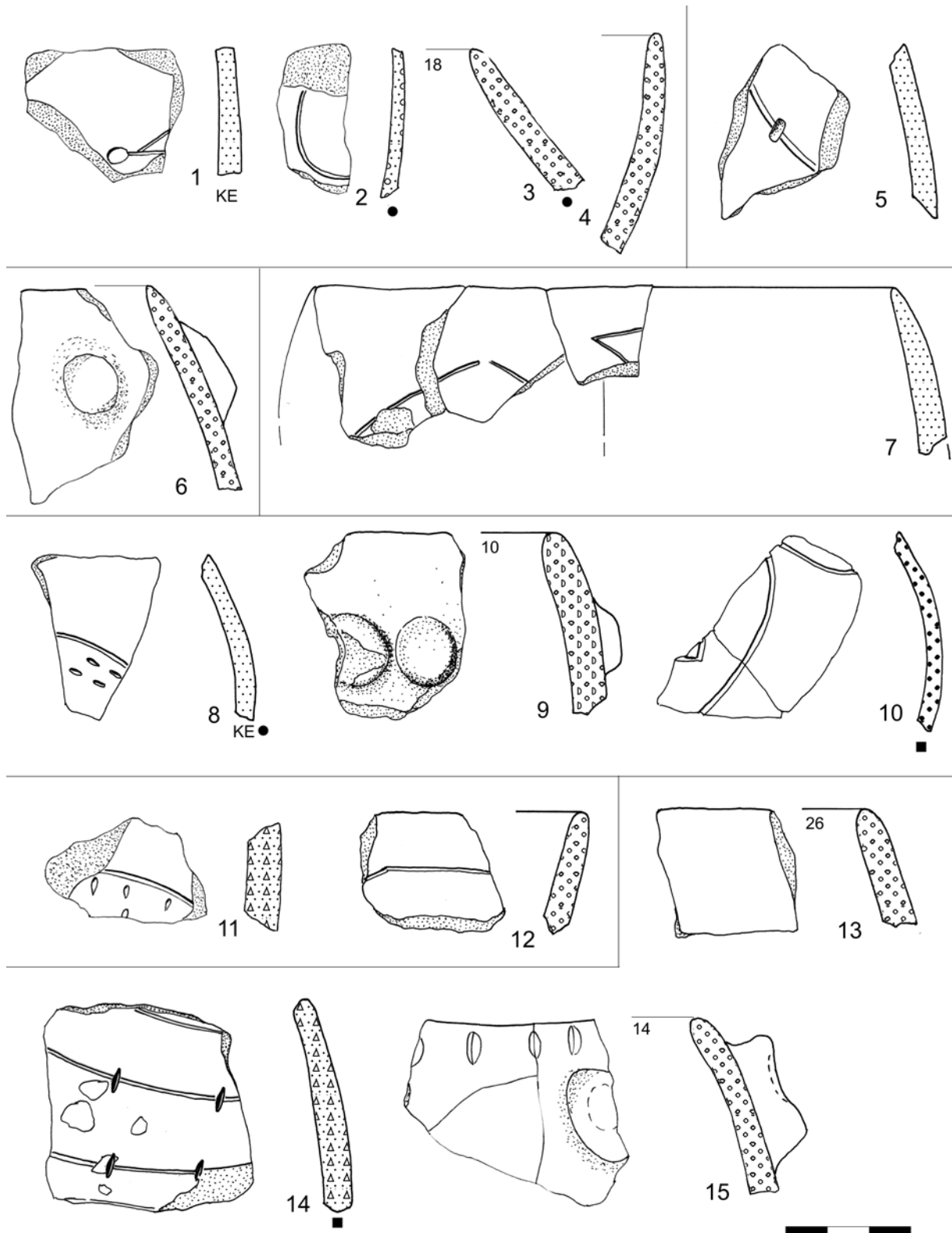
Obr. 36. Praha-Šeberov. Keramické nálezy z vrstvy – sektor B1

Obr. 37. Praha-Šeberov. Keramické nálezy z vrstvy – sektor A2 (1), B2 (2), C (3), C2 (4), D (5–7), D1 (8–11) a D2 (12–15)

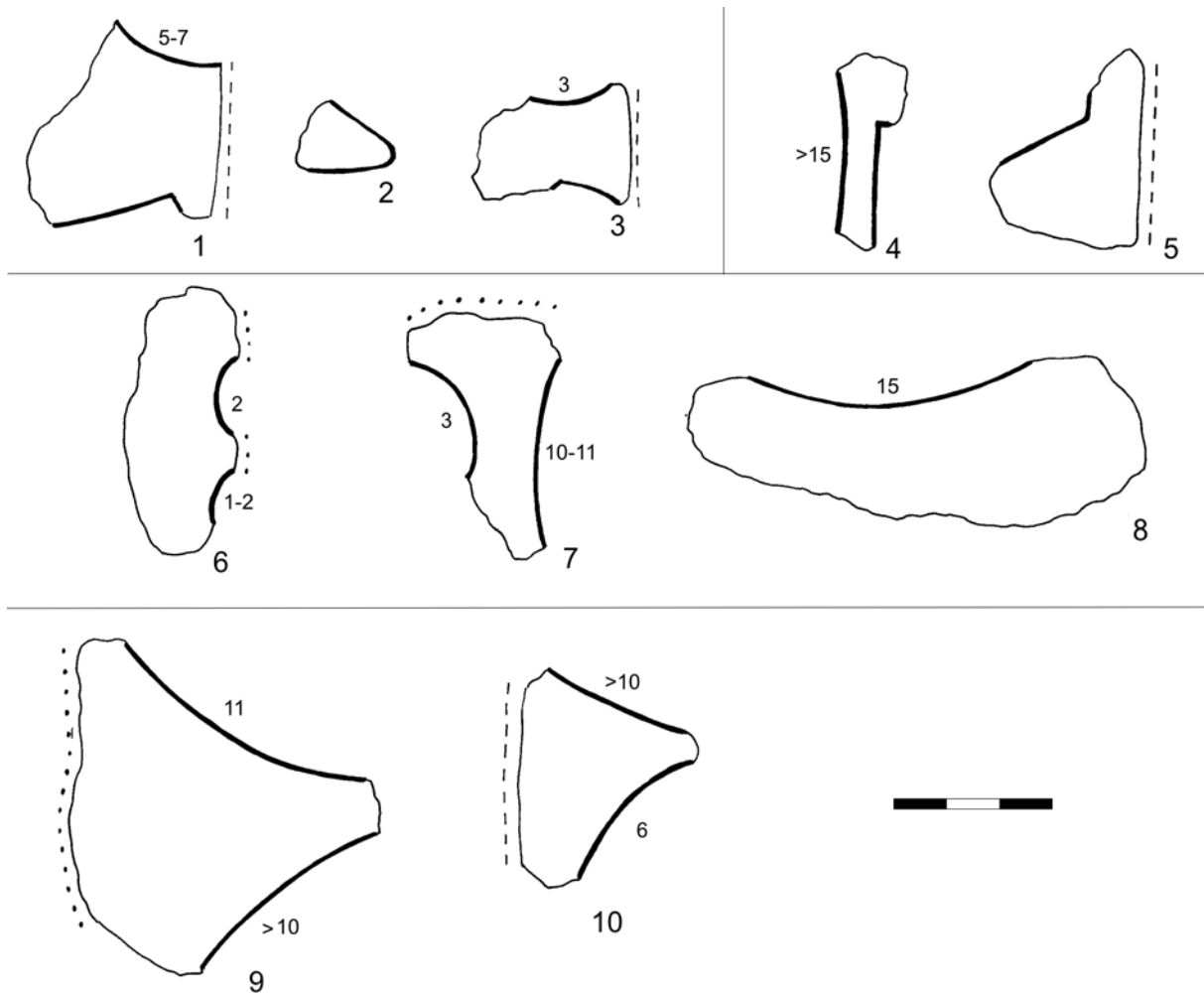

Obr. 38. Praha-Šeberov. Keramické nálezy z vrstvy – sektor E1 (1–5), F1 (6), G (7–11), H (12–17). Zlomky 38:15 a 38:16 z jedné nádoby

Obr. 39. Praha-Šeberov. Keramické nálezy z vrstvy – sektor H (1–4), H2 (5–6), CH (7), mezi CH a K (8–10), I (11–12) a J (13–15). Vše kresba I. Vajgllová.

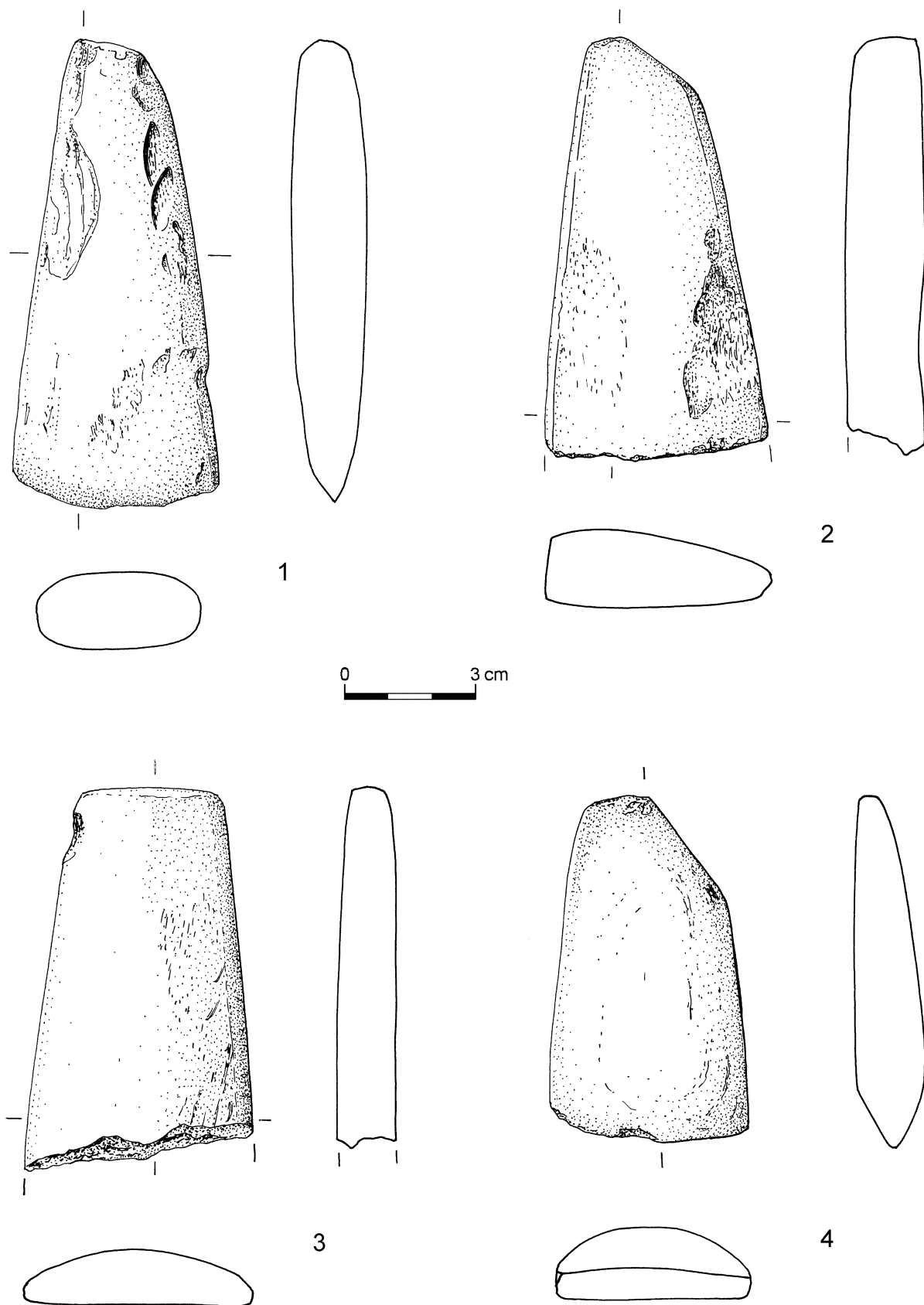
Používané kódy (obr. 21–39). Profil: čtvereček – výrazně setřelý povrch, výzdoba je ještě patrná; tečka – výrazně poškozený povrch, výzdoba je částečně nebo téměř úplně setřelá; KE – příměs drcené keramiky v těště. Druhy materiálu: drobné tečky – plavený jemně zrnitý; černé body – plavený hrubě zrnitý; drobné tečky a kroužky – plavený písčité; drobné tečky a trojúhelníčky – plavený s kamínky; půlobloučky a kroužky – neplavený hrubý; kroužky – neplavený písčité; půlobloučky a trojúhelníčky – neplavený s kamínky

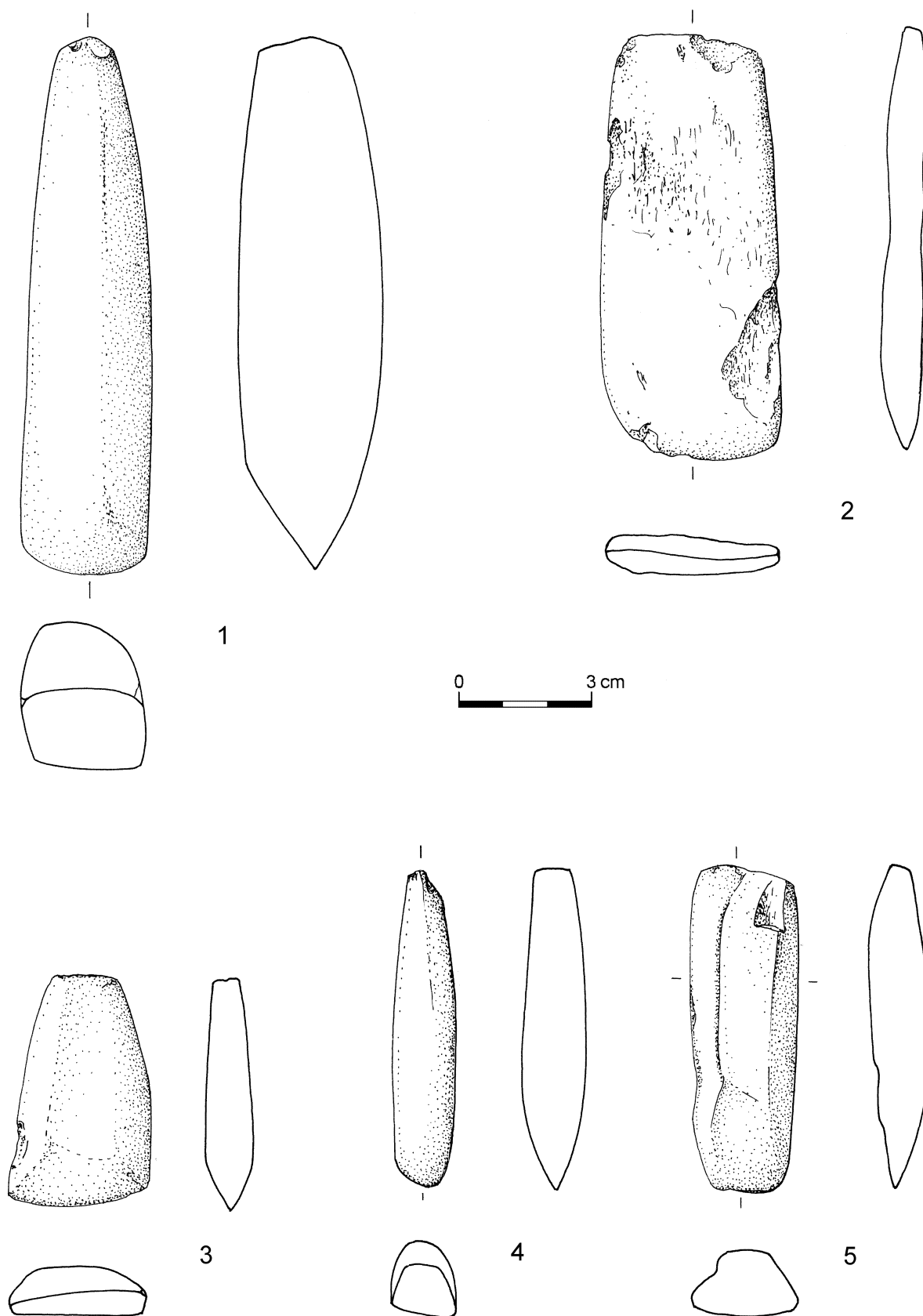
Obr. 40. Praha-Šeberov. Mazanice z objektů 62 (1–3), 73 (4–5), 78 (6–8) a 151 (9–10). Úprava povrchu: křížkování – velice jemné vyhlazení, čárkování – vyhlazen až hrubě vyhlazen, střídání čárek a teček – jen nahozený, výrazné tečkování – neupravený povrch mezi konstrukčními prvky

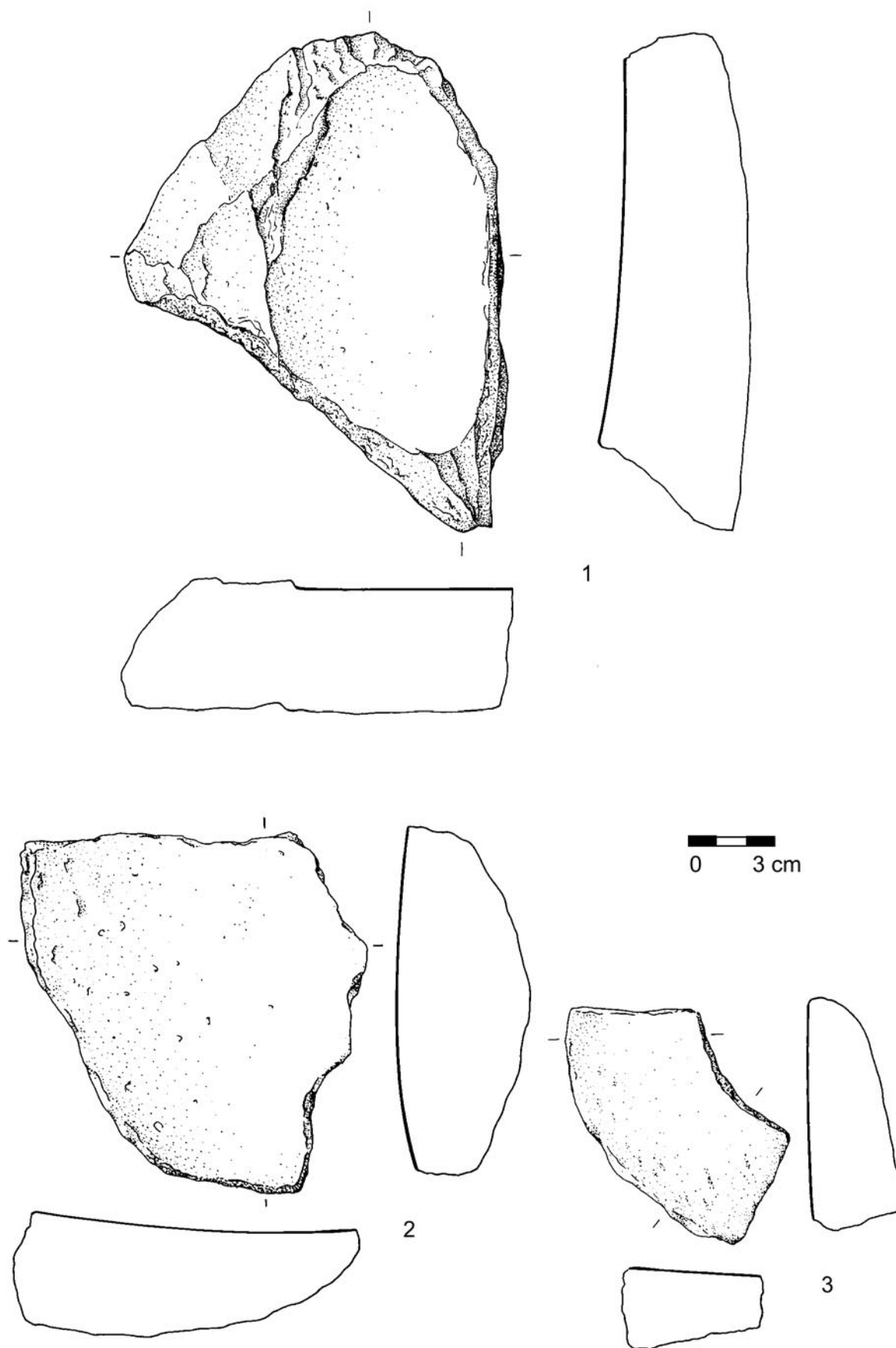
Obr. 41. Praha-Šeberov. Foto zlomku mazanice s otiskem prutů, které jsou šikmo propleteny, z objektu 43

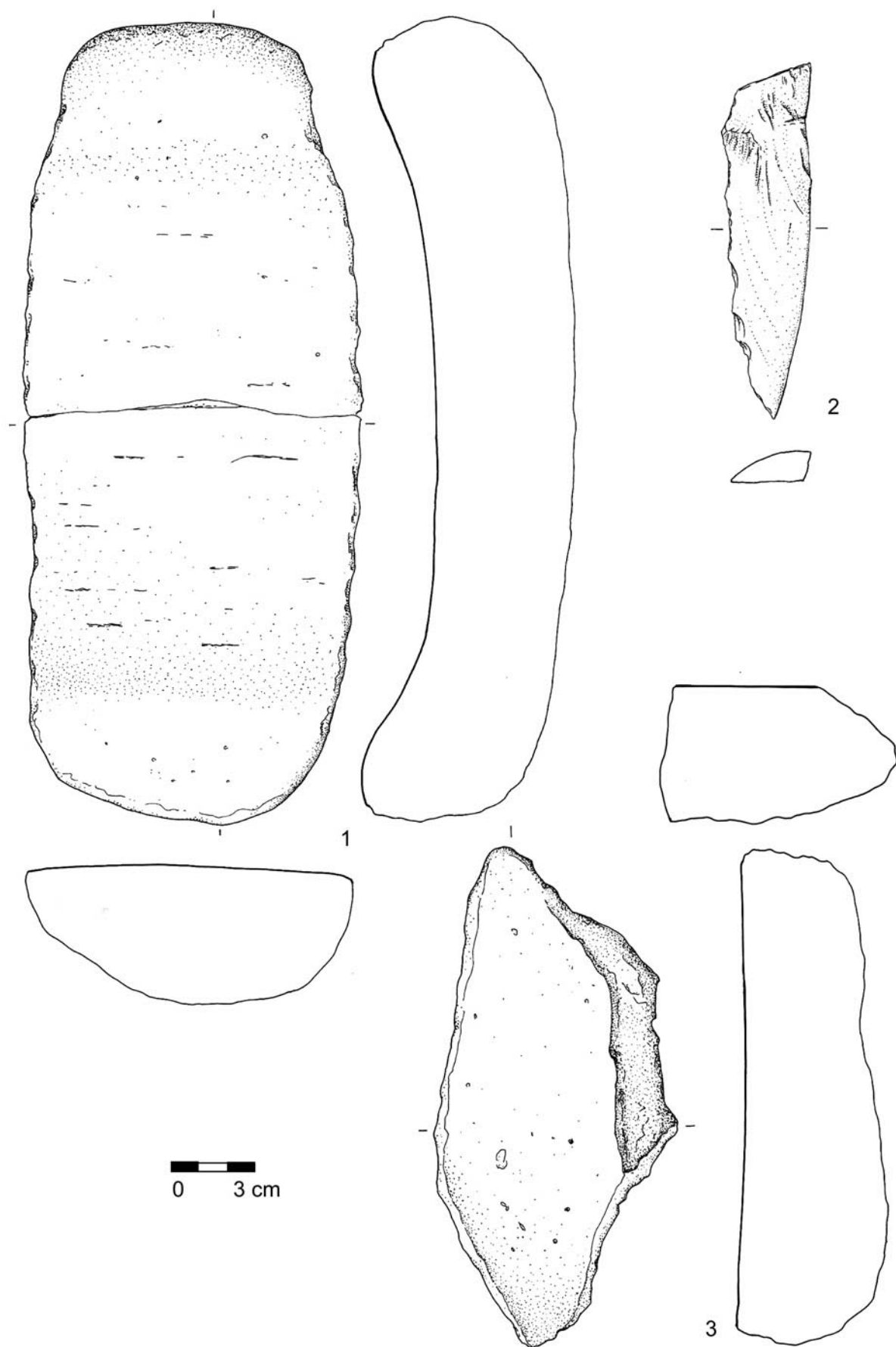
Obr. 42. Praha-Šeberov. Broušená industrie. Kopytovité sekery z povrchu vrstvy (1, 3, 4) a kopytovitá sekera se svislým ostřím z objektu 172 (2)

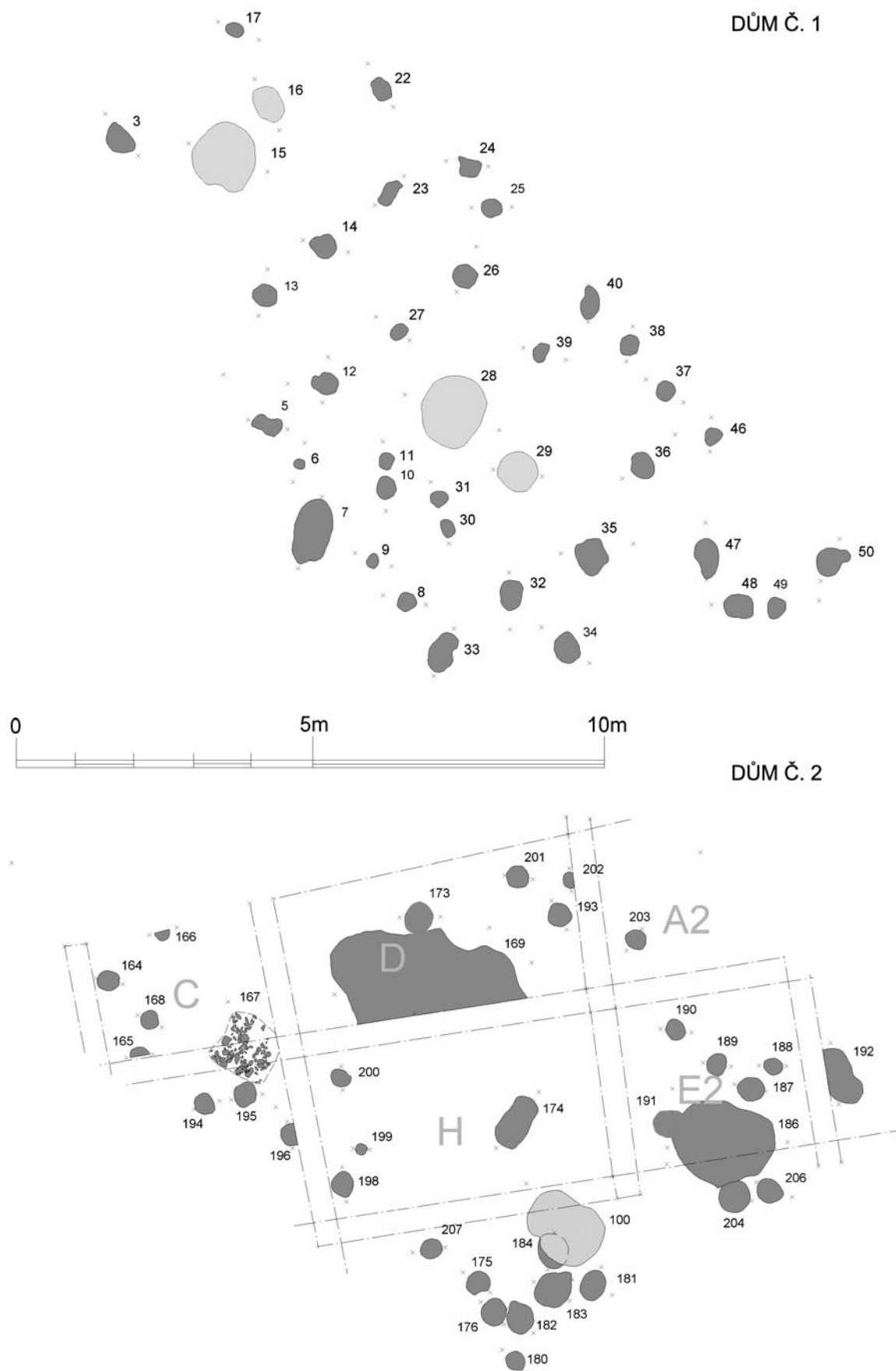
Obr. 43. Praha-Šeberov. Broušená industrie. Kopytovité klíny z vrstvy – sektor H (1) a z plochy (4), kopytovité sekery z objektu 151 (2) a 171 (3) a dláto z plochy (5)

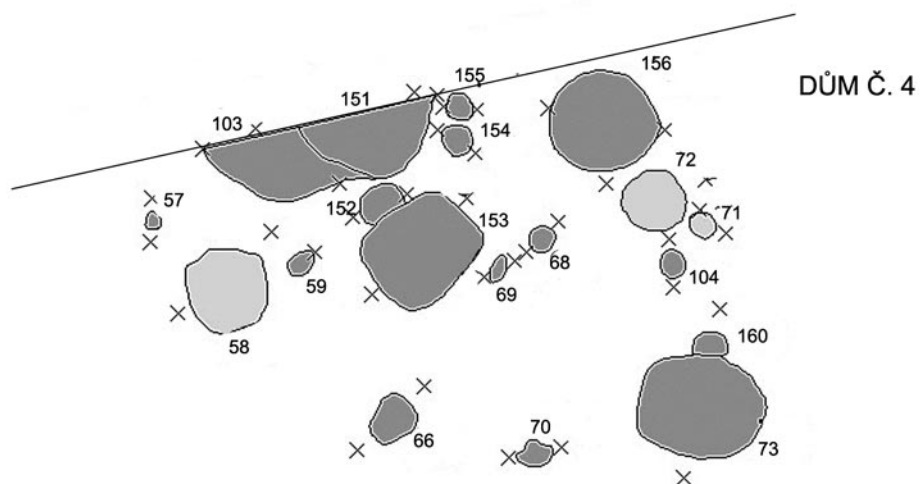
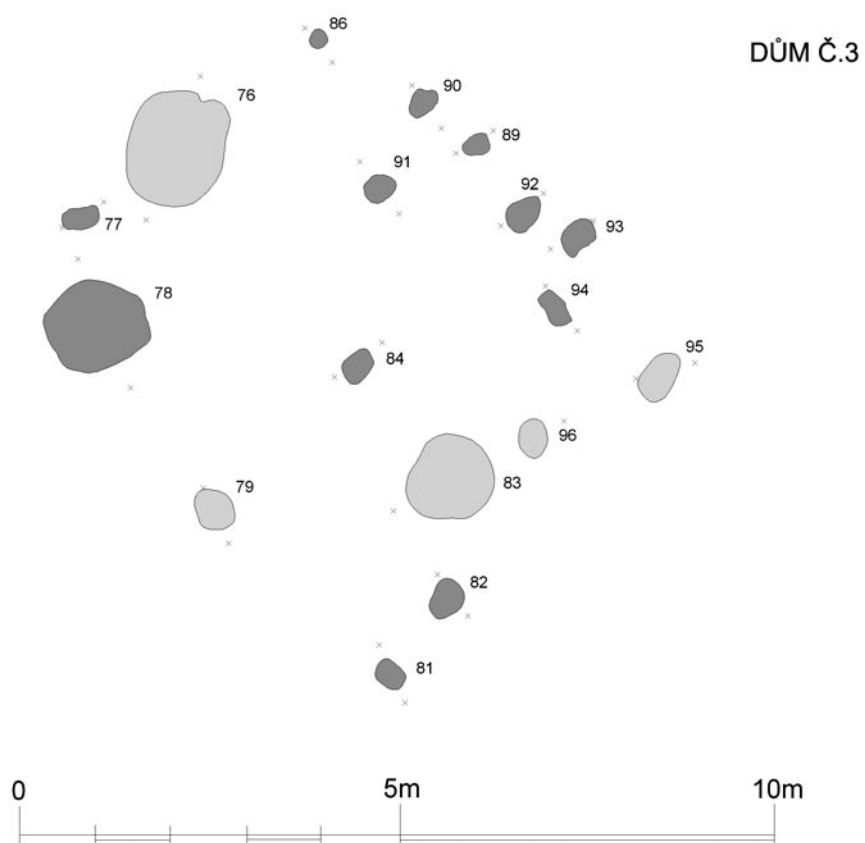
Obr. 44. Praha-Šeberov. Části mlýnů z objektu 161 (1), vrstvy – sektor A1 (2) a objektu 163 (3)

Obr. 45. Praha-Šeberov. Celý mlýn (1) a část mlýnu (3) z objektu 167 a retušovaný úštěp (2) z vrstvy – sektor A 1

Obr. 46. Praha-Šeberov. Půdorysy domů č. 1 a č. 2

Obr. 47. Praha-Šeberov. Půdorysy domů č. 3 a č. 4